

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**SEDMO IZVJEŠĆE
REPUBLIKE HRVATSKE O PRIMJENI EUROPSKE POVELJE O
REGIONALNIM ILI MANJINSKIM JEZICIMA**

Zagreb, studeni 2022. godine

Sadržaj

Predgovor	3
Uvod	4
Poglavlje 1. Jezični opći dio.....	5
Poglavlje 2. Jezični specifični dio	26
2.1. Bajaški romski jezik	27
2.2. Češki jezik	38
2.3. Istro-rumunjski jezik	54
2.4. Mađarski jezik	58
2.5. Njemački jezik.....	70
2.6. Rusinski jezik	77
2.7. Slovački jezik	82
2.8. Slovenski jezik	88
2.9. Srpski jezik	94
3.0. Talijanski jezik	109
3.1. Ukrajinski jezik	128
Prilozi	133
Prilog 1. Iznosi sredstava koja su tijekom izvještajnog razdoblja 2019. - 2021. putem Savjeta za nacionalne manjine dodijeljena za programe informiranja i izdavaštva koji promiču 7 manjinskih jezika za koje se Republika Hrvatska u izjavi uz ispravu o ratifikaciji Povelje opredijelila za zaštitu	134
Prilog 2. Iznosi sredstava koja su tijekom izvještajnog razdoblja 2019. - 2021. putem Savjeta za nacionalne manjine dodijeljena za programe informiranja i izdavaštva članicama Saveza slovenskih društava u Hrvatskoj, Rijeka	146
Prilog 3. Iznosi sredstava koja su tijekom izvještajnog razdoblja 2019. - 2021. putem Savjeta za nacionalne manjine dodijeljena za programe informiranja i izdavaštva koji promiču ostale manjinske jezike (za koje se Republika Hrvatska u izjavi uz ispravu o ratifikaciji Povelje nije opredijelila za zaštitu)	149
Prilog 4. Izvješće o predmetima koji su vođeni ili su mogli biti vođeni na manjinskom jeziku 2019.-2021.....	163
Prilog 5. Agencija za elektroničke medije, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija – dodijeljena sredstva za 2019., 2020. i 2021. godina.....	165

Predgovor

Republika Hrvatska je stranka Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima od 17. listopada 1997. godine kada je donesen Zakon o potvrđivanju Europske povelje o regionalnim i manjinskim jezicima koji je na snazi od 1. ožujka 1998. godine.

Republika Hrvatska do sada podnijela je šest izvješća o primjeni Europske povelje o regionalnim i manjinskim jezicima.

Prethodno, Šesto izvješće Republike Hrvatske o primjeni Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima Vlada Republike Hrvatske usvojila je na sjednici održanoj 19. lipnja 2019. godine. Šesto izvješće obuhvaća podatke za razdoblje od 2013.–2018. godine, čime se usklađuje ciklus praćenja Povelje i Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina, a dostupno je na poveznici:

<https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/%C5%A0esto%20izvjesce%20Republike%20Hrvatske%20o%20primjeni%20Europske%20povelje%20o%20regionalnim%20ili%20manjinskim%20jezicima.pdf>.

Izradu Sedmog izvješća koordiniralo je Ministarstvo pravosuđa i uprave, a na izradi su zajednički sudjelovala sljedeća tijela: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova; Ministarstvo znanosti i obrazovanja; Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Državni zavod za statistiku, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, Agencija za elektroničke medije, Hrvatska radiotelevizija i Savjet za nacionalne manjine.

Nadležna tijela izvješćuju o provedbi ciljeva i načela Povelje te o mjerama koje su poduzete za promicanje uporabe manjinskih jezika u odnosu na odredbe Povelje koje je Republika Hrvatska prihvatile.

U pripremi Sedmog izvješća na suradnju su pozvane i udruge nacionalnih manjina na koje se primjenjuju odredbe Povelje i to: Talijanska unija – Unione Italiana, Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“, Demokratska zajednica Mađara Hrvatske, Savez Čeha u Republici Hrvatskoj, Savez Slovaka, Savez Rusina Republike Hrvatske, Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske, Savez Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, Udruga spod Učke, Zajednica Nijemaca u Hrvatskoj - Zagreb, Savez slovenskih društava u Republici Hrvatskoj.

Izvješće sadrži podatke o uporabi regionalnih ili manjinskih jezika u službenoj uporabi pred sudbenim tijelima, tijelima državne uprave, javnim službama, u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, u područjima obrazovanja, kulturnih aktivnosti, u javnim medijima, poticanju ravnopravne službene uporabe manjinskih jezika, kao i podatke o pružanju financijske potpore programima zaštite prava govornika regionalnih ili manjinskih jezika.

Uvod

Republika Hrvatska se u izjavi uz ispravu o ratifikaciji Povelje opredijelila za zaštitu sedam regionalnih ili manjinskih jezika:

- **Talijanski jezik**- Dio II. (članak 7.) i Dio III. (članak 8.-14.)
- **Srpski jezik** - Dio II. (članak 7.) i Dio III. (članak 8.-14.)
- **Mađarski jezik** - Dio II. (članak 7.) i Dio III. (članak 8.-14.)
- **Češki jezik** - Dio II. (članak 7.) i Dio III. (članak 8.-14.)
- **Slovački jezik** - Dio II. (članak 7.) i Dio III. (članak 8.-14.)
- **Rusinski jezik** - Dio II. (članak 7.) i Dio III. (članak 8.-14.)
- **Ukrajinski jezik** - Dio II. (članak 7.) i Dio III. (članak 8.-14.)

Republike Hrvatske stavila je rezervu na članak 7.5. kojom se iz zaštite Povelje isključuju tzv. neteritorijalni jezici:

- **Bajaški romski jezik** – Dio II. (članak 7.)
- **Slovenski jezik** - Dio II. (članak 7.)
- **Njemački jezik** - Dio II. (članak 7.)
- **Istro-rumunjski jezik** - Dio II. (članak 7.)

U Republici Hrvatskoj **svi manjinski jezici** (unatoč rezervi), uključujući i one jezike koji se sukladno definiciji iz Povelje smatraju neteritorijalnim, uživaju jednako kvalitetnu i nediskriminacionu zaštitu, kako prema Ustavu Republike Hrvatske tako i Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina kao i posebnim propisima koji se odnose na zaštitu manjinskih jezika u Hrvatskoj.

Međutim, cijeneći iskazane zabrinutosti nadležnih mehanizama Vijeća Europe, Hrvatska će i u narednom razdoblju nastaviti s internim konzultacijama odnosno aktivnostima glede osiguravanja preduvjeta za povlačenje rezerve.

Stoga će Republika Hrvatska i u budućnosti nastaviti s provođenjem programa zaštite i promicanja prava govornika manjinskih jezika, radi ostvarenja načela jednakosti u društvu te promicanja duha snošljivosti i dijaloga.

Republika Hrvatska se prihvaćanjem Povelje opredijelila za budućnost otvorenu prema jezicima i zagovara zaštitu regionalnih i manjinskih jezika te na razinu zaštite tih jezika gleda kao na bitan čimbenik pluralizma i demokracije.

Poglavlje 1. Jezični opći dio

Vlada Republike Hrvatske posvećuje posebnu pozornost poštivanju prava i sloboda pripadnika nacionalnih manjina kao i pravima osiguranim Ustavom Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10–pročišćeni tekst i 5/14–Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, u dalnjem tekstu: Ustav) te Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11, u dalnjem tekstu: Ustavni zakon), ali i drugim zakonima i propisima.

Izmjenama i dopunama Ustava Republike Hrvatske iz lipnja 2010. godine („Narodne novine“, broj 76/2010) unaprijeđena je ravnopravnost pripadnika nacionalnih manjina. U izvorišnim osnovama izrijekom su navedene 22 nacionalne manjine koje žive u Republici Hrvatskoj, odnosno Republika Hrvatska se ustanavljuje kao nacionalna država hrvatskog naroda i država pripadnika nacionalnih manjina: Srba, Čeha, Slovaka, Talijana, Mađara, Židova, Nijemaca, Austrijanaca, Ukrajinaca, Rusina, Bošnjaka, Slovenaca, Crnogoraca, Makedonaca, Rusa, Bugara, Poljaka, Roma, Rumunja, Turaka, Vlaha, Albanaca i drugih, koji su njezini državljeni, kojima se jamči ravnopravnost s građanima hrvatske narodnosti i ostvarivanje nacionalnih prava u skladu s demokratskim normama OUN-a i zemalja slobodnoga svijeta.

U Republici Hrvatskoj 2021. godine proveden je Popis stanovništva sukladno Zakonu o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 25/20, 34/21) prema stanju na dan 31. kolovoza 2021. u 24 sata, što se smatra referentnim trenutkom Popisa stanovništva.

Službeni rezultati Popisa stanovništva objavljeni su u rujnu 2022. godine te je detaljnija analiza rezultata Popisa stanovništva još uvijek u tijeku. Prema za sada dostupnim podacima u odnosu na nacionalne manjine dostavljamo sljedeće podatke.

Prema Popisu stanovništva 2021. godine, Republika Hrvatska ima 3.871.833 stanovnika, od čega 1.865.129 muškaraca (48,17 %) i 2.006.704 žene (51,83 %).

U odnosu na Popis stanovništva iz 2011. godine, ukupan broj stanovnika Republike Hrvatske smanjio se za 413.056 osoba ili 9,64 %, a smanjio se i ukupan broj pripadnika nacionalnih manjina.

Prema Popisu stanovništva 2021. godine u Republici Hrvatsko ukupno je popisano 240.079 ili 6,20 % pripadnika nacionalnih manjina dok je 2011. godine bilo popisano 328.738 ili 7,67 % pripadnika nacionalnih manjina.

Sumirajući navedeno 2021. godine popisano je 88.659 pripadnika nacionalnih manjina manje u odnosu na 2011. godinu.

Usporedni prikaz broja pripadnika pojedinih nacionalnih manjina prema popisu stanovništva iz 2021. i 2011. godine.

Nacionalna manjina	Popis 2021.	Popis 2011.
Ukupno	240.079	328.738
Albanaca	13.817 (0,36 %)	17.513 (0,41 %)
Austrijanaca	365 (0,01 %)	297 (0,01 %)
Bošnjaka	24.131 (0,62 %)	31.479 (0,73 %)
Bugara	262 (0,01 %)	350 (0,01 %)
Crnogoraca	3.127 (0,8 %)	4.517 (0,11 %)
Čeha	7.862 (0,20 %)	9.641 (0,22 %)
Mađara	10.315 (0,27 %)	14.048 (0,33 %)
Makedonaca	3.555 (0,09 %)	4.138 (0,10 %)
Nijemaca	3.034 (0,08 %)	2.965 (0,07 %)
Poljaka	657 (0,02 %)	672 (0,02 %)
Roma	17.980 (0,46 %)	16.975 (0,40 %)
Rumunja	337 (0,01 %)	435 (0,01 %)
Rusa	1.481 (0,04 %)	1.279 (0,03 %)
Rusina	1.343 (0,03 %)	1.936 (0,05 %)
Slovaka	3.688 (0,10 %)	4.753 (0,11 %)
Slovenaca	7.729 (0,20 %)	10.517 (0,25 %)
Srba	123.892 (3,20 %)	186.633 (4,36 %)
Talijana	13.763 (0,36 %)	17.807 (0,42 %)
Turaka	404 (0,01 %)	367 (0,01 %)
Ukrajinaca	1.905 (0,05 %)	1.878 (0,04 %)
Vlaha	22 (0,00 %)	29 (0,00 %)
Židova	410 (0,01 %)	509 (0,01 %)

Prema materinskom jeziku, za 3.687.735 ili 95,25 % ukupnog stanovništva materinski je jezik hrvatski, dok 163.258 ili 4,21 % osoba ima neki drugi materinski jezik:

STANOVNIŠTVO PREMA MATERINSKOM JEZIKU, POPIS 2021.

	Broj	Udio (%)
Republika Hrvatska	3.871.833	100,00
Hrvatski	3.687.735	95,25
Hrvatsko-srpski	4.278	0,11
Albanski	13.503	0,35
Bosanski	17.531	0,45
Bugarski	263	0,01
Crnogorski	943	0,02
Češki	4.915	0,13
Mađarski	7.218	0,19
Makedonski	3.334	0,09
Njemački	3.358	0,09
Poljski	730	0,02
Romski	15.269	0,39
Rumunjski	671	0,02

Ruski	2.081	0,05
Rusinski	1.011	0,03
Slovački	2.859	0,07
Slovenski	7.620	0,20
Srpski	45.004	1,16
Srpsko-hrvatski	8.182	0,21
Talijanski	12.890	0,33
Turski	368	0,01
Ukrajinski	1.198	0,03
Vlaški	40	0,00
Hebrejski	82	0,00
Ostali jezici	9.910	0,26
Nepoznato	20.840	0,54

Ustavnim zakonom propisano je da se ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje na području jedinice lokalne samouprave kada pripadnici pojedine nacionalne manjine čine najmanje trećinu stanovnika takve jedinice.

Međutim, ravnopravna službena uporaba jezika i pisma može biti propisana i međunarodnim ugovorima i statutom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave stoga neovisno o udjelu pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice može biti uvedena službena uporaba jezika i pisma o čemu slobodno odlučuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Potrebno je napomenuti da su pojedine jedinice u kojima ne postoji zakonski preduvjet za uvođenje ravnopravne službene upotrebe jezika i pisma nacionalnih manjina od najmanje trećine stanovnika pripadnika nacionalne manjine to pravo uredile u svojim statutima; bilo za područje cijele jedinice ili u pojedinim naseljima, a riječ je o 25 jedinica¹.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine u 27 jedinica lokalne samouprave (općine i gradovi) bio je ispunjen uvjet od jedne trećine pripadnika nacionalne manjine za ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalne manjine u toj jedinici lokalne samouprave.

Nakon objave rezultata Popisa stanovništva 2021. u odnosu na rezultate Popisa 2011. godine utvrđeno je da je broj pripadnika nacionalnih manjina smanjen ispod jedne trećine u 4 jedinice lokalne samouprave i to u gradu Vukovaru (pripadnici srpske nacionalne manjine - sada 29,73%), gradu Vrbovskom (pripadnici srpske nacionalne manjine - sada 32,38%), općini Punitovci (pripadnici slovačke nacionalne manjine - sada 33,16%) i općini Donji Kukuruzari (pripadnici srpske nacionalne manjine - 31,20%) te se u tim jedinicama više ne ostvaruje pravo na obveznu dvojezičnost.

U jednoj se jedinici lokalne samouprave broj pripadnika nacionalne manjine povećao te je ostvaren uvjet od jedne trećine za ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalne

¹ O navedenome su izvijestile sljedeće jedinice: Istarska županija (talijanski) i Bjelovarsko-bilogorska županija (albanski, češki, mađarski i srpski); gradovi: Poreč-Parenzo, Pula-Pola, Buje-Buie, Novigrad-Cittanova, Rovinj-Rovigno, Umag-Umag, Vodnjan-Dignano (talijanski), Daruvar (češki) te općine Bale-Valle, Brtonigla-Verteneglio, Funtana-Fontane, Fažana-Fasana, Kaštelir-Labinci-Castelliere-S.Domenica, Motovun-Montona, Raša, Tar Vabriga-Torre Abrega, Vižinada-Visinada, Vrsar-Orsera (talijanski), Dežanovac (češki), Bogdanovci (rusinski), Ernestinovo, Tordini (mađarski) i Kneževi Vinogradi (srpski).

manjine i to u općini Orehovica u Međimurskoj županiji za pripadnike romske nacionalne manjine kojih prema Popisu stanovništva 2021. godine ima 33,68%.

U slijedećoj tabeli nalazi se popis 27 jedinica lokalne samouprave u kojima je prema popisu iz 2011. pojedina nacionalna manjina imala više od jedne trećine stanovnika i time zajamčeno pravo na ravnopravnu službenu uporabu svog jezika i pisma kao i postotak pripadnika određene nacionalne manjine u toj jedinici nakon objave rezultata popisa iz 2021. godine.

Žutom bojom označene su općine i gradovi u kojima se broj pripadnika pojedine nacionalne manjine smanjio ispod jedne trećine, dok je zelenom bojom označena općina u kojoj je broj pripadnika nacionalne manjine narastao iznad jedne trećine.

Usporedni prikaz rezultata popisa stanovništva 2021. i popisa stanovništva 2011. u općinama i gradovima u kojima je dosada bio ispunjen prag od 1/3 stanovnika.

Jedinica lokalne samouprave	Nacionalna manjina	Popis 2021.	Popis 2011.
Biskupija	Srbi	81,90 %	85,46 %
Borovo	Srbi	90,69 %	89,73 %
Civljane	Srbi	73,68 %	78,66 %
Donji Lapac	Srbi	79,21 %	80,64 %
Donji Kukuruzari	Srbi	31,20 %	34,82 %
Dvor	Srbi	67,26 %	71,90 %
Erdut	Srbi	53,68 %	54,56 %
Ervenik	Srbi	96,96 %	97,19 %
Gračac	Srbi	43,37 %	45,16 %
Grožnjan	Talijani	35,82 %	39,40 %
Gvozd	Srbi	62,63 %	66,53 %
Jagodnjak	Srbi	62,87 %	65,89 %
Kistanje	Srbi	51,89 %	62,22 %
Kneževi	Mađari	38,70 %	38,66 %
Vinogradi			
Končanica	Česi	46,04 %	47,03 %
Krnjak	Srbi	58,03 %	68,61 %
Markušica	Srbi	90,24 %	90,10 %
Negoslavci	Srbi	96,85 %	96,86 %
Plaški	Srbi	39,76 %	44,55 %
Punitovci	Slovaci	33,16 %	36,94 %
Šodolovci	Srbi	78,06 %	82,58 %
Trpinja	Srbi	87,81 %	89,75 %
Udbina	Srbi	42,65 %	51,12 %
Vojnić	Srbi	38,45 %	44,71 %
Vrbovsko	Srbi	32,38 %	35,22 %
Vrhovine	Srbi	47,63 %	80,23 %
Vukovar	Srbi	29,73 %	34,87 %
Orehovica	Romi	33,68 %	18,29 %

Analizom popisa stanovništva 2021. godine utvrđeno je da pripadnici određene nacionalne manjine čine najmanje jednu trećinu lokalnog stanovništva u ukupno 24 jedinica lokalne

samouprave i to: pripadnici srpske nacionalne manjine u 20 jedinica te pripadnici češke, mađarske, talijanske i romske nacionalne manjine u po jednoj jedinici.

Slijedom navedenog, sukladno odredbi članka 12. stavka 1. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, pripadnicima srpske nacionalne manjine zajamčeno je pravo na ravноправну službenu uporabu svog jezika i pisma u gradovima i općinama: Biskupija, Borovo, Civljane, Dvor, Erdut, Ervenik, Gračac, Gvozd, Jagodnjak, Kistanje, Krnjak, Markušica, Negoslavci, Plaški, Šodolovci, Trpinja, Udbina, Vojnić, Vrhovine i Donji Lapac; pripadnicima češke nacionalne manjine to pravo je zajamčeno u općini Končanica; pripadnicima mađarske nacionalne manjine u općini Kneževi Vinogradi, pripadnicima talijanske nacionalne manjine u općini Grožnjan te pripadnicima romske nacionalne manjine u općini Orehovica.

Budući da je popis stanovništva proveden u kolovozu 2021. godine odnosno krajem izvještajnog razdoblja ovog Sedmog izvješća, dok su službeni rezultati Popisa stanovništva 2021. godine objavljeni u rujnu 2022. godine, odnosno tijekom izrade ovog Izvješća, skrećemo pozornost da se ovo izvješće temelji na rezultatima Popisa stanovništva iz 2011. godine. Rezultati Popisa stanovništva iz 2021. godine bit će relevantni za sljedeće Izvješće Republike Hrvatske.

Na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor koji su održani u srpnju 2020. godine izabrano je osam zastupnika nacionalnih manjina sukladno odredbama članaka 16. i 17. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor („Narodne novine“, broj 116/99, 109/00, 53/03, 69/03 – pročišćeni tekst, 44/06, 19/07, 20/09, 145/00, 24/11, 93/11 – Odluka USRH, 120/11 – pročišćeni tekst, 19/15, 66/15 – pročišćeni tekst, 104/05 – Odluka USRH i 98/19) čime je osigurano Ustavom zajamčeno pravo pripadnika nacionalnih manjina na zastupljenost u Hrvatskom saboru.

U Republici Hrvatskoj dužnost potpredsjednika/ce Vlade Republike Hrvatske za društvene djelatnosti i ljudska prava od 2020. godine obnaša pripadnik/ca najbrojnije nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

U Zakonu o lokalnim izborima („Narodne novine“, broj 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20 i 37/21) izmjenama i dopunama iz 2020. godine izmijenjen je čl. 107. kojim je propisano da ukoliko se ne ostvari odgovarajuća zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu, Vlada Republike Hrvatske raspisat će dopunske izbore za predstavnike nacionalnih manjina u roku od 90 dana od konstituiranja predstavničkog tijela jedinice, u kojem slučaju broj članova predstavničkog tijela može biti paran.

Pripadnici nacionalnih manjina su na lokalnim izborima 2021. godine, sukladno Zakonu i svojim statutima, imali pravo predložiti i izabrati kandidate za ukupno 67 zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, u ukupno 66 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, konkretno u 55 općina i gradova te 11 županija. Razdijeljeno po manjinama, pripadnici srpske manjine imali su pravo predložiti kandidate i birati 39 zamjenika; pripadnici talijanske manjine 13 zamjenika; pripadnici češke i mađarske manjine po 4 zamjenika; pripadnici bošnjačke, romske i rusinske manjine po 2 zamjenika; te pripadnici slovačke manjine jednog zamjenika, odnosno predstavnika u izvršnom tijelu općine, grada ili županije.

Na izborima je izabrano ukupno 55 zamjenika općinskih načelnika i gradonačelnika te 12 zamjenika župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, čime je predmetno pravo na zastupljenost u izvršnim tijelima u cijelosti ostvareno.

Na redovnim lokalnim izborima koji su održani 16. svibnja 2021. godine, pripadnicima nacionalnih manjina bilo je, temeljem Zakona o lokalnim izborima i sukladno lokalnim statutima, zajamčeno pravo na izbor ukupno 287 članova predstavničkih tijela, u ukupno 153 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Razdijeljeno po manjinama, pripadnicima srpske manjine je jamčeno pravo na izbor ukupno 185 člana predstavničkih tijela jedinica samouprave; pripadnicima talijanske manjine 38 članova; pripadnicima mađarske manjine 16; pripadnicima bošnjačke i romske manjine po 13; pripadnicima češke manjine 11; pripadnicima slovačke manjine 6; pripadnicima rusinske manjine 3; te pripadnicima albanske i ukrajinske manjine po jedan član.

Zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina po provedbi redovnih lokalnih izbora održanih 16. svibnja 2021. godine, nije osigurana u predstavničkim tijelima 80 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i to za 96 članova predstavničkih tijela iz redova nacionalnih manjina. Slijedom navedenoga, dana 3. listopada 2021. godine održani su dopunski izbori.

Od navedenih 96 raspisanih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz redova nacionalnih manjina, izabrano je ukupno 87 članova predstavničkih tijela iz redova pripadnika nacionalnih manjina, budući da 9 kandidatura nije bilo pravovaljano (8 kandidatura nije predano, a jedna kandidatura nije bila prihvaćena).

Navedeni broj od ukupno 87 članova predstavničkih tijela iz redova pripadnika nacionalnih manjina, izabran je u 72 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U Republici Hrvatskoj jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su općine, gradovi, županije i Grad Zagreb sukladno Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20).

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu se mijenjati, moguće je osnivanje novih te ukidanje ili spajanje postojećih jedinica na način kako je to propisano navedenim Zakonom.

S ciljem unaprjeđivanja, očuvanja i zaštite položaja nacionalnih manjina u društvu pripadnici nacionalnih manjina biraju, na način i pod uvjetima propisanim Ustavnim zakonom, svoje predstavnike radi sudjelovanja u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama samouprave, sukladno čl. 23. Ustavnog zakona.

Vijeća nacionalnih manjina u jedinici samouprave imaju pravo: predlagati tijelima jedinice samouprave mjere za unaprjeđivanje položaja nacionalne manjine u državi ili na nekom njenom području, uključujući davanje prijedloga općih akata kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalnu manjinu tijelima koja ih donose; isticati kandidate za dužnosti u tijelima državne uprave i tijelima jedinica samouprave; biti obaviješteni o svakom pitanju o kome će raspravljati radna tijela predstavničkog tijela jedinice samouprave, a tiče se položaja nacionalne manjine; davati mišljenja i prijedloge na programe radijskih i televizijskih postaja na lokalnoj i regionalnoj razini namijenjene nacionalnim manjinama ili na programe koji se odnose na manjinska pitanja.

Sukladno čl. 32. Ustavnog zakona ako vijeće nacionalne manjine smatra da je opći akt jedinice samouprave ili neka njegova odredba protivan Ustavu, Ustavnom zakonu ili posebnim zakonima kojima se uređuju prava i slobode nacionalnih manjina, dužna je o tome odmah obavijestiti ministarstvo nadležno za opću upravu.

Ministarstvo nadležno za opću upravu, ako ocijeni da je opći akt jedinice ili neka njegova odredba protivan Ustavu, ovomu Ustavnom zakonu ili posebnim zakonima kojima se uređuju prava i slobode nacionalnih manjina, obustaviti će, u roku od osam dana, njegovu primjenu te poduzeti daljnje korake propisane Ustavnim zakonom.

Opisanim mehanizmom štite se manjinski jezici ukoliko dođe do nove administrativne podjele kako takva podjela ne bi predstavljala zapreku za promicanje odgovarajućeg manjinskog ili regionalnog jezika.

Hrvatski sabor donio je 1. ožujka 2019. godine Zakon o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj 25/19) kojim se na cijelovit način uređuju izbori za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina. Odlukom o raspisivanju izbora za članove vijeća nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 32/19 i 37/19) i Odlukom o raspisivanju izbora za predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 32/19) bilo je raspisano ukupno 515 izbora za članove vijeća i 144 izbora za predstavnike nacionalnih manjina. Izbori za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave održani su u nedjelju 5. svibnja 2019. godine i 19. svibnja 2019. godine (drugi krug glasovanja).

Na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, održanima 5. i 19. svibnja 2019. godine, izabrano je ukupno 352 vijeća i 108 predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U Registar vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na dan 30. travnja 2019. godine, upisano je 106 predstavnika nacionalnih manjina, 337 vijeća nacionalnih manjina i 12 koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

U Registar vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na dan 31. prosinca 2020. godine, upisano je 102 predstavnika nacionalnih manjina, 342 vijeća nacionalnih manjina i 12 koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

U Registar vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na dan 31. prosinca 2021. godine upisano je 103 predstavnika nacionalnih manjina, 344 vijeća nacionalnih manjina i 12 koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Vezano uz upis u navedeni Registar Ministarstvo pravosuđa i uprave, nakon upisa novih vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te promjena nastalih nakon izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina održanih 5. i 19. svibnja 2019. godine, redovito upisuje i novonastale promjene sjedišta, naziva vijeća, osoba ovlaštenih za zastupanje vijeća te ostalih podataka u Registru vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Za financiranje rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupno je utrošeno:

Godina	Ukupno dodijeljena sredstva u kunama
2018. ²	25.594.887,73
2019. ³	25.312.886,58
2020. ⁴	22.494.719,55
2021. ⁵	23.501.754,27

²

<https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/archiva/pdf/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20Ustava%20zakona%20o%20pravima%20nacionalnih%20manjina%20za%202018.pdf>; Prilog 8., str. 126.

Pregled planiranih, dodijeljenih i utrošenih sredstava za funkcioniranje vijeća i predstavnika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2018.

³

<https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provo%C4%91enju%20UZPNM%20za%202019..pdf>; Prilog 8., str. 126. Pregled planiranih, dodijeljenih i utrošenih sredstava za funkcioniranje vijeća i predstavnika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2019.

⁴

<https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provo%C4%91enju%20UZPNM%20za%202020..pdf>; Prilog 8.; str. 121. Pregled planiranih, dodijeljenih i utrošenih sredstava za funkcioniranje vijeća i predstavnika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2020.

⁵

<https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provo%C4%91enju%20UZPNM%20za%202021..pdf>; Prilog 8.; str. 122. Pregled planiranih, dodijeljenih i utrošenih sredstava za funkcioniranje vijeća i predstavnika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2021.

Od značajnijih aktivnosti vezanih uz rad i ulogu vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, iznosimo da je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine održao u Gradu Osijeku 10. listopada 2019. godine i u Gradu Splitu 1. listopada 2021. godine seminare (detaljnije u odgovoru na preporuku).

Nadalje, Savjet za nacionalne manjine je u suradnji sa Centrom za međunarodne i sigurnosne studije Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Zakladom Friedrich Ebert Stiftung i Akademском mrežom za suradnju u jugoistočnoj Europi, organizirao na Brijunima od 9. do 12. svibnja 2019. godine i od 6. do 9. rujna 2021. godine tradicionalne međunarodne znanstvene konferencije *Nacionalne manjine, migracije i sigurnost u demokratskim društvima*.

Skupovi su imali tri tematske cjeline: Nacionalne manjine u demokratskim društvima, Migracije i migracijske politike i Suvremeni sigurnosni izazovi.

Teme seminara bile su također političko predstavljanje nacionalnih manjina na lokalnim, regionalnim i državnim razinama, bilateralna i multilateralna suradnja država u zaštiti nacionalnih manjina, kulturna autonomija, obrazovanje i službena upotreba manjinskog jezika te međunarodno pravni i politički aspekti zaštite manjina.

Panel diskusije na kojima su sudjelovali članovi Savjeta za nacionalne manjine odnosile su se na međunarodno pravni i politički aspekt migracija, te na problem suvremenih migracija i sigurnosna pitanja s pravnog, političkog geopolitičkog, gospodarskog, kulturnog, obrazovnog i socijalnog aspekta.

S obzirom na nepovoljnu epidemiološku situaciju i provođenje mjera zaštite od epidemije bolesti COVID-19, tijekom 2020. godine nije realizirana tradicionalna međunarodna znanstvena konferencije *Nacionalne manjine, migracije i sigurnost u demokratskim društvima*.

Vezano uz normativne aktivnosti u izvještajnom razdoblju od 2019. do 2021. godine treba istaknuti da je Vlada Republike Hrvatske 30. prosinca 2020. godine donijela Odluku o donošenju Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2021.-2024.⁶ Navedeni Operativni programi nastavak su kontinuiranog rada Vlade Republike Hrvatske na unaprjeđivanju postojeće razine zaštite prava nacionalnih manjina te se nastavljaju na Operativne programe za nacionalne manjine za razdoblje 2017. – 2020. godine, o kojima je bilo izvješteno u Šestom izvješću Republike Hrvatske o primjeni Europske o regionalnim ili manjinskim jezicima.

Operativni programi nacionalnih manjina za razdoblje 2021.-2024. godine sadrže aktivnosti koje se odnose na sve nacionalne manjine navedene u Izvořišnim osnovama Ustava Republike Hrvatske te u okviru toga i posebne operativne programe koji sadrže aktivnosti koje se odnose na pojedine nacionalne manjine s obzirom na njihove specifičnosti i potrebe unaprjeđenja postojeće razine njihove zaštite. Posebni operativni programi izrađeni su za srpsku, talijansku, češku, slovačku, mađarsku, albansku, bošnjačku, crnogorsku, makedonsku, slovensku, romsku, austrijsku, njemačku, poljsku, rusinsku, rusku, tursku, ukrajinsku i židovsku nacionalnu manjinu.

---

⁵[u%20UZPNM%20za%20202021..pdf](#); Prilog 8.; str. 131. Pregled planiranih, dodijeljenih i utrošenih sredstava za funkcioniranje vijeća i predstavnika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2021.

⁶<https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Operativni%20programi%20nacionalnih%20manjina%20za%20razdoblje%20202021.-2024..pdf>

Operativni programi za razdoblje 2021.-2024. godine sadrže brojne aktivnosti, kako u općem tako i u posebnom dijelu, koje su usmjerene na osiguranje ostvarivanja prava nacionalnih manjina sukladno Ustavnom zakonu, između ostalog, i na osiguranje ostvarivanja prava na:

- uporabu manjinskog jezika i pisma, privatno i u javnoj uporabi te u službenoj uporabi;
- odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina;
- pristup sredstvima javnog priopćavanja i obavljanje djelatnosti priopćavanja na jeziku nacionalnih manjina.

Izvješće o provedbi Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2021.-2024. godine, za 2021. godinu, čiju je izradu koordinirao Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Vlada Republike Hrvatske usvojila je na sjednici održanoj 15. lipnja 2022. godine⁷.

Nadalje, sukladno članku 37. stavku 3. Ustavnog zakona Vlada Republike Hrvatske redovito podnosi Hrvatskome saboru Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava koja se u državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina. Izradu navedenog izvješća koordinira Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske.

Republika Hrvatska, kao stranka Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina u obvezi je unaprjeđivati uvjete potrebne za pripadnike nacionalnih manjina radi održavanja i razvijanja njihove kulture te očuvanja bitnih sastavnica njihove samobitnosti među kojima je i jezik.

Ministarstvo pravosuda i uprave temeljem prikupljenih podataka od strane sudova vodi evidenciju o sudskim postupcima koji se odnose na primjenu članka 12. Ustavnog zakona. Slijedom toga uspostavljena je odgovarajuća baza podataka, a u nastavku se daju podaci o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina uvedenih u ravnopravnu službenu uporabu pred sudbenim tijelima prvog stupnja za razdoblje 2019.-2021. godine (**Prilog 4.**).

Nadalje, odredbom članka 9. stavka 2. Ustavnog zakona, propisano je da pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo da se obrazac osobne iskaznice tiska i popunjava na jeziku i pismu kojim se služe pripadnici nacionalnih manjina. Prema odredbi članka 7. stavka 2. i 3. Zakona o osobnoj iskaznici („Narodne novine“, broj 62/15, 42/20 i 144/20), kada je to utvrđeno posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom, obrazac osobne iskaznice za osobu pripadnika nacionalne manjine, tiska se i na jeziku nacionalne manjine, a popunjava na hrvatskom jeziku latiničnim pismom i jeziku i pismima pripadnika nacionalnih manjina.

Ministarstvo unutarnjih poslova dostavlja statističke podatke o broju izdanih osobnih iskaznica tiskanih na jeziku i pismu nacionalnih manjina u razdoblju od 2019. do 2021. godine koji su razvrstani po nacionalnim manjinama u nastavku teksta.

Ujedno izvješćujemo da u razdoblju od 2019. do 2021. godine u policijskim upravama i pripadajućim policijskim postajama Ministarstva unutarnjih poslova nije vođen niti jedan upravni postupak na jeziku i pismu nacionalnih manjina, ali su se građanima na njihov zahtjev izdavala dvojezična uvjerenja o činjenicama o kojima Ministarstvo unutarnjih poslova vodi službenu evidenciju.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike nije u proteklom razdoblju zaprimalo zahtjeve niti pritužbe koje bi ukazivale na ograničavanje mogućnosti korištenja

⁷<https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20OP%20NM%202021%20do%202024..%20za%202021.%20godinu.pdf>

regionalnih ili manjinskih jezika. U odnosu na ustanove iz nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike ističe se da Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje na jednak način postupa sa svim regionalnim ili manjinskim jezicima, u skladu s odredbom članka 15. stavka 4. Ustava.

Posebna pažnja posvećuje se obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina koje je sastavni dio cjelokupnog sustava odgoja i obrazovanja te se temeljni dokumenti obrazovne politike odnose i na ovaj segment obrazovnog sustava.

Pravo pripadnika nacionalnih manjina na obrazovanje na svom jeziku i pismu zajamčeno je u prvom redu Ustavom, Ustavnim zakonom i osobito Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Pravilnikom o polaganju državne mature predviđena je mogućnost polaganja ispita na jeziku i pismu nacionalne manjine, odnosno na jeziku i pismu na kojem su se pripadnici nacionalne manjine obrazovali.

Odgoj i obrazovanje pripadnika nacionalnih manjina obavlja se u predškolskim, osnovnoškolskim, srednjoškolskim i visoko obrazovnim ustanovama s nastavom na jeziku i pismu nacionalnih manjina pod uvjetima i na način propisan Zakonom o obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina te drugim propisima koji se odnose na obrazovanje.

Na području odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u izvještajnom razdoblju postignut je visok stupanj provedbe Ustavnog zakona i uspješno se provodi obrazovanje učenika u nastavi koja se u cijelini izvodi na jeziku i pismu nacionalnih manjina prema Modelu A, dok se sve više učenika u osnovnim školama uključuje i u učenje jezika i kulture nacionalnih manjina prema Modelu C.⁸

U svrhu očuvanja etničkog, kulturnog i jezičnog identiteta učenika pripadnika nacionalnih manjina Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinancira provedbu posebnih oblika nastave (ljetne škole) u Republici Hrvatskoj i u zemlji matičnog naroda. Ministarstvo znanosti i obrazovanja godišnje raspisuje Javni poziv za dodjelu sredstava udrugama i savezima nacionalnih manjina koje provode posebne oblike nastave za učenike pripadnike nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. U posebnim oblicima nastave (ljetne/zimske škole, dopisno-konzultativna nastava i dr.) uz potporu nadležnog Ministarstva godine sudjelovali su pripadnici: češke nacionalne manjine, mađarske nacionalne manjine, makedonske nacionalne manjine, poljske nacionalne manjine, romske nacionalne manjine, rusinske nacionalne manjine, srpske nacionalne manjine i ukrajinske nacionalne manjine.

U 2019. godini na ljетnim školama sudjelovalo je 628 učenika, u 2020. godini, zbog pandemije koronavirusa, Ministarstvo znanosti i obrazovanja 2020. godine donijelo je odluku o poništenju Javnog poziva za provođenje posebnih oblika nastave (ljetne škole) za učenike pripadnike nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj za školsku godinu 2019./2020. U 2021. godini na ljetnim školama sudjelovalo je 476 učenika pripadnika nacionalnih manjina.

Osim ljetnih škola sufinanciraju se i stručna usavršavanja odgajatelja, učitelja i nastavnika na državnoj razini u Republici Hrvatskoj i matičnim zemljama, učenje materinskog jezika i natjecanja za učenike u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina, učenje materinskog jezika na daljinu (e-learning). Ministarstvo znanosti i obrazovanja temeljem raspoloživih finansijskih sredstava donosi Odluku o finansijskoj potpori za provođenje različitih posebnih

⁸<https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/%C5%A0esto%20izvjesce%20Republike%20Hrvatske%20primjeni%20Europske%20povelje%20o%20regionalnim%20ili%20manjinskim%20jezicima.pdf>
(str. 35-37)

programa nacionalnih manjina. U 2019. godini sufinancirano je 27 posebnih programa, u 2020. godini sufinancirano je 24 posebnih programa dok je u 2021. godini sufinancirano 27 posebnih programa nacionalnih manjina, vezanih uz stručno usavršavanje, održavanje literarnih, dramskih i drugih izvannastavnih aktivnosti, natjecanje učenika, manifestacije obilježavanja značajnih datuma za nacionalne manjine te tiskanje časopisa, brošura i knjiga koje pomažu promociji jezika nacionalne manjine te se koriste u svrhu edukacije učenika osnovnih i srednjih škola.

Savjet za nacionalne manjine u skladu s člankom 35. stavkom 4. Ustavnog zakona, raspoređuje sredstva Državnog proračuna Republike Hrvatske osigurana za potrebe nacionalnih manjina.

Kriteriji financiranja i ugoveranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologija praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa („Narodne novine“, broj 105/16 i 81/20), uređuju raspoređivanje proračunskih sredstava osiguranih za programe kulturne autonomije udruga i ustanova, i to: iz područja informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija, programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora, te programa kojima se stvaraju prepostavke za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina (Prilog 1., Prilog 2., Prilog 3.).

Članak 7. Kriterija propisuje opći kriterij financiranja prema kojem će pri utvrđivanju finansijske potpore za programe kulturne autonomije Savjet za nacionalne manjine poticati finansijsku potporu za ostvarivanje programa koje doprinose očuvanju etničkog, kulturnog i jezičnog identiteta, a istovremeno integracijom u društvo daju doprinos kulturnom, društvenom i gospodarskom razvoju Republike Hrvatske, vodeći računa o broju članova udruge i ustanove, dužini djelovanja i dosadašnjem radu udruge.

Vlada Republike Hrvatske je sukladno navedenim pozitivnim propisima te Operativnim programima za nacionalne manjine za razdoblje 2017.—2020. odnosno Operativnim programima nacionalnih manjina za razdoblje 2021.—2024. osigurala tijekom izvještajnog razdoblja dostatna sredstva koja se udrugama i ustanovama nacionalnih manjina doznačuju putem Savjeta za nacionalne manjine u cilju da izraze, sačuvaju i razvijaju kulturni i jezični identitet u području informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija.

Odlukom o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2019. godini („Narodne novine“, broj 46/19)⁹, osigurana su sredstva za sufinanciranje 901 programa kulturne autonomije 77 udruga i ustanova nacionalnih manjina sa 124 članice, i to:

- 56 programa informiranja u iznosu od 15.822.000,00 kuna; 47 programa izdavaštva u iznosu od 996.357,00 kuna; 403 programa kulturnog amaterizma u iznosu od 9.020.800,00 kuna; 392 programa kulturnih manifestacija u iznosu od 6.801.000,00 kuna; 3 programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma u iznosu od 1.965.000,00 kuna;
- programa stvaranja prepostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine i manifestacija Večer nacionalnih manjina 2019. u Bjelovaru i Lipovljanski susreti 2019. u iznosu od 900.000,00 kuna;
- finansijska pomoć sukladno bilateralnom ugovoru s Talijanskom Republikom (Talijanska drama HNK Ivana pl. Zajca, Rijeka) u iznosu od 500.000,00 kuna.

---

⁹ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_05_46_914.html

Odlukom o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2020. godini („Narodne novine“, broj 51/20)¹⁰, osigurana su sredstva za sufinanciranje 927 programa kulturne autonomije 82 udruge i ustanove nacionalnih manjina s 125 članica, i to:

- 55 programa informiranja u iznosu od 18.249.000,00 kuna;
- 55 programa izdavaštva u iznosu od 1.384.000,00 kuna;
- 400 programa kulturnog amaterizma u iznosu od 10.598.500,00 kuna;
- 414 programa kulturnih manifestacija u iznosu od 9.313.500,00 kuna;
- 3 programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma u iznosu od 2.450.000,00 kuna;
- programa stvaranja pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine i manifestacija Večer nacionalnih manjina 2020. u Bjelovaru i Lipovljanski susreti 2020. u iznosu od 900.000,00 kuna;
- finansijska pomoć sukladno bilateralnom ugovoru s Talijanskom Republikom (Talijanska drama HNK Ivana pl. Zajca, Rijeka) u iznosu od 500.000,00 kuna.

Odlukom o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2021. godini („Narodne novine“, broj 41/21)¹¹, osigurana su sredstva za sufinanciranje 995 programa kulturne autonomije 88 udruga i ustanova nacionalnih manjina s 127 članica, i to:

- 63 programa informiranja u iznosu od 19.580.700,00 kuna;
- 69 programa izdavaštva u iznosu od 1.776.800,00 kuna;
- 407 programa kulturnog amaterizma u iznosu od 11.592.800,00 kuna;
- 453 programa kulturnih manifestacija u iznosu od 10.144.200,00 kuna;
- 3 programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma u iznosu od 3.100.000,00 kuna;
- programa stvaranja pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine i manifestacija Lipovljanski susreti 2021. i Večer nacionalnih manjina 2021., Bjelovar, u iznosu od 900.000,00 kuna;
- finansijska pomoć sukladno bilateralnom ugovoru s Talijanskom Republikom (Talijanska drama HNK Ivana pl. Zajca, Rijeka) u iznosu od 500.000,00 kuna.

S obzirom na to da se kroz programe informiranja i izdavaštva direktno doprinosi očuvanju jezičnog identiteta nacionalnih manjina, u nastavku izvješća navedeni su programi informiranja i izdavaštva sufinancirani tijekom izvještajnog razdoblja za svaki pojedini od sedam manjinskih jezika za koje se Republika Hrvatska u izjavi uz ispravu o ratifikaciji Povelje opredijelila za zaštitu.

Agencija za elektroničke medije izvjestila je da sukladno članku 70. Zakona o elektroničkim medijima („Narodne novine“, broj 111/21) Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija je fond Agencije za elektroničke medije. Izvor finansijskih sredstava Fonda su sredstva osigurana odredbama Zakona o elektroničkim medijima i prema članku 35. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji („Narodne novine“, broj 137/10, 76/12, 78/16, 46/17, 73/17, 94/18) 3% mjesечно ukupno prikupljenih sredstava na ime pristojbe koje uplaćuje Hrvatska radiotelevizija. Sukladno zakonskim i podzakonskim aktima, kategorija Fonda u kojoj pružatelji medijskih usluga mogu prijaviti emisije na jezicima nacionalnih manjina je – Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

¹⁰ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_04_51_1034.html

¹¹ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_04_41_821.html

U trogodišnjem razdoblju od 2019. do 2021. Agencija za elektroničke medije je donijela ukupno šest odluka o dodjeli sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija (Detaljnije u **Prilogu 5.**).

Tako je donesena Odluka o dodjeli sredstava Fonda 01/18 za 2019. i 2020. godinu, Odluka o dodjeli sredstava Fonda 01/19 za 2019. i 2020. godinu, Odluka o dodjeli sredstava Fonda 02/19 za 2019. i 2020. godinu, Odluka o dodjeli sredstava Fonda 01/20 za 2021. godinu, Odluka o dodjeli sredstava Fonda 02/20 za 2021. godinu te Odluka o dodjeli sredstava Fonda 03/20 za 2021. godinu.

Navedenim Odlukama su za 2019. i 2020. godinu pružateljima elektroničkih publikacija dodijeljena ukupna sredstva u kategoriji Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 426.347,50 kuna. Odlukom o dodjeli sredstava Fonda 01/18 za 2019. i 2020. godinu neprofitnim proizvođačima audio i/ili audiovizualnog sadržaja dodijeljena su ukupna sredstva u kategoriji Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 77.092,71 kuna.

Odlukom o dodjeli sredstava Fonda 01/19 za 2019. i 2020. godinu nakladnicima radija dodijeljena su ukupna sredstva u kategoriji Nacionalne manjine u Hrvatskoj u iznosu od 1.510.692,80 kuna.

Odlukom o dodjeli sredstava Fonda 02/19 za 2019. i 2020. godinu nakladnicima televizije dodijeljena su ukupna sredstva u kategoriji Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 1.533.547,16 kuna.

Odlukom o dodjeli sredstava Fonda za 01/20 za 2021. godinu pružateljima elektroničkih publikacija dodijeljena su ukupna sredstva u kategoriji Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 182.983,18 kuna.

Odlukom o dodjeli sredstava Fonda 01/20 za 2021. godinu neprofitnim proizvođačima audio i/ili audiovizualnog sadržaja dodijeljena su ukupna sredstva u kategoriji Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 25.000,00 kuna.

Odlukom o dodjeli sredstava Fonda za 02/20 za 2021. godinu nakladnicima radija dodijeljena su ukupna sredstva u kategoriji Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 707.605,35 kuna.

Odlukom o dodjeli sredstava Fonda 03/20 za 2021. godinu nakladnicima televizije dodijeljena su ukupna sredstva u kategoriji Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 759.169,55 kuna.

U odnosu na javne medije, sukladno članku 9. stavku 2. podstavku 6. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji, Hrvatska radiotelevizija (u dalnjem tekstu: HRT) je obvezna proizvoditi i objavljivati programe namijenjene informiranju nacionalnih manjina, dijelom na jezicima nacionalnih manjina. Manjinski jezici uglavnom svoje mjesto imaju u specijaliziranim emisijama, a kako program HRT-a reflektira društvo u cijelosti, često se neposredno ili posredno bavi manjinskim pitanjima.

Sukladno zakonu o HRT-u, Hrvatski radio (HRT–HR) u svojim programima, nacionalnim i regionalnim, objavljuje niz emisija o manjinama i za manjine, a neke od njih u cijelosti se emitiraju na jezicima manjina.

Multikultura je tjedna emisija Prvog programa Hrvatskog radija (HRT–HR1), posvećena životu i djelovanju dvadeset i dviju nacionalnih manjina, Ustavom priznatih u Republici Hrvatskoj. Emitira se u tjednom ritmu, tijekom cijele godine, bez ljetne stanke. Iznimku je činila 2020. godina kada se zbog pandemije bolesti COVID-19 nije emitirala tijekom ožujka, travnja i svibnja. Emisija Multikultura zamišljena je kao program magazinskog karaktera, s prosječno

pet tematski različitih priloga, uglavnom vezanih uz različite manjinske zajednice. U izvještajnom razdoblju emitirane su 144 emisije ukupnog trajanja 7069 minuta. Iako se emisija Multikultura u cijelosti emitira na hrvatskom jeziku, ipak valja istaknuti da je češkoj nacionalnoj manjini bilo posvećeno 19 priloga, njemačkoj 27, mađarskoj 25, talijanskoj 10, romskoj 45, rusinskoj 3, srpskoj 74, slovačkoj 7, slovenskoj 16 te ukrajinskoj 3.

Regionalni radijski centri Hrvatskog radija (HRT–HR) također redovito emitiraju specijalizirane emisije posvećene nacionalnim manjinama (Mostovi dijaloga–HR-Radio Osijek, Istarski kaleidoskop–HR-Radio Pula, Most – HR-Radio Knin, Tu pored nas, Manjinski mozaik–HR-Radio Split, Divan–HR-Radio Dubrovnik), od kojih su neke u cijelosti realizirane na manjinskim jezicima.

Ugovorima između HRT-a i Vlade Republike Hrvatske od 2013., određuje se da će HRT u svojim televizijskim programima na državnoj razini emitirati emisije namijenjene informiranju nacionalnih manjina, dijelom na jezicima nacionalnih manjina.

I u ovom izvještajnom razdoblju Hrvatska televizija (HRT–HTV) nastavila je proizvoditi tjedni multinacionalni magazin Prizma, koji se kontinuirano emitira od 1993. godine. Prizma je jedna od rijetkih emisija koje se emitiraju tijekom cijele godine, bez ljetne stanke, na Prvom programu Hrvatske televizije (HRT–HTV1). Na istom programu, tjedno se emitira i Manjinski mozaik (petnaestominutne dokumentarne reportaže prema načelu jedan emisija – jedna manjina i manjinski jezik), ali uz ljetnu stanku. Emisije su u potpunosti financirane sredstvima HRT-a. Informativni mozaik Prizma obuhvaća sve aspekte života manjina, posvećujući posebnu pozornost političkoj participaciji manjina, radu vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, popularizaciji obrazovanja na manjinskim jezicima, kulturi i tradiciji. Namjera je stvaranje atraktivnog programa jednako prijemčivog manjinama i većini.

Manjine u emisijama zastupljene su razmjerno njihovu udjelu u stanovništvu, ali i stupnju njihove organiziranosti i aktivnosti.

Sve se emisije višekratno repriziraju, što sadržaje čini dostupnijima manjinama, ali i većini. Također, sve su emisije nakon emitiranja dostupne na besplatnoj multimedijskoj platformi HRT-i.

Prilikom realizacije emisija, pripadnike nacionalnih manjina i govornike manjinskih jezika potiče se da govore svojim materinskim jezikom, odnosno jezikom manjine, a oni odlučuju hoće li to pravo koristiti ili ne. Sve izjave na manjinskim jezicima imaju titlove na hrvatskom jeziku, kako bi program bio razumljiv i većini.

U navedenom izvještajnom razdoblju proizvedeno je i emitirano:

Godina/emisija	Broj premijernih emitiranja	Trajanje (sati, minute, sekunde)	Broj repriza
2019.			
Prizma–multinacionalni magazin	51	37:33:36	156
Manjinski mozaik	39	9:44:56	180
2020.			
Prizma–multinacionalni magazin	42	31:18:24	157
Manjinski mozaik	24	5:59:40	154

2021.			
Prizma- multinacionalni magazin	49	36:34:17	183
Manjinski mozaik	37	8:01:23	157

Emisija Prizma se u 2020. godini nije emitirala u punom opsegu, tijekom ožujka, travnja i svibnja, zbog pandemije bolesti COVID-19. U tom razdoblju emitirale su se repreze emisija iz prijašnjih godina. No, za razliku od ostalih televizijskih sadržaja, nakon 23. svibnja i pokretanja emisija nakon „lockdowna“, emitirala se bez ljetne stanke i svaka se emisija višekratno reprizirala. Emisija Manjinski mozaik u tom se razdoblju emitirala bez stanke, ali je zbog izvanrednih okolnosti jesenska shema trajala kraće, što je rezultiralo manjim brojem premijernih emisija u 2020. godini.

Uz te dvije redovite emisije, proizведен je i višekratno emitiran određeni broj dokumentarnih emisija, u potpunosti na manjinskim jezicima, također financiran sredstvima HRT-a.

Ministarstvo kulture i medija izvijestilo je vezano uz knjižničnu djelatnost da je Zakon o knjižnicama („Narodne novine“, broj 105/97, 5/98, 104/00 i 69/09) predstavlja, u izvještajnom razdoblju, zakonski okvir za knjižničnu djelatnost. U 2019. godini usvojen je Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 17/19, 98/19 i 114/22). Za potrebe nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj knjižničnu djelatnost obavljaju središnje knjižnice nacionalnih manjina.

To su: Gradska knjižnica Beli Manastir – Središnja knjižnica Mađara u Republici Hrvatskoj, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar – Središnja knjižnica za češku manjinu u Republici Hrvatskoj, Hrvatska narodna knjižnica i čitaonica Našice – Središnja knjižnica Slovaka u Republici Hrvatskoj, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek – Austrijska čitaonica, Središnja knjižnica Austrijanaca u Republici Hrvatskoj, Gradska knjižnica i čitaonica Pula – Središnja knjižnica Talijana u Republici Hrvatskoj, Knjižnice grada Zagreba - Knjižnica „Bogdan Ogrizović“ – Središnja knjižnica Albanaca u Republici Hrvatskoj, Knjižnice grada Zagreba – Središnja knjižnica Rusina i Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj, Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“ – Središnja biblioteka Srba u Republici Hrvatskoj, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac – Središnja knjižnica Slovenaca u Republici Hrvatskoj, Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak – Središnja knjižnica za Bošnjake u Republici Hrvatskoj i Savez Roma Kali Sara – Središnja knjižnica Roma u Republici Hrvatskoj.

Za programe knjižnične djelatnosti u razdoblju od 2019. do 2021. ukupno je odobreno 369.000,00 kuna odnosno po godinama; 125.000,00 kuna za 2019. godinu, 115.000,00 kuna za 2020. godinu te 129.000,00 kuna za 2021. godinu.

U trogodišnjem razdoblju 2019.–2021. godine za programsко područje Kulturno-umjetnički amaterizam ukupno 92.000,00 kuna.

Programska djelatnost: Kulturno-umjetnički amaterizam			
Godina: 2019.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos
Savez Čeha u Republici Hrvatskoj, Daruvar	češka	<i>Smotra pjevačkih skupina "Zpěvánky" (Rijeka, Kaptol, Končanica)</i>	15.000,00 kuna

Istarska županija – Upravni odjel za talijansku nacionalnu zajednicu i druge etničke skupine, Pazin	albanska, makedonska, srpska, slovenska, romska, crnogorska, bošnjačka, mađarska	6. <i>Istarski festival multikulturalnosti (Pula)</i>	18.000,00 kuna
Općina Lipovljani, Lipovljani	mađarska, češka, talijanska, slovačka, ukrajinska, srpska, makedonska, bošnjačka	<i>Lipovljanski susreti - manifestacija nacionalnih manjina Hrvatske</i>	20.000,00 kuna
Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“ – Pododbor Darda, Darda	romska, mađarska, srpska, ukrajinska, slovačka, makedonska, bošnjačka	13. <i>Međunarodna smotra folklora nacionalnih manjina (Darda)</i>	11.000,00 kuna
Ukupno		64.000,00 kuna	
Godina: 2021.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos
Savez Čeha u Republici Hrvatskoj, Daruvar	češka, slovačka	<i>Manifestacija "Dožinky - žetvene svečanosti" (Daruvar)</i>	8.000,00 kuna
Općina Lipovljani, Lipovljani	češka, slovačka, ukrajinska, njemačka, talijanska, mađarska, srpska, crnogorska, romska, ruska	<i>Lipovljanski susreti - manifestacija nacionalnih manjina Hrvatske</i>	20.000,00 kuna
Ukupno:		28.000,00 kuna	

NAPOMENA: u 2020. godini, odobreni programi koji se odnose na regionalne ili manjinske jezike nisu realizirani zbog pandemije Covid-19.

Poboljšanju postojeće razine zaštite prava nacionalnih manjina doprinosi i Zakon o elektroničkim medijima („Narodne novine“, broj 111/21) koji propisuje zabranu objavljivanja u svim programima/sadržajima kao i platformama za razmjenu videozapisa sadržaja koji potiču, pogoduju poticanju i širenju mržnje ili diskriminacije na osnovi rasne ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeda, rodnog

identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije te antisemitizma i ksenofobije, ideja fašističkih, nacističkih, komunističkih i drugih totalitarnih režima. Također valja istaknuti da je citirani Zakon u članku 94. propisao i odgovornost pružatelja elektroničkih publikacija za cjelokupni sadržaj objavljen na elektroničkoj publikaciji uključujući i sadržaj koji generiraju korisnici ako ne registrira korisnika te ako na jasan i lako uočljiv način nije upozorio korisnika na pravila komentiranja i kršenje odredaba Zakona. Postupanje suprotno citiranim odredbama Zakona kažnjivo je po članku 325. Kaznenog zakona.

Ministarstvo kulture i medija u studenom 2021. godine osnovalo Radnu skupinu za izradu Nacrta prijedloga zakona o medijima u kojem će se, također, posebna pažnja posvetiti suzbijanju govora mržnje i diskriminativnog govora.

Preporuke Odbora ministara od 8. prosinca 2020. godine:

1. nastaviti napore na promicanju osviještenosti i snošljivosti prema manjinskim jezicima i kulturama koje oni predstavljaju, kao prema sastavnom dijelu kulturne baštine Hrvatske, u općem kurikulumu u svim fazama obrazovanja, u medijima i kroz uporabu manjinskih jezika i njihovih pisama u upravnim i prometnim natpisima, kao i natpisima koji su dio naslijeđa.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina izvješće sljedeće: sukladno članku 7. stavku 1. podstavcima c) i d) Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima, ugovorne stranke zasnivat će svoju politiku, zakonodavstvo i praksu na određenim ciljevima i načelima, između ostalog, i na potrebi za odlučnu akciju na promicanju regionalnih ili manjinskih jezika s ciljem njihova očuvanja te na pogodovanju i/ili poticanju uporabe regionalnih ili manjinskih jezika u govoru i pismu, u javnom i privatnom životu.

U okviru svog djelokruga i redovnih aktivnosti vezano uz provedbu Ustavnog zakona, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine i Ministarstvom pravosuđa i uprave kontinuirano održava seminare o ulozi i unaprjeđenju rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. Seminari su održani 10. listopada 2019. godine u Osijeku i 1. listopada 2021. godine u Splitu. Ovi seminari doprinose učinkovitosti vijeća i predstavnika, ali i podizanju svijesti šire javnosti o pravima nacionalnih manjina, posebno u lokalnim sredinama sa znatnijim udjelom manjinskog stanovništva. Na seminarima se redovito raspravlja o problemima službene uporabe manjinskog jezika i pisma, nedostatne zastupljenosti manjina u upravnim tijelima na državnoj i lokalnoj razini, zastupljenosti manjinskih tema u medijima, ali i o ostalim problemima s kojima se susreću pripadnici nacionalnih manjina. Poseban naglasak se stavlja na izazove u ostvarivanju u praksi pojedinih prava iz Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Pripadnici nacionalnih manjina motiviraju se i potiču na korištenje svog jezika i pisma, a predstavnici lokalnih jedinica se pozivaju na poduzimanje dodatnih mjera u cilju uklanjanja određenih problema pri provedbi zakonskih odredbi. Ovakvi seminari doprinose, između ostalog, i promicanju vrijednosti manjinskih jezika i pisama te jačanju svijesti i tolerancije šire javnosti prema njihovoj uporabi.

Uz seminare za vijeća i predstavnike, Ured kontinuirano organizira i posebni seminar „Mediji i nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj - Zaštita manjina i uloga medija u demokratizaciji hrvatskog društva“. Seminari su održani 5. lipnja 2019. godine u Opatiji i 6. srpnja 2021. godine u Osijeku. Ostvarivanje prava nacionalnih manjina na pristup javnim medijima od presudnog je značaja za promicanje ravnopravnosti manjina, stvaranje tolerancije i promicanje suživota s većinskim narodom i očuvanja kulturnog identiteta. Mediji su dužni doprinositi promicanju i

poštivanju temeljnih ljudskih prava i sloboda, razumijevanju, poštivanju različitosti, demokratskim dosezima i razvijanju kulture dijaloga kako bi nacionalne manjine postale prihvaćene u društvu kao ravnopravni članovi i subjekti društvenih događanja. Na seminarima se raspravlja o pitanjima zastupljenosti manjinskih tema odnosno proizvedenog i emitiranog programa namijenjenog pripadnicima nacionalnih manjina, zatim o informiranju na jezicima nacionalnih manjina u programima radija i televizije na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te u tiskanim medijima kao i o važnosti uloge medija u očuvanju društveno-kulturnih vrijednosti manjinskoga identiteta, a glavni naglasci se stavlaju na suzbijanje stereotipa i govora mržnje u medijskom prostoru te razvijanju tolerancije i osjetljivosti na pojave diskriminacije i nepoštivanja ustavnih i zakonskih prava pripadnika nacionalnih manjina u hrvatskome društvu.

Tijekom 2020. godine, zbog okolnosti vezanih uz pojavu epidemije bolesti COVID-19, uzrokovane virusom SARS-CoV-2, seminari i edukacije o ulozi i unaprjeđenju rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te seminari vezano uz medije nisu organizirani.

U odnosu na članak 7. stavak 4. Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima koji glasi: „*U određivanju njihove politike prema regionalnim ili manjinskim jezicima ugovorne stranke uzimat će u obzir potrebe i želje izražene od strane grupa koje rabe te jezike. Njih treba ohrabriti da uspostave tijela ukoliko je to potrebno u cilju savjetovanja državnih tijela u svim pitanjima koja se odnose na regionalne ili manjinske jezike.*“ ovaj Ured izvješće sljedeće:

Sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina osnovan je Savjet za nacionalne manjine radi sudjelovanja nacionalnih manjina u javnom životu Republike Hrvatske, a osobito radi razmatranja i predlaganja uređivanja i rješavanja pitanja u svezi s ostvarivanjem i zaštitom prava i sloboda nacionalnih manjina, između ostalog i prava na uporabu manjinskog jezika i pisma. U tom cilju Savjet surađuje s nadležnim državnim tijelima i tijelima jedinica samouprave, vijećima nacionalnih manjina, odnosno predstavnicima nacionalnih manjina, udrugama nacionalnih manjina i pravnim osobama koje obavljaju djelatnosti kojima se ostvaruju manjinska prava i slobode.

U travnju 2019. godine Vlada Republike Hrvatske je, radi isteka mandata, imenovala nove članove Savjeta za nacionalne manjine. Za članove Savjeta za nacionalne manjine iz reda istaknutih kulturnih, stručnih, znanstvenih i vjerskih pripadnika nacionalnih manjina imenovani su predstavnici židovske, srpske, bošnjačke, austrijske i crnogorske nacionalne manjine. Za članove Savjeta za nacionalne manjine iz reda osoba koje predlažu vijeća nacionalnih manjina imenovani su predstavnici njemačke, slovenske, ukrajinske, makedonske, rusinske i slovačke nacionalne manjine. Za predsjednika Savjeta za nacionalne manjine imenovan je predstavnik židovske, a za potpredsjednike predstavnici srpske i njemačke nacionalne manjine. Članovi Savjeta su i 8 zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatskome saboru.

2. osigurati da govornici jezika obuhvaćenih Dijelom III. Povelje mogu rabiti svoje jezike u odnosima s državnim, županijskim i lokalnim vlastima u praksi, te da te vlasti rabe te jezike u sklopu svojeg rada;

Ministarstvo pravosuđa i uprave ističe da putem e-Sustav za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina prikuplja podatke od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i kontinuirano prati ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina te o istome sastavlja izvješće koje je dio Izvješća o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Prema dostavljenim izvještajima u e-Sustavu i dalje u pojedinim lokalnim jedinicama postoje izazovi ostvarivanja u praksi pojedinih prava iz Zakona

o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Međutim, važno je napomenuti da se u organizaciji Državne škole za javnu upravu najmanje jednom godišnje održava radionica pod nazivom „Primjena Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina“ koja je namijenjena državnim i lokalnim službenicima koji rade na poslovima zaštite i unaprjeđenja prava nacionalnih manjina te je jedna od tema navedene radionice i ravnopravna uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina.

Istarska županija za 2021. godinu, u odnosu na korištenje jezika i pisma nacionalne manjine u postupku pred upravnim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, izvjestila je da su službene osobe podučile stranku o pravu na vođenje postupka na talijanskom jeziku manjine u 65 postupaka, a stranka je to pravo iskoristila samo u jednom postupku u toj jedinici područne (regionalne) samouprave. Nadalje, Grad Rovinj-Rovigno izvjestio je da su službene osobe podučile stranku o pravu na vođenje postupka na jeziku manjine u 3540 postupaka dok je 1620 upravnih postupaka vođeno na talijanskom jeziku, a Grad Buje-Buie je izvjestio da je vođeno 3 postupka na istom jeziku.

Nadalje, Općina Negoslavci izvjestila je da je 64 upravnih postupaka vođeno na jeziku srpske nacionalne manjine. Isto tako i u drugim jedinicama stranke su podučene o pravu na služenje jezikom nacionalne manjine, međutim, stranke to pravo nisu iskoristile.

3. preispitati postojeći prag i poveća napore u uvođenju ravnopravne i službene uporabe manjinskih jezika u onim područjima gdje postoji dovoljan broj govornika;

Ustavnim zakonom propisano je da se ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje na području jedinice lokalne samouprave kada pripadnici pojedine nacionalne manjine čine najmanje trećinu stanovnika takve jedinice.

Međutim, ravnopravna službena uporaba jezika i pisma može biti propisana i međunarodnim ugovorima i statutom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave stoga neovisno o udjelu pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice može biti uvedena službena uporaba jezika i pisma o čemu slobodno odlučuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Dakle, čak i kada nije ostvaren propisani uvjet od jedne trećine stanovnika u jedinici lokalne samouprave, moguće je statutom te jedinice propisati ravnopravnu uporabu jezika i pisma pojedine nacionalne manjine u toj jedinici samouprave.

4. poduzeti proaktivne mjere kojima se potiče govornike manjinskih jezika na korištenje obrazovanja na manjinskom jeziku;

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi da pripadnici nacionalnih manjina sami predlažu i odabiru model i program u skladu s postojećim zakonom, a prema interesima učenika i raspoloživim kadrovskim te drugim mogućnostima odgojno-obrazovnih ustanova.

5. produljiti trajanje emitiranja i poveća redovitost radijskih i televizijskih programa na manjinskim jezicima u sklopu Hrvatske radiotelevizije HRT dodjelom termina prikazivanja svakom manjinskom jeziku.

Ministarstvo kulture i medija izvjestilo je da je HRT upoznat sa zahtjevima za produljenje emitiranja i povećanja broja emisija na manjinskim jezicima.

U odnosu na navedenu preporuku Savjet za nacionalne manjine ističe da Europskom poveljom o regionalnim ili manjinskim jezicima potpisnice su se obvezale da će za korisnike regionalnih ili manjinskih jezika na teritoriju na kojem su ti jezici u uporabi, osigurati osnivanje barem jedne radio stanice ili jednog televizijskog kanala na regionalnom ili manjinskom jeziku.

Tijekom izvještajnog razdoblja nije uvedeno emitiranja jedne redovite televizijske emisije dovoljno dugog trajanja na češkom, njemačkom, mađarskom, talijanskom, rusinskom i ukrajinskom jeziku.

U multietničkom magazinu Prizma pojavljivanje manjinskih jezika je nedostatno i nedosljedno jer u regiji nema dovoljno novinara koji govore jezike nacionalnih manjina.

Savjet je financirao edukaciju novinara koji govore jezike nacionalnih manjina odnosno pripadnika nacionalnih manjina koji su na Hrvatskoj radioteleviziji bili uposleni u statusu vanjskih suradnika. Na emisiji Prizma kontinuirano rade dvije urednice i jedna novinarka iz čega je razvidno da nedostaje novinara koji će sustavno pratiti tematiku nacionalnih manjina. Ostvarivanje prava manjina na pristup javnim medijima ima presudno značenje u održanju tolerancije i promicanju suživota te na očuvanje njihovog kulturnog identiteta s obzirom na to se unutar medijskog prostora stvara percepcija političkog, društvenog i kulturnog identiteta manjina. Stoga ističemo da radijski program uglavnom ispunjava preuzetu obvezu informiranja na jezicima nacionalnih manjina.

U odnosu na primjenu članka 6. Povelje (u odnosu na sve jezike koji se štite Poveljom) navodimo da je Šesto izvješće o provedbi Povelje objavljeno na stranicama Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske¹². Ministarstvo pravosuđa i uprave objavilo je na svojim službenim web stranicama Ocjenu Odbora stručnjaka o provedbi preporuka za hitno djelovanje sadržanih u šestom evaluacijskom izvješću Odbora stručnjaka za Hrvatsku¹³ iz ožujka 2022. godine, a na istima će biti objavljeno i Sedmo izvješće.

---

¹² <https://ljudskaprava.gov.hr/europska-povelja-o-regionalnim-ili-manjinskim-jezicima/935>

¹³

https://mpu.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Ocjena%20Odbora%20stru%C4%8Dnjaka%20o%20provedbi%20preporuka%20za%20hitno%20djelovanje%20sadr%C5%BEanih%20u%20%C5%A1estom%20evaluacijskom%20izvje%C5%A1u%C4%87u%20Odbora%20stru%C4%8Dnjaka%20za%20hrvatsku%20_HR.pdf

Poglavlje 2. Jezični specifični dio

2.1. Bajaški romski jezik

Dio II.

Članak 7. Ciljevi i načela

Čl. 7. 1. a)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Čl. 7. 1. b)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Popis stanovništva

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u Republici Hrvatskoj je u 2011. godini popisano 16.975 ili 0,40 % pripadnika romske nacionalne manjine. Najviše Roma živi na području Međimurske, Osječko-baranjske i Sisačko-moslavačke županije te Grada Zagreba.

Prema službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine u Republici Hrvatskoj popisano je ukupno 17.981 ili 0,46 % pripadnika romske nacionalne manjine.

„Gotovo svi Romi u Republici Hrvatskoj poznaju i govore hrvatski jezik, a od romskih jezika najzastupljeniji je bajaški dijalekt rumunjskog jezika koji se najviše govori u Međimurju i Sjevernoj Hrvatskoj, ali i u većini lokaliteta Slavonije i Središnje Hrvatske. Drugi je najzastupljeniji jezik Roma romski (romani čhib), kojim se najčešće govori u Zagrebu i okolicu te Istri i Primorju. Upravo je romski jezik kod većine pripadnika romske nacionalne manjine istaknut kao najvažniji element romske kulture i obilježe po kojemu žele biti prepoznati kod većinskog naroda, iako u kontekstu istraživanja Bajaši percipiraju svoj rumunjski jezik kao obilježe njihova romskog etničkog identiteta, što on objektivno i jest kao jedan od najvažnijih jezika Roma u Hrvatskoj.“¹⁴

Čl. 7. 1. c) i d)

Ministarstvo pravosuđa i uprave u okviru projekta „Unapređenje zaštite ljudskih prava i javne sigurnosti kroz jačanje kapaciteta probacijske službe“ provodi Pilot projekt Roma mentori. Projekt je sufinanciran sredstvima Norveškog finansijskog mehanizma 2014.-2021. godine. Cilj projekta je zapoštiti šest pripadnika romske nacionalne manjine s područja Međimurske županije kao Rome mentore. Romi mentori pružaju potporu u radu različitih institucija, probacijskim uredima, policiji, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Zavodu za javno zdravstvo, Državnom inspektoratu, tijelima sustava socijalne skrbi i obrazovnim institucijama te su spona tih institucija s romskim zajednicama u Međimurju.

---

¹⁴ „UKLJUČIVANJE ROMA U HRVATSKO DRUŠTVO: identitet, socijalna distanca i iskustvo diskriminacije“, N. Rašić, D. Lucić, B. Galić o N. Karajić, 2020. Zagreb;

Ministarstvo kulture i medija dostavilo je pregled odobrenih sredstava za programe knjižnične djelatnosti u razdoblju od 2019. do 2021. godine:

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2021.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Savez Roma kali Sara - Središnja knjižnica Roma	Romi	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Roma u Republici Hrvatskoj	10.000,00
Ukupno			10.000,00

Čl. 7. 1. e)

Predstavnici romske nacionalne manjine, zajedno s predstavnicima i vijećima drugih nacionalnih manjina članovi su sljedećih koordinacija: Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba, Nacionalne koordinacije vijeća romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji i Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina zagrebačke županije.

Čl. 7. 1. f), g) i h)

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 23. lipnja 2021. godine donijela Odluku o donošenju Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za 2021. i 2022. godinu. Nacionalnim planom za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine postavlja se strateški okvir za razvoj jednakosti, uključivanja i sudjelovanja pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj do 2027. godine, a isti se temelji na Ustavu Republike Hrvatske i Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, ali i Zakonu o suzbijanju diskriminacije te nizu drugih povezanih zakona i javnih politika, prije svega s Nacionalnom razvojnom strategijom do 2030. godine.

Primarni cilj Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. jest unapređenje ukupne integracije pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj te smanjivanje jaza između pripadnika romske nacionalne manjine i ostatka populacije u ključnim područjima intervencije usklađenim sa Strateškim okvirom EU za jednakost, uključivanje i participaciju Roma do 2030. godine.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja u ožujku 2021. godine donijelo je i Program potpore u odgoju i obrazovanju pripadnika romske nacionalne manjine 2021.-2023. godine.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano poduzima napore za ostvarivanje definiranih zadataka i mjera, a imajući u vidu kompleksnost i sveobuhvatnost postavljenih ciljeva za unapređenje obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine uključujući odgoj i obrazovanje djece u ranom djetinjstvu, ali i osnovnom, srednjem i sveučilišnom obrazovanju te obrazovanju odraslih.

Tijekom 2019., 2020. i 2021. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja nastavilo je provoditi brojne aktivnosti u području odgoja i obrazovanja uključivanjem djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine na svim razinama odgojno-obrazovnog sustava. Sve poduzete

aktivnosti kao i u prethodnom razdoblju, temeljile su se na politici socijalnog uključivanja, što znači osiguravanje uvjeta za punu integraciju djece, mladih i odraslih sukladno njihovim potrebama i sposobnostima. Djeca pripadnici romske nacionalne manjine, kao i sva druga djeca imaju pravo na obrazovanje, zdravlje, život u obiteljskom okruženju i uvjetima koji stimuliraju njihov razvoj i napredak, pravo na jezik te pravo na kulturni identitet. Ranjivost djece i obitelji pripadnika romske nacionalne manjine, osim u preporukama međunarodnih dokumenata, prepoznata je u recentnim nacionalnim strategijama.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja obrađuje tj. upotpunjuje bazu podataka za romsku nacionalnu manjinu jednom godišnje, uzimajući u obzir podatke na kraju prethodne školske/pedagoške godine i na početku tekuće školske/pedagoške godine. Baza podataka o školovanju pripadnika romske nacionalne manjine temelji se na podacima dobivenim od upravnih odjela za obrazovanje te Gradskog ureda za obrazovanje Grada Zagreba. Ministarstvo znanosti i obrazovanja koristi navedene podatke za planiranje dalnjih aktivnosti obrazovanja ove skupine.

Predškolski odgoj/predškola - za djecu pripadnike romske nacionalne manjine osigurava se uključivanje u programe predškolskog odgoja kako bi se premostio jaz između socijalno-ekonomske situacije u kojoj djeca pripadnici romske nacionalne manjine žive i mogućnosti za njihovu uspješnu integraciju tijekom obveznoga osnovnog obrazovanja. Ako u pojedinoj sredini ne postoji mogućnost uključivanja u integrirane uvjete predškolskog odgoja u redovitoj predškolskoj ustanovi, osigurava se program predškole, tj. program pripreme za polazak u osnovnu školu koji se najčešće ostvaruje u osnovnim školama, a dijelom i u predškolskim ustanovama.

U 2018./2019. školskoj godini bilo je 993 djece u predškolskom odgoju, od kojih 515 u redovitom predškolskom odgoju i 478 u programu predškole. Na početku 2019/2020. pedagoške godine uključeno je ukupno 1.171 djece, od kojih je 593 u predškolskom odgoju, a u programu predškole 578. U 2020./2021 pedagoškoj godini bilo je uključeno 943 djece, od kojih 413 djece u programima predškolskog odgoja i 530 u programu predškole.

Program predškole je prijeko potreban za romsku populaciju predškolske dobi, daje dobre rezultate i upućuje na obvezu organiziranja predškolskih odgojnih skupina za svu romsku djecu kao priprema za uključivanje u odgojno-obrazovni sustav, osobito u sredinama gdje nema kapaciteta za integrirani predškolski odgoj.

U izvještajnom razdoblju vidljivo je značajno povećanje sredstava za provedbu mjera i aktivnosti Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013.-2020. te Nacionalnog plana za uključivanje Roma 2021.-2027., a koje se odnose na rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Predškolski odgoj/predškola	Godina	Utrošena sredstva
	2019.	3.840.747,60 kuna
	2020.	4.599.353,50 kuna
	2021.	4.914.335,64 kuna

Osnovnoškolsko obrazovanje - u izvještajnom razdoblju povećan je obuhvat djece pripadnika romske nacionalne manjine osnovnim obrazovanjem. U 2018./2019. šk. god. bilo je 4.983 učenika, a na početku 2019./2020. šk. god. bilo je 4.637 učenika dok ih je na početku 2020./2021. bilo ukupno 5.047 učenika.

Istdobno podaci o broju učenika koji napuštaju osnovno obrazovanje nakon višekratnih ponavljanja pokazuju da je završnost osnovnog obrazovanja na niskoj razini. Tako je npr. 120 učenika u 2018./2019. školskoj godini prekinulo osnovno obrazovanje, u 2019./2020. godini su 105 učenika napustila školovanje, u što su uključeni i učenici koji su navršili 15 godina života. U 2020./2021. osnovno školovanje napustila su 107 učenika što je smanjenje u odnosu na prethodna razdoblja. U ukupan zbroj onih koji su prekinuli školovanje uključeni su i učenici koji su navršili 15 godina života, a nisu završili osnovnu školu.

Kada je u pitanju ponavljanje razreda, podaci pokazuju da je na kraju 2018./2019. iskazano je 339 ponavljača, a na kraju 2020./2021. njih 106 koji su ponavljali razred. Podaci na kraju školske godine pokazuju smanjenje broja učenika koji ponavljaju razred.

Broj učenika romske nacionalne manjine upisanih u osnovnu školu u odnosu na broj učenika romske nacionalne manjine koji ponavljaju razred/prekinuli školovanje tijekom školske godine	Ukupno	Prekinuli školovanje	Ponavljaju razred
2018./2019.	4.983	120	339
2019./2020.	4.637	105	266
2020./2021.	5.047	107	106

Od 2010./2011. šk. godine prikupljaju se podaci o broju romskih učenika kojima je ponuđena posebna pomoć u učenju hrvatskog jezika na temelju članka 43. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. Također, dostupni su podaci i o učenicima koji su uključeni u produženi boravak u osnovnim školama te je vidljivo povećanje broja učenika uključenih u produženi boravak. Tako ih je školske godine 2017./2018. bilo uključeno 357, dok ih je početkom 2018./2019. bilo uključeno 785 učenika.

U školama s većim brojem učenika pripadnika romske nacionalne manjine zaposleni su romski pomagači kojih je 24 i njihov rad se financira iz Državnog proračuna. Romski pomagači, između ostalog, zajedno s učiteljem pomažu učenicima u pisanju domaćih zadaća tijekom produženog boravka te u svladavanju školskoga gradiva. Krajem 2011. godine, sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, započeo je proces kojim osnovne škole u Međimurskoj županiji angažirane suradnike - romske pomagače mogu zaposliti na ugovor o radu (umjesto dotadašnjeg ugovora o djelu) čime im se rješava radno-pravni status.

Osim navedenog, Ministarstvo znanosti i obrazovanja osigurava sredstva za izvannastavne aktivnosti, produženi boravak, smještaj u učenički dom i sl.

Produceni boravak, maturalno putovanje, plaće romskih pomagača, aktivnosti nakon nastave i dr.	Godina	Utrošena sredstva
	2019.	3.477.940,05 kuna
	2020.	2.780.899,70 kuna
	2021.	3.153.176,18 kuna

U sustav **srednjoškolskog obrazovanja** uključuje se sve veći broj učenika pripadnika romske nacionalne manjine. Prilikom upisa u Odluci o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u srednje škole, koju donosi Ministarstvo znanosti i obrazovanja, posebnom točkom određen je upis učenika romske populacije, na način da se omogućava manji broj bodova kojim se pripadnici romske nacionalne manjine mogu upisati u željeni srednjoškolski program. Iako je veći broj učenika koji nastavljaju obrazovanje u trogodišnjim srednjoškolskim programima

u odnosu na broj učenika u četverogodišnjim programima, vidljiv je porast i broja učenika upisanih u prve razrede četverogodišnjih škola. Također je vidljivo da se učenici ispisuju iz škole, tj. napuštaju srednjoškolsko obrazovanje.

U srednjoj školi tijekom 2018./2018. školske godine bilo je 760 učenika, 2019./2020. njih 721 dok je u 2020./2021. školskoj godini bilo 772 učenika uključenih u srednjoškolske programe.

Broj učenika romske nacionalne manjine upisanih u srednju školu u odnosu na broj učenika romske nacionalne manjine koji ponavljaju razred/prekinuli školovanje tijekom školske godine	Ukupno	prekinuli školovanje	ponavljaju razred
2018./2019.	760	120	69
2019./2020.	721	103	59
2020./2021.	772	127	50

Kako bi se potaknulo upisivanje u srednjoškolske programe te zadržavanje u sustavu obrazovanja te nastavak daljnog obrazovanja, Ministarstvo znanosti i obrazovanja stipendira sve redovite učenike srednjih škola koji su pripadnici romske nacionalne manjine u iznosu od 8.000,00 kuna godišnje po učeniku, odnosno 800,00 kuna mjesечно. Također, za učenike koji ponavljaju razred osiguravaju se stipendije u umanjenom iznosu od 300,00 kuna mjesечно tj. 3.000,00 kuna tijekom deset mjeseci te je vidljivo povećanje korisnika navedene mjere.

Sredstva izdvojena na nacionalnoj razini za učeničke stipendije	Godina	Utrošena sredstva	Broj korisnika učeničkih stipendija
	2019.	3.764.200,00 kuna	628
	2020.	4.176.800,00 kuna	630
	2021.	5.702.800,00 kuna	716

Osim navedenoga, od školske godine 2019./2020. s ciljem poticanja socijalne integracije te daljnog nastavka obrazovanja, Ministarstvo znanosti i obrazovanja osigurava sredstva za dodjelu jednokratne novčane pomoći za završetak srednjoškolskog obrazovanja svim redovitim učenicima pripadnicima romske nacionalne manjine koji podnesu zahtjev.

Visoko obrazovanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja osigurava državne stipendije svim studentima pripadnicima romske nacionalne manjine na temelju Javnog natječaja za dodjelu državnih stipendija za studente pripadnike romske nacionalne manjine upisane na sveučilišne, stručne i poslijediplomske studije na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj. Stipendija iznosi 1.300,00 kuna mjesечно tijekom deset mjeseci, odnosno 13.000,00 kuna godišnje te je vidljivo povećanje korisnika ove mjere.

Sredstva izdvojena na nacionalnoj razini za studentske stipendije	Godina	Utrošena sredstva	Broj korisnika studentskih stipendija
	2019.	205.000,00 kuna	25
	2020.	396.500,00 kuna	31
	2021.	779.150,00 kuna	46

Osim navedenoga, na temelju zahtjeva studentskog doma, Ministarstvo znanosti i obrazovanja izdaje preporuke i studentima pripadnicima romske nacionalne manjine osigurava smještaj u studentski dom.

Obrazovanje odraslih - programi opismenjavanja i ospozobljavanja za prvo zanimanje provodili su se i u razdoblju od 2019. do 2021. godine. Ministarstvo znanosti i obrazovanja za obrazovanje odraslih Roma isključivo financira završavanje osnovnog obrazovanja te ospozobljavanje za prvo zanimanje. Mjera je održiva te će se nastaviti provoditi u budućnosti jer odgovara cilju povećavanja obuhvata odraslih pripadnika romske nacionalne manjine u programima opismenjavanja i obrazovanja s ciljem razvijanja kompetencija za postizanje konkurentnosti na tržištu rada.

Sredstva izdvojena na nacionalnoj razini za obrazovanje odraslih	Godina	Utrošena sredstva	Broj odraslih osoba uključenih u programe osnovnog obrazovanja i ospozobljavanja
	2019.	557.100,00 kuna	259
	2020.	398.650,00 kuna	125
	2021.	1.666.450,00 kuna	457

Za ostvarenje i provođenje svih definiranih mjera i aktivnosti nacionalne politike za obrazovanje Roma, Ministarstvo znanosti i obrazovanja godišnje osigurava sredstva u **sveukupnom iznosu od oko 15.000.000,00 kuna** godišnje te je vidljiv godišnji trend povećanja sredstava kao i korisnika mjera.

Sveukupno Izdvojena sredstva Državnog proračuna Ministarstva znanosti i obrazovanja Nacionalna strategija za uključivanje Roma 2013.-2020. Nacionalni plan za uključivanje Roma 2021.-2027.	
Godina	Utrošena sredstva
2019.	15.556.588,41 kuna
2020.	13.936.611,59 kuna
2021.	16.383.256,73 kuna

Godišnje utrošena sredstva Ministarstva znanosti i obrazovanja za ostvarenje i provođenje mjera i aktivnosti Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013.-2020. i Nacionalnog plana za uključivanje Roma 2021.-2027.

U travnju 2020. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo je Kurikulum za nastavni predmet Jezik i kultura romske nacionalne manjine u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (Model C). Uvođenje kurikuluma jezika i kulture romske nacionalne manjine značajan je iskorak i napredak za pripadnike romske nacionalne manjine u očuvanju jezika, tradicije i kulturnog identiteta.

Također, u svrhu poticanja provedbe različitih programa nacionalnih manjina Ministarstvo znanosti i obrazovanja objavljuje Javni poziv za sufinanciranje različitih posebnih programa nacionalnih manjina (stručno usavršavanje odgojitelja te učitelja i nastavnika koji izvode nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina u osnovnim i srednjim školama; održavanje literarnih, dramskih i drugih izvannastavnih aktivnosti te drugi oblici školovanja učenika na jeziku i pismu nacionalnih manjina u osnovnim i srednjim školama; natjecanje učenika pripadnika nacionalnih manjina u osnovnim i srednjim školama (pisanom, likovnom stvaralaštvu i slično); manifestacije obilježavanja značajnih datuma za nacionalne manjine;

tiskanje časopisa, brošura i knjiga koje pomažu promociji jezika nacionalne manjine te se koriste u svrhe edukacije učenika osnovnih i srednjih škola).

Slijedom navedenoga, tijekom izvještajnog razdoblja sufinancirala se i provedba posebnih programa romske nacionalne manjine – Svjetski dan Roma, Svjetski dan romskog jezika, Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen.

Osim navedenoga, tijekom 2018./2019. školske godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja osiguralo je sredstva za provedbu projekta Programska, stručna i finansijska potpora obrazovanju djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine putem Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. Navedenim projektima osiguravao se prijevoz učenicima te produženi boravak, ali i ostale aktivnosti kao što su: organiziranje dodatne i dopunske nastave te izvannastavnih aktivnosti, organiziranje ljetnih kampova i/ili izvanškolskih aktivnosti usmjerenih na društvenu integraciju učenika romske nacionalnosti, stručno usavršavanje učitelja/nastavnika i stručnih suradnika te nabava opreme i didaktičkih sredstava.

Uslijed pandemije COVID-19, Ministarstvo znanosti i obrazovanja je izradilo plan dodjele tablet računala s mogućnošću pristupa internetu onim romskim učenicima koji nemaju druge mogućnosti praćenja nastave na daljinu te je iz donacije UNICEF-a tijekom 2020. godine raspoređeno 100 tablet računala i 500 SIM kartica za pristup internetu.

Također, u lipnju 2020. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja osiguralo je sredstva za nabavu laptopa za romske pomagače koji rade u školama s većim brojem romskih učenika.

Osim toga, osigurana su sredstva za provedbu projekta i aktivnosti programa „Romska zajednica za obrazovanje“ za unaprjeđenje sustava odgoja i obrazovanja romske nacionalne manjine s ciljem poboljšanja materijalnih uvjeta romskih učenika na području obrazovanja i osiguranja praćenja on-line nastave.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike je 2020. godine, u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“, financiralo projekt „Obrazovanje za sve“. Cilj projekta bio je unaprijediti kvalitetu života djece i njihovih obitelji u Gradu Belom Manastiru provedbom programa produženog boravka s posebnim naglaskom na uključivanje djece i mladih u nepovoljnem položaju te pripadnika romske nacionalne manjine i njihovi obitelji kao i edukaciju djelatnika koji će raditi s djecom.

U cilju što adekvatnijeg odgovora na otežane okolnosti života u potresom pogodjenim područjima u kojima se nalaze učenici pripadnici romske nacionalne manjine te uslijed pandemije COVID-19, tijekom 2021. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja podržalo je i provedbu programa „Učenje u jeku krize – unaprjeđenje procesa učenja učenika romske nacionalne manjine“ (Learning amidst COVID-19 and Earthquake – improving the learning of Roma students) u organizaciji Ureda UNICEF-a u Hrvatskoj i Romske organizacije mladih Hrvatske. Glavni cilj ovog programa jest pružiti dodatnu ciljanu potporu kroz pomoć u učenju i svladavanju gradiva učenicima osnovnih i srednjih škola pripadnicima romske nacionalne manjine koji su u riziku od napuštanja školovanja zbog nemogućnosti samostalnog svladavanja prepreka i izazova s kojima se učenici i njihove obitelji suočavaju.

Državni zavod za statistiku prikuplja podatke kroz godišnja istraživanja za dječje vrtiće, osnovne i srednje škole. Izvještajnim jedinicama šalju se dopisi s korisničkim imenom i lozinkom koje im služi za ulaz u aplikaciju (web) Državnog zavoda za statistiku.

**DJEČJI VRTIĆI I DRUGE PRAVNE OSOBE KOJE OSTVARUJU PROGRAME PREDŠKOLSKOG ODGOJA
ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU
RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2018./2019.**

	Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja
		romski
Ukupno	2	40
Dječaci	:	14
Djevojčice	:	26

**ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU
RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2019./2020.**

	Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja
		romski
Ukupno	2	32
Dječaci	:	13
Djevojčice	:	19

**ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU
RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2020./2021.**

	Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja
		romski
Ukupno	1	8
Dječaci	:	4
Djevojčice	:	4

Čl. 7. 1. i)

Nemamo podatke.

Čl. 7. 2.

Nije primjenjivo.

Čl. 7.3.

Ministarstvo kulture i medija navodi da su tijekom izvještajnog razdoblja nacionalne manjine u emisijama Prizma i Manjinski mozaik bile zastupljene kako slijedi:

Bajaško-rumunjski jezik

Obje emisije sustavno prate romsku nacionalnu manjinu, ali zbog nedostatka stručnog kadra, prevoditelja za bajaški rumunjski jezik, ne objavljujemo izjave na tom jeziku, izuzev pojedinih fraza koje sugovornici sami odmah prevedu.

Elektroničke publikacije:

Bajaško-rumunjski jezik

U suradnji s UNICEF-om, na portalu za djecu Juhuhu i aplikacijama te platformi HRTi, neke od epizoda emisija TV Vrtić i Tajni dnevnik patke Matilde te serije Mišo i Robin, prevedene su i sinkronizirane na dva romska jezika: romski chib i romski bajaški.

2019. godina

TV vrtić (3 epizode na romani chibu)

TV vrtić (3 epizode na bajaško-rumunjski)

Tajni dnevnik patke Matilde (2 epizode na romani chibu)

Tajni dnevnik patke Matilde (1 epizoda na bajaško-rumunjski)

2020. godina

Mišo i Robin (15 epizoda na romani chibu)

Mišo i Robin (15 epizoda na bajaško-rumunjski)

2021. godina

Mišo i Robin (30 epizoda na romani chibu)

Mišo i Robin (30 epizoda na bajaško-rumunjski)

Tajni dnevnik patke Matilde (2 epizode na romani chibu)

Tajni dnevnik patke Matilde (2 epizode na bajaško-rumunjski)

TV vrtić (3 epizode na romani chibu)

TV vrtić (3 epizode na bajaško-rumunjski)

Čl. 7. 4.

Vidjeti str. 11.-12. ovog Izvješća.

Na dan 31. prosinca 2021. godine u Registru vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina bilo je upisano 33 Vijeća romske nacionalne manjine i 3 predstavnika romske nacionalne manjine. Predstavnici romske nacionalne manjine članovi su 4 koordinacije.

Čl. 7. 5.

Veliki dio 2020. godine obilježila je pandemija bolesti COVID-19, uzrokovana virusom SARS-CoV-2, koja je utjecala i na romske zajednice u Republici Hrvatskoj.

Dobar model za prevladavanje ovih epidemijom uzrokovanih poteškoća razvijen je u Međimurskoj županiji, u kojoj se od studenog 2019. godine provodi projekt *PRO HEALTH FOR ROMA*, s ciljem poboljšanja pristupa Roma zdravstvenim ustanovama. U okviru projekta

zaposlena su tri Roma suradnika u zajednici radi informiranja, savjetovanja i pružanja podrške u ostvarivanju prava i usluga zdravstvene zaštite. Oni su, u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo Međimurske županije, Međimurskom županijom i Gradskim društvom Crvenog križa Čakovec, sudjelovali u prijevodu edukativnih letaka o održavanju higijene i smanjivanju širenja virusa, kao i ostalih bitnih informacija, na romski jezik. Kroz projekt je nabavljeni i vozilo za mobilni ured i obilazak romskih naselja te provedbu edukativno-informativnih aktivnosti. Od stupanja na snagu prvih epidemioloških mjera propisanih u svrhu sprječavanja i suzbijanja epidemije, predstavnici Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije u redovitom su kontaktu s predstavnicima romskih zajednica. U suradnji s lijećnicima obiteljske medicine pripremljen je pisani materijal o postupanju u slučaju pojave zdravstvenih problema te kontaktima zdravstvenih službi kojima se mogu obratiti. Isti je preveden na bajaški rumunjski jezik i podijeljen u svim naseljima. Romskoj su zajednici prilagođeni i distribuirani i drugi materijali vezani uz pravilno pranje ruku kao i upute za provođenje samoizolacije. Svim stanovnicima Međimurske županije na raspolaganje je stavljena linija za pružanje psihosocijalne podrške, u okviru Djelatnosti za zaštitu mentalnog zdravlja. Također, telefonsku liniju za pružanje psihosocijalne podrške osiguralo je Gradsko društvo Crvenog križa Čakovec.

Uz to, važne su i aktivnosti saborskog zastupnika romske i još 11 nacionalnih manjina, (<https://www.slobodnaevropa.org/a/hrvatska-romi-korona-virus/30542202.html>) Ureda pučke pravobraniteljice, Ureda pravobraniteljice za djecu (<https://dijete.hr/preporuka-o-zastiti-dobrobiti-romske-djece-u-uvjetima-pandemije/>), mreže REYN, inicijative GOOD (<http://hr.n1info.com/Vijesti/a510231/Djeca-iz-ranjivih-skupina-u-online-nastavi-diskriminirana-i-isključena.html>) i organizacije Are You Syrious, Romske organizacije mladih Hrvatske i Srpskog narodnog vijeća sa zajedničkim temama apela pomoći romskim zajednicama. Targetirane apele kampanje #ostajemdoma, između ostalih, objavila su i romska glasila. Veliku ulogu na terenu odigrala su i vijeća romske nacionalne manjine u ostvarivanju i pružanju kontakata, savjeta i podjeli materijala za zaštitu zdravlja. U Istarskoj županiji, kroz županijsku radnu skupinu za Rome i uz koordinaciju Vijeća romske nacionalne manjine Istarske županije i Udruge Roma Istre, podijeljeni su bonovi za hranu najugroženijim obiteljima. Služba za javno zdravstvo Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ i Odbor za zdravstvo Vijeća romske nacionalne manjine Grada Zagreba pripremili su preporuke na hrvatskom i romskom jeziku o pridržavanju općih mjera zaštite tijekom bolesti uzrokovane novim koronavirusom: „Što trebamo znati o COVID-19?“, „Kako izbjegići zarazu?“ te upute o „Samoizolaciji“ i učinili ih dostupnim putem web stranice, društvenih mreža i platformi: <http://www.stampar.hr/hr/preporuke-za-pripadnike-romske-nacionalne-manjine>.

Ocjena Odbora stručnjaka - Preporuke za hitno djelovanje

a. Uvesti bajaški rumunjski jezik u predškolski odgoj i obrazovanje te osnovnoškolsko obrazovanje (Model C) u Međimurskoj i Osječko-baranjskoj županiji.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi da će podržati uvođenje rumunjskog jezika i kulture u odgojno-obrazovni sustav po modelu C ako za to postoji interes pripadnika rumunske nacionalne manjine. Sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11), kao i za druge nacionalne manjine koje su izrazile želju za učenjem materinskog jezika i kulture, otvorena je mogućnost osiguravanja učenja rumunjskog jezika i kulture (model C) ako i kada se za to izrazi potreba od strane saveza/udruge rumunjske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj na temelju zainteresiranih učenika. Također, Ministarstvo znanosti i obrazovanja u travnju 2020. godine donijelo je Kurikulum za

nastavni predmet Jezik i kultura romske nacionalne manjine u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (Model C). Interes za uvođenje i provedbu nastavnog predmeta Jezik i kultura romske nacionalne manjine iskazala je Osnovna škola Jagodnjak čiji su učenici i njihovi roditelji iskazali želju da učenici pohađaju navedeni predmet te je Ministarstvo znanosti i obrazovanja izdalo suglasnost za ustroj nastave te zapošljavanje učitelja od školske godine 2020./2021. Također, u prosincu 2021. godine održan je sastanak s ravnateljima osnovnih škola Orešovica i Podturen budući da su navedene škole također iskazale interes za ustroj nastave Jezika i kulture romske nacionalne manjine (model C).

b. Uvesti redovito emitiranje jedne televizijske i jedne radijske emisije dovoljno dugog trajanja na bajaškom rumunjskom jeziku u područjima u kojima je taj jezik tradicionalno u uporabi.

Ministarstvo kulture i medija navodi da je Ugovorom između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske radiotelevizije (u dalnjem tekstu HRT) za razdoblje 2018.-2022. godine određeno da će HRT u svojim televizijskim programima na državnoj razini emitirati emisije namijenjene informiranju nacionalnih manjina, dijelom na jezicima nacionalnih manjina. Slijedom navedenoga, Hrvatska televizija (u dalnjem tekstu HTV) emitira tjednu dokumentarno reportažnu emisiju Manjinski mozaik (u 2021. godini je emitirano 37 emisija) koja je u potpunosti na jezicima manjina s prijevodom na hrvatski jezik. Svaka 15' emisija se bavi jednom manjinom, na jeziku te manjine. Kada dođu na red (a treba imati na umu da Hrvatska radiotelevizija prati 22 nacionalne manjine u Hrvatskoj) tada su emisije emitiraju na pojedinom jeziku nacionalne manjine.

U vezi „bajaškog rumunjskog“ - jezika kojim govore Romi u Međimurju - na tom su jeziku priče iz Međimurja. Kada se prate Romi koji govore romani chib - romski jezik – onda su reportaže na romskom.

HTV emitira tjednu mozaičnu, multikulturalnu emisiju Prizma u kojoj su pojedini prilozi djelomično na jezicima spomenutih manjina (sugovornici govore manjinski jezik, a novinarski off je na hrvatskom).

Ističemo kako HRT prevodi i titluje program za manjine i o manjinama kako bi s jedne strane manjinama dao platformu da očuvaju i razvijaju svoj jezik, a s druge strane da bi pridonijeli društvenoj koheziji i razumijevanju različitosti.

Na nacionalnom programu Hrvatskog radija emitira se tjedna emisija posvećena manjinskoj tematiki Multikultura.

Temeljem odredaba Zakona o električnim medijima osnovan je, 2004. godine, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti električnih medija kojim se, između ostalih, financiraju i emisije za nacionalne manjine.

2.2. Češki jezik

Dio II.

Članak 7. Ciljevi i načela

Čl. 7. 1. a)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 14. svibnja 2020. godine donijela Odluku o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma između Republike Hrvatske i Češke Republike o zaštiti hrvatske nacionalne manjine u Češkoj Republici i češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Prijedlog Sporazuma upućen je češkoj strani 2020. godine, a konkretnе aktivnosti koje će voditi sljedećoj fazi i u konačnici sklapanju Sporazuma planiraju se poduzeti.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova izvijestilo je da je u prigodi dva susreta s češkim ministrima vanjskih poslova u 2021. godini (Kulhanek i Petriček) hrvatski ministar vanjskih i europskih poslova Grlić Radman zamolio za očitovanje na prijedlog Sporazuma. Prigodom posjeta Hrvatskoj u ožujku 2021. godine, ministar vanjskih poslova Petriček iznio je kako se hrvatski prijedlog još razmatra te je izrazio i nadu u skoro upućivanje odgovora. Naglasio je potrebu za obostrano prihvatljivim rješenjem, usklađenim s češkim pravnim okvirom u području zaštite nacionalnih manjina.

Veleposlanstvo Češke Republike u Zagrebu je u komunikaciji s Ministarstvom naglasilo kako postoji snažna politička volja za sklapanjem sporazuma.

Čl. 7. 1. b)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

U 2011. godini u Republici Hrvatskoj popisano 9.641 pripadnik češke nacionalne manjine, uglavnom nastanjenih na području Bjelovarsko-bilogorske, Požeško-slavonske, Sisačko-moslavačke i Zagrebačke županije te Gradu Zagrebu.

Sukladno službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2011. godine zakonski preuvjet za uvođenje ravnopravne službene uporabe jezika i pisma nacionalne manjine ispunjen je u općini Končanica.

Prema službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine u Republici Hrvatskoj popisano je ukupno 7.862 ili 0,20% pripadnika češke nacionalne manjine.

Sukladno službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine zakonski preuvjet za uvođenje ravnopravne službene uporabe jezika i pisma češke nacionalne manjine zadržan je u općini Končanica gdje Česi čine 46,04% ukupnog stanovništva općine.

Čl. 7. 1. c) i d)

Agencija za elektroničke medije, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija dodijelio je nakladniku radija Radio Grubišno Polje d.o.o. za emisiju na češkom jeziku „Češka reč“ sredstva u iznosu od 25.450,61 kuna za 2019. godinu; 25.450,61 kuna za 2020. godinu i 25.708,90 kuna za 2021. godinu.

Nadalje, nakladniku radija Radio Daruvar d.o.o. za emisiju „České vysílání“ na češkom jeziku za 2021. godinu dodijeljena su sredstva u iznosu od 29.162,33 kuna.

Savjet za nacionalne manjine je tijekom izvještajnog razdoblja za pripadnike češke nacionalne manjine nastavio sufinanciranje tjednika „Jednota“, mjesечноg dječjeg lista „Detsky koutek“, godišnjaka „Prehled“ i „Češky lidovy kalendar“ koje izdaje Novinsko izdavačka ustanova „Jednota“ iz Daruvara.

U okviru izdavačke djelatnosti udruge Savez Čeha u Republici Hrvatskoj sufinancirani su programi izdavaštva: *Zlomky života*, autorice Rude Turek, *Dětská divadla Svjetluške Prokopić*, *První krajanská učitelka* Slávke Žukovićove-Máchove i Vjenceslava Herouta, *111 let, České besedy* Daruvar Libuše Stranjik, *Monografie Svazu Čechů* Marijana Lipovca te *Červánky nad Malou Prahou* Karela Bláha.

Čl. 7. 1. e)

Sukladno čl. 33. Ustavnog zakona dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici područne (regionalne) samouprave te dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama područne (regionalne) samouprave mogu radi usklađivanja ili unaprjeđivanja zajedničkih interesa osnovati koordinacije vijeća nacionalnih manjina.

Predstavnici češke nacionalne manjine, zajedno s predstavnicima i vijećima drugih nacionalnih manjina članovi su sljedećih koordinacija: Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba, Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, Koordinacije vijeća i predstavnika češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj i Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Zagrebačke županije.

Čl. 7. 1. f), g) i h)

Vidjeti DIO III. čl. 8.

Čl. 7.1. i)

Vidjeti 7. 1. a)

Čl. 7. 2.

Nije primjenjivo.

Čl. 7. 3.

vidjeti DIO III. čl. 11.

Čl. 7. 4.

Vidjeti str. 11.-12. ovog Izvješća.

U Registar vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na dan 31. prosinca 2021. godine upisano je 8 predstavnika češke nacionalne manjine i 12 vijeća češke nacionalne manjine. Pripadnici nacionalne manjine članovi su i 4 koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Čl. 7. 5.

Nije primjenjivo na češki jezik, obzirom da je isti obuhvaćen i štićen dijelom III. Povelje.

DIO III.

Čl. 8. Obrazovanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja dostavilo je podatke da u sustavu odgoja i obrazovanja pripadnici češke nacionalne manjine nastavu pohađaju u modelima A, B i C, i to: u modelu A u osnovnoj školi, u modelu B u srednjoj školi te u modelu C u osnovnoj i srednjoj školi.

U tablici je prikaz broja djece/učenika, odgojno-obrazovnih ustanova, razreda/odgojno-obrazovnih skupina te odgajatelja/učitelja/nastavnika.

ČESI	Br. dj. DV, uč OŠ i SŠ m/ž	Br. DV/OŠ /SŠ	Br. razreda /skupina DV,OŠ, SŠ	Br. odgajatelja učitelja, nastavnika
2018./2019.	991	30	90	87
2019./2020.	962	29	94	87
2020./2021.	937	31	95	72

Za školsku godinu 2020./2021. odobren je ustroj nastave po Modelu C u 2 srednje škole, i to: nastave Češki jezik i kultura u SŠ Gimnazija Daruvar u Daruvaru i nastave Češki jezik i kultura u SŠ Gimnazija Požega u Požegi.

Sukladno članku 15. Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina školske ustanove s nastavom na jeziku i pismu nacionalne manjine koriste udžbenike iz matične zemlje ponajprije za učenje materinskog jezika (češkog) uz odobrenje Ministarstva znanosti i obrazovanja. Sukladno članku 16. Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina sredstva za sufinanciranje izrade udžbenika za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina osigurana su kako bi udžbenici za roditelje djece koja pohađaju nastavu na jeziku i pismu nacionalne manjine imali istu cijenu kao i udžbenici za roditelje djece koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku.

Tijekom izvještajnog razdoblja, Ministarstvo je sufinanciralo tisak udžbenika, dotisak prevedenih udžbenika i pripremu izrade novih udžbenika za nastavu na jeziku i pismu češke nacionalne manjine kao i izradu i tisak drugih obrazovnih materijala.

U izvještajnom razdoblju od 2019. do 2021. godine za potrebe financiranja udžbenika i pripadajućih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola koji se školju na češkom jeziku i pismu isplaćena su sredstva u ukupnom iznosu od: 1.298.378,65 kuna.

Nacionalna manjina	Manjinski nakladnik	Isplaćena sredstva u 2019.	Isplaćena sredstva u 2020.	Isplaćena sredstva u 2021.
ČESI	JEDNOTA, Daruvar	312.154,21	235.318,70	750.905,74

U skladu s odredbama članka 4. Pravilnika o polaganju državne mature učenici koji se školju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, u sklopu obveznoga dijela državne mature uz ispit iz Hrvatskoga jezika, obvezno polažu ispit iz jezika nacionalne manjine na kojem se školju, a kao treći ispit u sklopu obveznoga dijela državne mature biraju ispit iz matematike ili iz stranoga jezika. Iznimno, učenici koji se školju na jeziku i pismu češke nacionalne manjine

mogu odabratи žele li polagati ispit iz materinskog jezika. Prema odredbama članka 21. stavka 8. i 9. ovog Pravilnika učenici koji se obrazuju na jeziku i pismu nacionalne manjine ispite državne mature polažu na jeziku i pismu na kojem su se obrazovali, a iznimno učenici koji se obrazuju na jeziku i pismu češke nacionalne manjine, ispite državne mature mogu polagati na hrvatskome jeziku. Pristupnici koji su se obrazovali na jeziku i pismu nacionalne manjine mogu birati hoće li polagati ispite državne mature na jeziku i pismu nacionalne manjine.

U tablici je prikaz broja pristupnika (ispit iz materinskog jezika) te broj pristupnika (za ostale predmete koji su prevedeni na jezik i pismo češke nacionalne manjine).

Godina	Nacionalna manjina	Broj pristupnika (ispit iz materinskog jezika)	Broj pristupnika (ostali predmeti prevedeni na jezik i pismo)	Utrošeni ukupni iznos u kunama (Madari, Srbi, Talijani, Česi)
2019.	Mađari	12	45	
2019.	Talijani	128	489	
2019.	Srbi	96	345	
2019.	Česi	0	0	
Ukupno:				556.647,06 kuna
2020.	Mađari	4	12	
2020.	Talijani	123	421	
2020.	Srbi	98	349	
2020.	Česi	0	0	
Ukupno:				496.542,50 kuna
2021.	Mađari	2	7	
2021.	Talijani	120	289	
2021.	Srbi	84	216	
2021.	Česi	0	0	
Ukupno:				414.179,68 kuna

Ministarstvo znanosti i obrazovanje tijekom 2019. godine donijelo je Odluke o donošenju kurikuluma za Češki jezik za osnovnu i srednju školu s nastavom na jeziku i pismu češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (model A) i Češki jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (Model C).

Zbog okolnosti uzrokovanih epidemijom virusa COVID-19, tijekom 2021. godine osiguran je nastavak rada radnih skupina na snimanju video lekcija koje obraduju sadržaje i iz nastavnog predmeta češki jezik i kultura. Kako bi se olakšalo izvođenje nastave izrađeni su primjeri godišnjih izvedbenih kurikuluma. Sve video lekcije kao i godišnji izvedbeni kurikulumi su besplatno dostupni putem platforme Ministarstva znanosti i obrazovanja: <https://i-nastava.gov.hr/>.

U Agenciji za odgoj i obrazovanje za potrebe nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina zaposleni su viši savjetnici. Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinancira rad jednog školskog nadzornika-savjetnika češke nacionalne manjine s pola radnog vremena. Na području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja, uz ostale poslove, Agencija organizira i provodi stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika te pruža stručnu pomoć i daje upute odgojno-obrazovnim radnicima.

U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje za češku nacionalnu manjinu održani su sljedeći skupovi:

U 2019. godini održano je 12 stručnih skupova s ukupno 222 sudionika za odgojitelje, učitelje razredne nastave, učitelje/nastavnike češkog jezika–materinski jezik, učitelje/nastavnike prirodoslovne i matematičke grupe predmeta, učitelje/nastavnike društvene grupe predmeta i značajnih za razvoj nacionalnog identiteta.

2020. godini održano je 6 stručnih skupova na kojima je sudjelovalo 131 sudionika. To su sljedeći stručni skupovi:

Nacionalna razina:

- Stručni skup odgojno-obrazovnih radnika češke nacionalne manjine s ukupno 49 sudionika,

Županijska i međužupanijska razina:

- Županijski stručni skup učitelja i nastavnika češkog jezika po modelu A i B s ukupno 16 sudionika (osnovna škola),
- Županijski stručni skup učitelja i nastavnika češkog jezika po modelu A i B s ukupno 16 sudionika (osnovna škola),
- Županijsko stručno vijeće učitelja predmetne nastave koji predaju na češkom jeziku s ukupno 22 sudionika (osnovna škola),
- Županijski stručni skup učitelja i nastavnika češkog jezika po modelu A i B s ukupno 15 sudionika (osnovna škola),
- Međužupanijski stručni skup učitelja češkog jezika i kulture (Model C) s ukupno 13 sudionika (osnovna škola).

U 2021. godini održano je pet stručnih skupova za škole koje provode nastavu po modelu A i B (županijska razina):

- tema skupa „Uloga učitelja u društvu koje se ubrzano mijenja/Role učitele ve společnosti, která se urychleně mění“, održan dana 1.3.2021. godine skup održan u Končanici, sudjelovalo 19 sudionika;
- tema skupa „Aplikace Kahoot i Wizer Me u nastavi/Aplikace Kahoot a Wizer Me ve výuce, 28.5.2021.“, skup održan u Končanici, sudjelovalo 14 sudionika;
- tema skupa „Aplikace Kahoot i Wordwall u nastavi/Aplikace Kahoot a Wordwall ve výuce“, održan dana 1.6.2021. godine u Daruvaru, sudjelovalo 16 sudionika;
- tema skupa „Recitiranje i umjetničko čitanje teksta u nastavi Češkog jezika/Přednes a umělecké čtení textů ve výuce českého jazyka“, održan dana 25.11.2021. godine online MS Teams, sudjelovalo 20 sudionika;
- tema skupa „Naše najčešće greške u češkom jeziku/Naše nejčastější chyby v češtině“, održan dana 14.12.2021. godine u Končanici, sudjelovalo 14 sudionika.

Održana su tri stručna skupa za škole koje provode nastavu po modelu C (međužupanijska razina):

- tema skupa „Aktivnosti i igre u nastavi Češkog jezika i kulture/Aktivity a hry ve výuce českého jazyka a kultury“, održan dana 26.2.2021. na daljinu, sudjelovalo 10 sudionika;
- tema skupa „Proljetni običaji u Češkoj/Jarní zvyky a obyčeje v Česku“, održan dana 30.6.2021. godine na daljinu, sudjelovalo 14 sudionika;
- tema skupa „Notni zapis književnosti/Notová osnova literatury“, održan dana 3.12.2021. godine na daljinu, sudjelovalo 14 sudionika.

Održana su tri stručna skupa za škole koje provode nastavu po modelu A, B, C (državna razina):

- tema skupa „Jan Amos Komenský“, održan dana 29.1.2021. godine na daljinu, sudjelovalo 67 sudionika;

- tema skupa „Potpora mentalnog zdravlja i osnaživanje otpornosti na stres/Podpora mentálního zdraví a posilování odolnosti vůči stresu“, održan dana 23.4.2021. godine na daljinu, sudjelovalo 24 sudionika;
- seminar na FF Masarykovog sveučilišta u Brnu i u OŠ Šafaříkova u Valašskom Meziříčí u Českoj Republici/Seminář na FF Masarykove univerzity v Brně a v ZŠ Šafaříkova ve Valašském Meziříčí, Česká republiky, 17–21.11.2021., Brno i Valašské Meziříčí, Česka Republika, sudjelovalo 19 sudionika.

U svrhu očuvanja etničkog, kulturnog i jezičnog identiteta učenika pripadnika nacionalnih manjina Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano sufinancira provedbu posebnih oblika nastave (ljetnih škola) za potrebe učenika pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Ministarstvo svake godine objavljuje Javni poziv za provođenje posebnih oblika nastave (ljetne škole) za učenike pripadnike nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj kojemu je jedan od glavnih ciljeva, u suradnji s udrušama nacionalnih manjina koje djeluju na području odgoja i obrazovanja učenika pripadnika nacionalnih manjina kao ravnopravnim partnerima, provoditi programe koji će učenicima omogućiti stjecanje novih vještina i znanja. Prednost u pohađanju posebnih oblika nastave jezika i kulture nacionalnih manjina (ljetne škole) imaju oni učenici pripadnici nacionalnih manjina koji zbog objektivnih razloga nisu u mogućnosti pohađati poznate modele nastave (A, B, C) radi disperzivnosti stanovanja. Opći cilj poziva jest poticati skrb o obrazovanju svih učenika pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj te povećati mogućnosti učenicima pripadnicima nacionalnih manjina da izvan redovitoga odgojno-obrazovnog sustava steknu znanje i vještine u skladu sa svojim interesima i sposobnostima.

Radi nemogućnosti organiziranja i provede posebnih oblika nastave (ljetne škole) za učenike pripadnike nacionalnih manjina bez ugrožavanja zdravlja učenika, mentora i drugih dionika u provedbi i organizaciji ljetnih škola u šk. godini 2019./2020., zbog epidemije bolesti COVID-19, Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo je Odluku o poništenju Javnog poziva za provođenje ljetnih škola.

U svrhu poticanja provedbe različitih programa nacionalnih manjina Ministarstvo znanosti i obrazovanja objavljuje Javni poziv za sufinanciranje različitih posebnih programa nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj (stručno usavršavanje odgojitelja te učitelja i nastavnika koji izvode nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina u osnovnim i srednjim školama; održavanje literarnih, dramskih i drugih izvannastavnih aktivnosti te drugi oblici školovanja učenika na jeziku i pismu nacionalnih manjina u osnovnim i srednjim školama; natjecanje učenika pripadnika nacionalnih manjina u osnovnim i srednjim školama (pisanom, likovnom stvaralaštvu i slično); manifestacije obilježavanja značajnih datuma za nacionalne manjine; tiskanje časopisa, brošura i knjiga koje pomažu promociji jezika nacionalne manjine te se koriste u svrhe edukacije učenika osnovnih i srednjih škola). Ministarstvo znanosti i obrazovanja donosi Odluku o finansijskoj potpori za provođenje različitih posebnih programa nacionalnih manjina.

Tijekom izvještajnog razdoblja pripadnici češke nacionalne manjine sudjelovali su u provedbi posebnih programa nacionalnih manjina u organizaciji Saveza Čeha u Republici Hrvatskoj te Novinsko izdavačke ustanove Jednota te posebnih oblika nastave (ljetne škole) u organizaciji Saveza Čeha u Republici Hrvatskoj. Za provedbu navedenih programa isplaćena su sredstva u ukupnom iznosu od: 285.136,95 kuna.

ČESI	Posebni oblici nastave (ljetna škola)	Posebni programi za provedbu programa češke nacionalne manjine
2018./2019.	74.400,00	73.000,00
2019./2020.	/	23.836,95
2020./2021.	94.900,00	19.000,00

Na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj studenti mogu upisati studije jezika nacionalne manjine, studijske programe koji se izvode na jeziku i pismu nacionalne manjine kao i studije koji nude sadržaje usko vezane uz učenje jezika, pisma i kulture nacionalnih manjina.

Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu djeluje Odsjek za zapadnoslavenske jezike i književnosti (Katedra za češki jezik i književnost).

VRSTA STUDIJSKOG PROGRAMA	NAZIV STUDIJSKOG PROGRAMA
Sveučilište u Zagrebu	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Češki jezik i književnost (dvopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Češki jezik i književnost (dvopredmetni)

Državni zavod za statistiku prikuplja podatke kroz godišnja istraživanja za dječje vrtiće, osnovne i srednje škole. Izvještajnim jedinicama se šalju dopisi s korisničkim imenom i lozinkom koje im služi za ulaz u aplikaciju (web) Državnog zavoda za statistiku.

DJEČJI VRTIĆI I DRUGE PRAVNE OSOBE KOJE OSTVARUJU PROGRAME PREDŠKOLSKOG ODGOJA – ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2018./2019.

	Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja
		češki
Ukupno	8	184
Dječaci	:	92
Djevojčice	:	92

ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2019./2020.

	Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja
		češki
Ukupno	8	177
Dječaci	:	91
Djevojčice	:	86

ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2020./2021.

	Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja
		češki
Ukupno	7	166
Dječaci	:	79
Djevojčice	:	87

OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2018./2019.

	Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji					
			svega	muški	ženski	ukupno			S punim radnim vremenom		
						svega	muški	ženski	svega	muški	ženski
Ukupno	69	369	4 293	2 154	2139	889	244	645	497	98	399
Češki	9	31	353	177	176	70	20	50	25	3	22

OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2019./2020.

	Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji					
			svega	muški	ženski	ukupno			s punim radnim vremenom		
						svega	muški	ženski	svega	muški	ženski
Ukupno	68	370	4 189	2 111	2 078	906	223	683	514	81	433
Češki	8	39	308	149	159	59	12	47	22	2	20

OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2020./2021.

	Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji					
			svega	muški	ženski	ukupno			s punim radnim vremenom		
						svega	muški	ženski	svega	muški	ženski
Ukupno	69	370	4 233	2 129	2 104	862	218	644	485	86	399
Češki	6	23	288	147	141	58	12	46	23	4	19

SREDNJE ŠKOLE S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I NASTAVNICI, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2018./2019.

		Jezik nacionalnih manjina
		češki
Škole ¹⁾		1
Razredni odjeli		1
Učenici ukupno	svega	17
	muški	8
	ženski	9
Učenici gimnazija	svega	17
	muški	8
	ženski	9
Učenici tehničkih škola	svega	-
	muški	-
	ženski	-
Učenici industrijskih i obrtničkih škola	svega	-
	muški	-
	ženski	-
Nastavnici u ekvivalentu pune zaposlenosti	svega	1
	muški	1
	ženski	-

SREDNJE ŠKOLE S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I NASTAVNICI, KRAJ ŠKOLSKЕ ГОДИНЕ 2019./2020.

		Jezik nacionalnih manjina
		češki
Škole ¹⁾		1
Razredni odjeli		2
Učenici ukupno	svega	10
	muški	-
	ženski	10

Učenici gimnazija	svega	10
	muški	-
	ženski	10
Učenici tehničkih škola	svega	-
	muški	-
	ženski	-
Učenici industrijskih i obrtničkih škola	svega	-
	muški	-
	ženski	-
Nastavnici u ekvivalentu pune zaposlenosti	svega	1
	muški	-
	ženski	1

Čl. 9. Sudbena tijela

Prema dostavljenim podacima Ministarstva pravosuđa i uprave u 2019. i 2020. nisu vođeni sudski postupci na češkom jeziku, dok je u 2021. godini na češkom jeziku vođen 1 kazneni postupak i to na Općinskom sudu u Sisku.

Čl. 10. Upravna tijela i javne službe

Ministarstvo unutarnjih poslova dostavilo je statističke podatke o broju izdanih osobnih iskaznica tiskanih na jeziku i pismu nacionalnih manjina u razdoblju 2019.-2021.

Nacionalna manjina	Godina izdavanja osobne iskaznice		
	2019.	2020.	2021.
Češka nacionalna manjina	21	41	47

Dvojezične natpisne ploče

Jezik	DC	Dionica	Naziv mjesta	Broj prometnih znakova s oznakom naziva mjesta

Češki	26	003 - Gornji Dragičevci (g.ž.) - Daruvar (D5)	Gornji Daruvar/Horní Daruvar	4
	28	004 - Markovac Križevački (g.ž.) - V. Zdenci (D5)	Veliki Zdenci/Velike Zdence	1
	45	001 - Veliki Zdenci (D5) - Rogoža (g.ž.)	Veliki Zdenci/Velike Zdence	2
5	003 - Lončarica (g.ž.) - Kip (g.ž.)	Donji Daruvar/Dolni Daruvar	2	
	004 - Lončarica (g.ž.) - Kip (g.ž.)	Donji Daruvar/Dolni Daruvar	1	
	004 - Lončarica (g.ž.) - Kip (g.ž.)	Doljani/Dolany	4	
	003 - Lončarica (g.ž.) - Kip (g.ž.)	Končanica/Končenice	4	
	002 - Lončarica (g.ž.) - Kip (g.ž.)	Mali Zdenci/Male Zdence	2	
	002 - Lončarica (g.ž.) - Kip (g.ž.)	Orlovac Zdenački/Orlovec Zdenecky	2	
	002 - Lončarica (g.ž.) - Kip (g.ž.)	Veliki Zdenci/Velike Zdence	1	
	003 - Lončarica (g.ž.) - Kip (g.ž.)	Veliki Zdenci/Velike Zdence	2	

Članak 11. Javni mediji

Ministarstvo kulture i medija navodi da su tijekom izvještajnog razdoblja nacionalne manjine u emisijama Prizma i Manjinski mozaik bile zastupljene kako slijedi:

Češki jezik

Proizvedene su i emitirane 4 emisije Manjinskog mozaika, u potpunosti na češkom jeziku, ukupnog trajanja 60:03, a reprizirane su 18 puta. U emisiji Prizma emitirano je 60 priloga, ukupnog trajanja 6:55:44.

U sklopu Odjela za obrazovanje i znanost, iz proračuna HRT-a proizvedeni su i emitirani i dokumentarni filmovi:

Naziv filma	Trajanje (minute, sekunde)	Broj emitiranja
Klara	14:39	1
Život u sedlu	14:33	1

Uz redovite emisije namijenjene nacionalnim manjinama, na Hrvatskoj radioteleviziji (HRT) redovito se emitira i dokumentarni (filmovi/serije) te igrani program (filmovi/serije), koji nije izravno povezan s manjinama, ali je iznimno važan za promicanje jezika i povećanje razine izloženosti jeziku, uz uporabu u obitelji i ili školi. Svi HRT-ovi filmovi titlaju se na hrvatski jezik pa je ta izloženost time veća. U izvještajnom razdoblju na televizijskim kanalima Hrvatske radiotelevizije (HTV1, HTV2, HTV3, HTV4) emitirano je kako slijedi:

HTV1		
Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
Klasika mundi: Soňa Červená, glazbeni dokumentarni film	2	160
Novi susjedi 2019. - Češka: Satovi češkog, dokumentarni film	1	16
Novi susjedi 2018. - Češka: Nepalci u Jabloncu, dokumentarni film	1	26

	HTV2	
Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
EBU drama: Andeo, češka drama za djecu	1	15
EBU drama: Brodolomac, češka drama za djecu	2	30
EBU drama: Jirka i bijeli miševi, češka drama za djecu	1	15
EBU drama: Kako smo oživljavali djeda, češka drama za djecu	2	30
EBU drama: Mali izvanzemaljac, češka drama za djecu	3	45
EBU drama: Skuhano s ljubavlju, češka drama za djecu	1	15
EBU drama: Velika krađa slike, češka drama za djecu	2	29
EBU drama: Zlatna ribica, češka drama za djecu	2	29
In memoriam Jiri Menzel: Selo moje malo, češki film	1	98
	HTV3	
Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
Adela još nije večerala, čehoslovački film	2	205
Atentát, češki film	2	197
Betka i pametne glavice, češki dokumentarni film za djecu	2	30
Bio jednom jedan kralj, čehoslovački film - Češka jesen	2	195
Carev pekar, čehoslovački film - Češka jesen	2	280
City Folk 2015.: Prag	1	25
Copinka se uči spašavati, češki dokumentarni film za djecu	1	15
Crni Petar, čehoslovački film - Rani Forman	2	173
Dim, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	179
Diviška ne pleše sama, češki dokumentarni film za djecu	2	30
Dobri vojak Švejk, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	209
Ernestinka, češki dokumentarni film za djecu	2	30
Gori, moja gospodice!, čehoslovački film - Rani Forman	2	140
Ikarija XB 1, čehoslovački film - Češka jesen	2	168
Jachyme, baci ga u stroj!, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	178
Jan Jedlička - slikar, fotograf, filmaš, dokumentarni film	2	134
Jára Cimrman, češki genij, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	163
Kad dođe mačak, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	199
Kalaloka Joe, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	191

Klasika mundi: Soňa Červená, glazbeni dokumentarni film	2	160
Konobaru, bježi!, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	170
Kraj starih vremena, čehoslovački film - Ciklus filmova Jiříja Menzela	2	186
Kuglasta munja, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	164
Ljubav jedne plavuše, čehoslovački film - Rani Forman	2	155
Malj za vještice, čehoslovački film	2	205
Marečku, podejte mi pero, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	182
Marketa Lazarová, čehoslovački film - Češka jesen	2	318
Matej želi letjeti, češki dokumentarni film za djecu	1	15
Natječaj, čehoslovački film - Rani Forman	2	153
Nesigurna sezona, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	178
Pokorno javljam, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	182
Posljednja nada Väre Bile, dokumentarni film	3	157
Pravi klinci, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	173
Prix Circom 2020: Trgovina savješću, dokumentarni film	2	103
Prošačka opera, čehoslovački film - Ciklus filmova Jiříja Menzela	2	190
Rozarka i kuharice beskućnice, češki dokumentarni film za djecu	2	30
Selo moje malo, čehoslovački film - Ciklus filmova Jiříja Menzela	2	197
Slučaj za krvnika početnika, čehoslovački film - Češka jesen	2	205
Smrt krasnih srndača, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	183
Spaljivač mrtvaca, čehoslovački film - Češka jesen	1	96
Starci u berbi hmelja, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	178
Striženo, skraćeno, čehoslovački film - Ciklus filmova Jiříja Menzela	1	94
Strogo kontrolirani vlakovi, čehoslovački film	2	178
Svečanost visibaba, čehoslovački film - Ciklus filmova Jiříja Menzela	2	166
Svi dobri sunarodnjaci, čehoslovački film - Ciklus čeških komedija	2	231

Svjetske face, čehoslovački film - Ciklus českých komedij	2	231
Ševe na koncu, čehoslovački film - Ciklus filmova Jiříja Menzela	1	181
Trgovina na korzu, čehoslovački film - Češka jesen	2	244
Trgovina zdravljem, dokumentarni film	3	187
U žarištu, češki dokumentarni film za djecu	1	15
Uho, čehoslovački film - Češka jesen	2	182
Vikendica pokraj šume, čehoslovački film	2	182
Zašto?, češki film	2	182
HTV4		
Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
City Folk 2015: Prag	1	25

Čl. 12. Kulturne aktivnosti i ustanove

Ministarstvo kulture i medija dostavilo je pregled odobrenih sredstava za programe knjižnične djelatnosti u razdoblju od 2019. do 2021. godine:

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2019.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar - Središnja knjižnica za češku manjinu	Česi	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Čeha u Republici Hrvatskoj	10.000,00
Ukupno			10.000,00

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2020.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar - Središnja knjižnica za češku manjinu	Česi	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Čeha u Republici Hrvatskoj	10.000,00
Ukupno			10.000,00

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2021.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar - Središnja knjižnica za češku manjinu	Česi	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Čeha u Republici Hrvatskoj	10.000,00

Ukupno	10.000,00
---------------	------------------

Ocjena Odbora stručnjaka - preporuka za hitno djelovanje

a. Rabiti češki jezik u tijelima jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave te proširiti ravnopravnu službenu uporabu tog jezika na dodatne općine.

Provedbene mjere koje su poduzele hrvatske vlasti

Ministarstvo pravosuđa i uprave ističe da je člankom 12. stavkom 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano da se ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje, između ostaloga, kada je to propisano statutom jedinice lokalne samouprave ili statutom jedinice područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama posebnog zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Slijedom navedenoga, ostvarivanje prava na ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina u jedinicama područne (regionalne) samouprave vezano je za uređenje navedenih prava statutima pojedinih jedinica, a imajući u vidu međusobnu suradnju područnih (regionalnih) jedinica samouprave i pripadnika nacionalnih manjina, kao i iskazivanje interesa pojedinih nacionalnih manjina za ostvarivanje dvojezičnosti.

I dalje se kontinuirano prati uređenost statuta u odnosu na ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina u jedinicama u kojima pripadnici nacionalne manjine čine manje od trećine lokalnog stanovništva. Osim toga podiže se svijest službenika o mogućnosti uvođenja ravnopravne službene uporabe manjinskog jezika i u tim jedinicama promjenom statuta.

b. Uvesti emitiranje jedne redovite televizijske emisije dovoljno dugog trajanja na češkom jeziku.

Ministarstvo kulture i medija navodi da je Ugovorom između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske radiotelevizije (u dalnjem tekstu HRT) za razdoblje 2018.-2022. godine određeno da će HRT u svojim televizijskim programima na državnoj razini emitirati emisije namijenjene informiranju nacionalnih manjina, dijelom na jezicima nacionalnih manjina. Slijedom navedenoga, Hrvatska televizija (u dalnjem tekstu HTV) emitira tjednu dokumentarno reportažnu emisiju Manjinski mozaik (u 2021. godini je emitirano 37 emisija) koja je u potpunosti na jezicima manjina s prijevodom na hrvatski jezik. Svaka 15' emisija se bavi jednom manjinom, na jeziku te manjine. Kada dođu na red (a treba imati na umu da Hrvatska radiotelevizija prati 22 nacionalne manjine u Hrvatskoj) tada su emisije na pojedinom jeziku nacionalne manjine.

HTV emitira tjednu mozaičnu, multikulturalnu emisiju Prizma u kojoj su pojedini prilozi djelomično na jezicima spomenutih manjina (sugovornici govore manjinski jezik, a novinarski off je na hrvatskom).

Ističemo kako HRT prevodi i titluje program za manjine i o manjinama kako bi s jedne strane manjinama dao platformu da očuvaju i razvijaju svoj jezik, a s druge strane da bi pridonijeli društvenoj koheziji i razumijevanju različitosti.

Na nacionalnom programu Hrvatskog radija emitira se tjedna emisija posvećena manjinskoj tematiki Multikultura.

Temeljem odredaba Zakona o elektroničkim medijima osnovan je, 2004. godine, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija kojim se, između ostalih, financiraju i emisije za nacionalne manjine.

2.3. Istro-rumunjski jezik

Dio II.

Članak 7. Ciljevi i načela

Čl. 7. 1. a)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Čl. 7. 1. b)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Istrorumunjski jezik je jezik istočnoromanske skupine kojim na području sjevera Istre u nekoliko sela, poglavito Žejane, Lanišće i Šušnjevica, danas govori nekoliko stotina Ćiribiraca.

Čl. 7. 1. c) i d)

Ministarstvo kulture i medija navodi da su tijekom izvještajnog razdoblja manjine u emisijama Prizma i Manjinski mozaik zastupljene kako slijedi:

Istrorumunjski jezik - budući da je riječ o narječju kojim se koristi iznimno mali broj građana Republike Hrvatske, minutaža je također mala, uz napomenu da priloge na tom jeziku prevodi govornica toga jezika, koja je i motivator i organizator svih događanja vezanih uz očuvanje istrorumunjskog jezika. Proizvedene su i emitirane dvije epizode emisije Manjinski mozaik, ukupnog trajanja 30:01, a reprizirane su 8 puta. U emisiji Prizma emitirana su 3 priloga, ukupnog trajanja 14:32.

Čl. 7. 1. e)

Nije primjenjivo.

Čl. 7. 1. f), g) i h)

Detaljnije u odgovoru na preporuku.

Čl. 7. 1. i)

Nije primjenjivo.

Čl. 7. 2.

Nije primjenjivo.

Čl. 7. 3.

Detaljnije u odgovoru na preporuku.

Čl. 7. 4.

Detaljnije u odgovoru na preporuku.

Čl. 7. 5.

Vidjeti odgovore pod 7. 1. a), b), c) , d) i odgovore na preporuke.

Ocjena Odbora stručnjaka - preporuke za hitno djelovanje

a. Uvesti istrorumunjski jezik u predškolski odgoj i osnovnoškolsko obrazovanje u općinama Kršan i Matulji.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi da se u Osnovnoj školi „Ivan Goran Kovačić”, Čepić (Istarska županija) njeguje istrorumunjski govor te je prisutan višegodišnji značajni rad na očuvanju istog kao značajnog Hrvatskog nematerijalnog kulturnog dobra. Istrorumunjskom govoru je rješenjem Ministarstva kulture od 27. rujna 2007. godine utvrđeno svojstvo nematerijalnog kulturnog dobra prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te je upisan u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Listu zaštićenih kulturnih dobara. Istrorumunjski govor je proglašen zaštićenim jezikom u skladu s UNESCO Konvencijom o zaštiti nematerijalne kulturne baštine iz 2003. godine. Istrorumunjski jezik njeguje se u matičnoj školi i područnoj školi Šušnjevica kao izvannastavna aktivnost od I. – VIII. razreda s ciljem očuvanja i revitalizacije istrorumunjskog govora.

b. U suradnji s predstvincima govornika istrorumunjskog jezika razviti i provesti strategiju očuvanja istrorumunjskog jezika kao živućeg jezika.

Ministarstvo kulture i medija navodi da je predsjednica Udruge „Spod Učke“ gđa Viviana Brkarić (voditeljica projekata udruge te izvorna govornica vlaškog govora) razgovarala u više navrata s predstvincima Istarske županije i Općine Kršan na temu uvođenja vlaškog govora u kurikulum OŠ „Ivan Goran Kovačić“ te Područnu školu u Šušnjevici, ali do sada nisu pronađeni modaliteti realizacije. Škola kontinuirano provodi radionice posvećene vlaškom (istrorumunjskom) govoru, međutim problem je što nitko od nastavnika i učitelja ne poznaje vlaški govor.

Od ove školske godine (2021/22), osim jezične igraonice „Puljići“ i projekta (Ne)skrivena Istra, Udruga „Spod Učke“, a u suradnji s Interpretacijskim centrom Vlaški puti i OŠ „Ivan Goran Kovačić“ te Područnom školom Šušnjevica udruga je počela provoditi projekt „Očuvajmo naš jezik i tradiciju“. Djeca u Šušnjevici, putem tog projekta, jednom tjedno po jedan školski sat uče vlaški govor u Interpretacijskom centru Vlaški puti, te na terenu u Šušnjevici (gdje je centar i smješten) i okolici razgovarajući s izvornim govornicima. Dakle, program se odvija u muzeju, u školi i na terenu – dosad kao upoznavanje s uopće pojmom vlaški jezik, ali od nedavno i program (fakultativno) koji obuhvaća učenje vlaškog jezika. Dio sredstava za provođenje tog projekta u 2022. godini Interpretacijski centar dobio je od Upravnog odjela za kulturu Istarske županije, aplicirali su na sufinanciranje od Ministarstva kulture i medija, a na raspisanom natječaju Ministarstva znanosti i obrazovanja, nisu im odobrena sredstva.

Putem Javnog poziva Ministarstva kulture i medija (Programi zaštite i očuvanja nematerijalnih kulturnih dobara) u kontinuitetu financijski se podržava programe očuvanja istrorumunjskog (vlaškog) govora (Jezična igraonica „Puljići“ i program (Ne)skrivena Istra).

Pregled ukupnog financiranja kroz godine putem Javnog poziva Ministarstva kulture i medija:

2009. godine	20.000,00 kuna	2016. godine	15.000,00 kuna
2010. godine	30.000,00 kuna	2017. godine	15.000,00 kuna
2011. godine	20.000,00 kuna	2018. godine	15.000,00 kuna
2012. godine	20.000,00 kuna	2019. godine	33.000,00 kuna
2013. godine	15.000,00 kuna	2021. godine	35.000,00 kuna

2013. godine (izvanredno)	5.000,00 kuna
2015. godine	20.000,00 kuna

Ukupno   243.000,00 kuna

Putem Javnog poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za financiranje programa zaštite nematerijalnih kulturnih dobara i nadalje će ostati u fokusu financiranje programa zaštite i očuvanja vlaškog govora, ovisno o zaprimljenim zahtjevima za financiranje od strane predlagatelja.

Prema dostupnim informacijama predsjednica Udruge „Spod Učke“ bila je pozvana od Općine Kršan na sastanak s delegacijom Odbora za Europsku povelju za regionalne i manjinske jezike Vijeća Europe u rujnu 2019. godine. Delegacija je posjetila Općinu Kršan u sklopu monitoringa primjene toga ugovora u Hrvatskoj, a ona osobno je prezentirala provedene aktivnosti na očuvanju vlaškog govora.

Udruga „Spod Učke“ je tijekom 2020. i 2021. godine provodila jezičnu igraonicu „Puljići“ s djecom predškolske dobi i djecom iz nižih razreda osnovne škole. Radionice su se održavale djelom u prostorijama udruge, a dijelom na otvorenom. Kada je bilo zabranjeno održavanje radionica, radilo se na produkciji digitalnih sadržaja za učenje vlaškog jezika koji je slan putem Viber-a i e-maila roditeljima djece. Izradom digitalnih sadržaja na vlaškom govoru te pristupačnošću tih sadržaja na mrežnim stranicama Ekomuzeja Vlaški puti i na društvenim mrežama omogućava se novi inovativni način interpretacije, prikidan i pristupačan za sve korisnike, ali i turističku publiku.

Nekadašnji projekt Očuvanje vlaškog i žejanskog jezika više se ne odvija. Aktivna je njegova web i FB-stranica (<https://www.vlaski-zejanski.com/hr/>), no najveći se broj aktivnosti po pitanju očuvanja vlaškog/žejanskog ili istrorumunjskog odvija kroz aktivnosti u spomenutom ekomuzeju. Druga udruga koja također sudjeluje u tim aktivnostima je udruga "Spod Učke", koju također vodi gđa Brkarić, a od brojnih aktivnosti organiziraju i Dan vlaškog jezika u kolovozu (<https://www.pp-ucka.hr/dan-vlaskog-jezika-u-susnjevici/>).

Nadalje, navodimo osnovnu problematiku u djelovanju Udruge „Spod Učke“ te novootvorenog Interpretacijskog centara Vlaški puti te planove Udruge „Spod Učke“ u narednim godinama:

- mali broj govornika vlaškog govora koji mogu sudjelovati u projektima i programima promocije, dokumentiranja i revitalizacije;
- udruga je sufinancirana od strane Istarske i Primorsko-goranske županije jedino putem godišnjih programa;
- za Interpretacijski centar Vlaški puti, čiji je osnivač Općina Kršan, osigurana su sredstva od strane općine za dio redovitog rada (zaposlene su dvije osobe, ali samo na pola radnog vremena) tako da je centru potrebno sufinanciranje i iz drugih izvora kako bi mogao obavljati svoju djelatnost.

Ujedno, Udruga ima sljedeće planove djelovanja:

- nastaviti s dosadašnjim aktivnostima usmjerenim na dokumentiranje i promociju govora,
- nastaviti s jezičnom igraonicom "Puljići" za predškolsku i mlađu školsku djecu (vrlo važno je da djeca od najranije dobi uče vlaški govor kako bi usvojila osnove) i suradnju s OŠ „Ivan Goran Kovačić“ i područnom školom Šušnjevica organiziranjem radionica za školsku djecu te nastaviti zajednički rad na promociji i očuvanju vlaškog govora,
- nastaviti s projektom (Ne)skrivena Istra u kojoj se spaja tradicija pripovijedanja s filmskom umjetnošću s naglaskom na bogatstvo govora koji se govore u Istri,
- nastaviti podizati svijest o važnosti očuvanja vlaškog govora kao bogatstva ovog kraja i poticati izvorne govornike da sudjeluju u očuvanju i promociji,

- sudjelovati na međunarodnim skupovima i projektima vezanim uz vlaški govor - surađivati s javnim ustanovama i institucijama, nastaviti s izradom edukativnih materijala za poduku vlaškog govora te jačati promociju vlaškog govora kroz sudjelovanje u TV emisijama, radio emisijama, novinama i slično.

2.4. Mađarski jezik

Dio II.

Članak 7. Ciljevi i načela

Čl. 7. 1. a)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Republika Hrvatska sklopila se s Republikom Mađarskom Sporazum o zaštiti mađarske manjine u Republici Hrvatskoj i hrvatske manjine u Republici Mađarskoj („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj 8/95). Napominju kako se 16. sjednica Međuvladinog mješovitog odbora za zaštitu prava nacionalnih manjina između Republike Hrvatske i Mađarske trebala održati 2021. godine, kada je domaćin trebala biti Mađarska, no uslijed pandemije korona virusa sjednica nije održana.

Za provedbu preporuka navedenog Mješovitog odbora sukladno djelokrugu rada osigurana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske na pozicijama: Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva kulture i medija, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske i Savjeta za nacionalne manjine.

Čl. 7. 1. b)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

U 2011. godini u Republici Hrvatskoj popisano je 14.048 ili 0,33% pripadnika mađarske nacionalne manjine. Najviše Mađara živi na području Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Bjelovarsko-bilogorske i Primorsko-goranske županije te na području Grada Zagreba.

Prema službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine u Republici Hrvatskoj popisano je ukupno 10.315 ili 0,27% pripadnika mađarske nacionalne manjine.

Sukladno službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine zakonski preuvjet za uvođenje ravnopravne službene uporabe jezika i pisma mađarske nacionalne manjine zadržan je u općini Kneževi Vinogradi gdje Mađari čine 38,70% ukupnog stanovništva općine.

Čl. 7. 1. c) i d)

Agencija za elektroničke medije, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija dodijelio je pružatelju elektroničkih publikacija Demokratskoj zajednici Mađara Hrvatske, za publikaciju na mađarskom jeziku „Új Magyar Képes Újság“ iznos od 52.313,62 kuna za 2019. godinu, iznos od 52.313,62 kuna za 2020. godinu te iznos od 50.144,43 kuna za 2021. godinu.

Nadalje, nakladniku radija Radio Pitomača d.o.o. za emisiju na mađarskom jeziku dodijeljena su sredstva u iznosu od 28.631,93 kuna za 2019. godinu, 28.631,93 kuna za 2020. godinu i 28.778,62 kuna za 2021. godinu.

Savjet za nacionalne manjine izvijestio je da je tijekom izvještajnog razdoblja za pripadnike mađarske nacionalne manjine nastavljeno sufinanciranje tjednika „Uj Magyar Kepes Ujsag“, tromjesečnog dječjeg lista „Barkoca“ i godišnjaka „Rovatkak“ koje izdaje Demokratska zajednica Mađara Hrvatske, Osijek.

U okviru programa izdavaštva udruge Demokratska zajednica Mađara Hrvatske sufinancirani su sljedeći naslovi: *Bellye könyve*, autora prof. dr. sc. Karolj Labadija, *Kő és Karancs könyve*, prof. dr. sc. Karolj Labadija, *Čudesni jelen-Csodaszarvas, mađarska narodna priča*, *Horvátországi magyar világ 2000-2020*, Mónika Molnár Ljubić, Igor Tatajia i Tünde Micheli, *Csúzai anekdoták*, Marte Šegote, *Macskaringó-Kecskeringő*, Judit Pacl Abri, te *Ludas Matyi, mađarska narodna priča*, Matije Guščara.

U okviru programa izdavaštva udruge Mađarsko kulturno društvo Ady Endre, Zagreb, sufinancirani su naslovi: *Mađari u Zagrebu*, Filipa Škiljana, *Horvátország története a 7. századtól napjainkig-Hrvatska od stoljeća 7. do danas*, Dinka Šokčevića i *Demografski razvoj Madara na području današnje Hrvatske*, prof. dr. sc. Andrása Bognára.

Čl. 7. 1. e)

Sukladno čl. 33. Ustavnom zakonu dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici područne (regionalne) samouprave te dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama područne (regionalne) samouprave mogu radi usklađivanja ili unaprjeđivanja zajedničkih interesa osnovati koordinacije vijeća nacionalnih manjina.

Predstavnici mađarske nacionalne manjine, zajedno s predstavnicima i vijećima drugih nacionalnih manjina su članovi sljedećih koordinacija; Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba, Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Splitsko-dalmatinske županije, Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Splita, Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Zagrebačke županije, Koordinacija vijeća i predstavnika mađarske nacionalne manjine U Republici Hrvatskoj, Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije.

Čl. 7. 1. f), g) i h)

vidjeti DIO III. čl. 8.

Čl. 7. 1. i)

Vidjeti 7.1. a)

Čl. 7. 2.

Nije primjenjivo.

Čl. 7. 3.

vidjeti DIO III. čl. 11.

Čl. 7. 4.

Vidjeti str. 11.-12. ovog Izvješća.

Na dan 31. prosinca 2021. godine u Registru vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina bilo je upisano 27 Vijeće mađarske nacionalne manjine i 11 predstavnika mađarske nacionalne manjine. Predstavnici i vijeća mađarske nacionalne manjine članovi su i 7 koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Čl. 7. 5.

Nije primjenjivo na mađarski jezik, obzirom da je isti obuhvaćen i štićen dijelom III. Povelje.

DIO III.

Članak 8. Obrazovanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja izvjestilo je da u sustavu odgoja i obrazovanja pripadnici mađarske nacionalne manjine nastavu pohađaju u modelima A, B i C, i to: u modelu A u osnovnoj i srednjoj školi, u modelu B u osnovnoj te u modelu C u osnovnoj i srednjoj školi.

U tablici je prikaz broja djece/učenika, odgojno-obrazovnih ustanova, razreda/odgojno-obrazovnih skupina te odgajatelja/učitelja/nastavnika.

MAĐARI	Br. dj. DV, uč OŠ i SŠ m/z	Br. DV/OŠ /SŠ	Br. razreda /skupina DV,OŠ, SŠ	Br. odgajatelja učitelja, nastavnika
2018./2019.	1032	43	166	157
2019./2020.	1021	43	173	151
2020./2021.	870	43	166	153

U šk. godini **2018./2019.** ustrojena je nastava Mađarskog jezika i kulture u Drugoj srednjoj školi Beli Manastir u Belom Manastiru.

Tijekom izvještajnog razdoblja, Ministarstvo je sufinanciralo tisak udžbenika, dotisak prevedenih udžbenika i pripremu izrade novih udžbenika za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina kao i izradu i tisak drugih obrazovnih materijala.

U izvještajnom razdoblju od 2019. do 2021. godine za potrebe financiranja udžbenika i pripadajućih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola koji se školuju na mađarskom jeziku i pismu isplaćena su sredstva u ukupnom iznosu od 1.600.000,00 kuna.

Nacionalna manjina	Manjinski nakladnik	Isplaćena sredstva u 2019.	Isplaćena sredstva u 2020.	Isplaćena sredstva u 2021.
MAĐARI	PROSVJETNO- KULTURNI CENTAR MAĐARA, Osijek	/	/	1.600.000,00

Ministarstvo znanosti i obrazovanja tijekom 2020. godine donijelo je Odluke o donošenju kurikuluma za sljedeće predmete: Kurikulum za nastavni predmet Mađarski jezik i književnost za osnovnu i srednju školu s nastavom na jeziku i pismu mađarske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (model A) kojim se nastava izvodi na mađarskome jeziku u Republici

Hrvatskoj te Kurikulum za nastavni predmet Mađarski jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C).

U skladu s odredbama članka 4. Pravilnika o polaganju državne mature učenici koji se školuju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, u sklopu obveznoga dijela državne mature uz ispit iz Hrvatskoga jezika, obvezno polažu ispit iz jezika nacionalne manjine na kojem se školuju, a kao treći ispit u sklopu obveznoga dijela državne mature biraju ispit iz matematike ili iz stranoga jezika. Iznimno, učenici koji se školuju na jeziku i pismu češke nacionalne manjine mogu odabratи žele li polagati ispit iz materinskog jezika. Prema odredbama članka 21. stavka 8. i 9. ovog Pravilnika učenici koji se obrazuju na jeziku i pismu nacionalne manjine ispite državne mature polažu na jeziku i pismu na kojem su se obrazovali, a iznimno učenici koji se obrazuju na jeziku i pismu češke nacionalne manjine, ispite državne mature mogu polagati na hrvatskome jeziku. Pristupnici koji su se obrazovali na jeziku i pismu nacionalne manjine mogu birati hoće li polagati ispite državne mature na jeziku i pismu nacionalne manjine.

U tablici je prikaz broja pristupnika (ispit iz materinskog jezika) te broj pristupnika (za ostale predmete koji su prevedeni na jezik i pismo mađarske nacionalne manjine).

Godina	Nacionalna manjina	Broj pristupnika (ispit iz materinskog jezika)	Broj pristupnika (ostali predmeti prevedeni na jezik i pismo)	Utrošeni ukupni iznos u kunama (Mađari, Srbi, Talijani, Česi)
2019.	Mađari	12	45	
2019.	Talijani	128	489	
2019.	Srbi	96	345	
2019.	Česi	0	0	
Ukupno:				556.647,06 kuna
2020.	Mađari	4	12	
2020.	Talijani	123	421	
2020.	Srbi	98	349	
2020.	Česi	0	0	
Ukupno:				496.542,50 kuna
2021.	Mađari	2	7	
2021.	Talijani	120	289	
2021.	Srbi	84	216	
2021.	Česi	0	0	
Ukupno:				414.179,68 kuna

U Agenciji za odgoj i obrazovanje za potrebe nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina zaposleni su viši savjetnici i to jedan viši savjetnik za mađarsku nacionalnu manjinu s pola radnog vremena. Na području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja, uz ostale poslove, Agencija organizira i provodi stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika te pruža stručnu pomoć i daje upute odgojno-obrazovnim radnicima.

U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje za mađarsku nacionalnu manjinu organizirani su sljedeći stručni skupovi:

2019. godina:

- 2 stručna skupa s ukupno 47 sudionika za odgojitelje, učitelje razredne nastave, učitelje/nastavnike mađarskog jezika-materinski jezik, učitelje/nastavnike prirodoslovne i matematičke grupe predmeta, učitelje/nastavnike društvene grupe predmeta i značajnih za razvoj nacionalnog identiteta;
- Odgojno-obrazovni radnici usavršavaju se u sklopu projekta Škola za život.

2020. godina:

- po A modelu bila su 2 stručna skupa s ukupno 36 sudionika;
- Tjelovježba i razvoj govora - skup je bio namijenjen odgojiteljima, učiteljima i stručnim suradnicima mađarske nacionalne manjine s ukupno 18 sudionika,
- Kurikulum za učitelje i nastavnike mađarskog jezika A modela - skup je bio namijenjen učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima mađarske nacionalne manjine s ukupno 18 sudionika razredne nastave.

2021. godina:

Održana su četiri stručna skupa za škole koje provode nastavu po modelu A, B, C:

- tema skupa „Nyelvi és módszertani minták a magyar nyelv és irodalom oktatásában/Jezičnometodički predlošci u nastavi mađarskoga jezika i književnosti“, održan dana 8. i 9. travnja 2021. godine na daljinu, sudjelovalo 16 sudionika;
- tema skupa „A tankönyvek alkalmazásának és fejlesztésének módszertana anyanyelvből/Metodologija primjene i izrade udžbenika u nastavi materinskog jezika“, održan dana 1. i 2. srpnja 2021. godine na daljinu, sudjelovalo 23 sudionika;
- tema skupa „A Magyar nyelv és a Magyar nyelv és kultúra tantárgyak tanítása virtuális környezetben/Podučavanje predmeta Mađarski jezik i kultura i Mađarski jezik u digitalnom okruženju“, održan dana 5. srpnja 2021. u Lugu, sudjelovalo 16 sudionika;
- tema skupa „A kisebbség irodalma/Manjinska književnost“, održan dana 26. kolovoza 2021. godine na daljinu, sudjelovalo 26 sudionika.

Tijekom izvještajnog razdoblja pripadnici mađarske nacionalne manjine sudjelovali su u provedbi posebnih programa nacionalnih manjina u organizaciji Prosvjetno-kulturnog centra Mađara u Republici Hrvatskoj, Osnovne škole Ivan Gundulić u Zagrebu te posebnih oblika nastave (ljetne škole) u organizaciji Centra za kulturu i obučavanje saveza mađarskih udruga, a za navedeno isplaćena su sredstva u ukupnom iznosu od: 85.990,00 kuna.

MAĐARI	Posebni oblici nastave (ljetna škola)	Posebni programi za provedbu programa mađarske nacionalne manjine
2018./2019.	53.990,00	28.000,00
2019./2020.	/	/
2020./2021.	/	4.000,00

Na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj studenti mogu upisati studije jezika nacionalne manjine, studijske programe koji se izvode na jeziku i pismu nacionalne manjine kao i studije koji nude sadržaje usko vezane uz učenje jezika, pisma i kulture nacionalnih manjina.

Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu djeluje Odsjek za hungarologiju, turkologiju i judaistiku te se na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku može studirati mađarski jezik i književnost.

VRSTA STUDIJSKOG PROGRAMA	NAZIV STUDIJSKOG PROGRAMA
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet	
Preddiplomski sveučilišni studij	Mađarski jezik i književnosti (dvopredmetni)
Diplomski sveučilišni studij	Mađarski jezik i književnost (dvopredmetni)
Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet	

<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Hungarologija (dvopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Hungarologija (dvopredmetni)

Državni zavod za statistiku prikuplja podatke kroz godišnja istraživanja za dječje vrtiće, osnovne i srednje škole. Izvještajnim jedinicama se šalju dopisi s korisničkim imenom i lozinkom koje im služi za ulaz u aplikaciju (web) Državnog zavoda za statistiku.

DJEČJI VRTIĆI I DRUGE PRAVNE OSOBE KOJE OSTVARUJU PROGRAME PREDŠKOLSKOG ODGOJA - ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2018./2019.

	Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja mađarski
Ukupno	8	119
Dječaci	:	57
Djevojčice	:	62

ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2019./2020.

	Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja mađarski
Ukupno	11	155
Dječaci	:	82
Djevojčice	:	73

ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2020./2021.

	Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja mađarski
Ukupno	8	116
Dječaci	:	60
Djevojčice	:	56

OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2018./2019.

	Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji	
			svega	muški	ženski	ukupno	S punim radnim vremenom

						svega	muški	ženski	svega	muški	ženski
Ukupno	69	369	4 293	2 154	2139	889	244	645	497	98	399
Mađarski	9	31	172	89	83	85	22	63	37	8	29

**OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU
NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2019./2020.**

Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji						
		svega	muški	ženski	ukupno			s punim radnim vremenom			
					svega	muški	ženski	svega	muški	ženski	
Ukupno	68	370	4 189	2 111	2 078	906	223	683	514	81	433
Mađarski	9	31	166	85	81	86	27	59	43	9	34

**OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU
NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2020./2021.**

Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji						
		svega	muški	ženski	ukupno			s punim radnim vremenom			
					svega	muški	ženski	svega	muški	ženski	
Ukupno	69	370	4 233	2 129	2 104	862	218	644	485	86	399
Mađarski	10	34	184	90	94	97	28	69	40	7	33

**SREDNJE ŠKOLE S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, RAZREDNI ODJELI,
UČENICI I NASTAVNICI, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2018./2019.**

		Jezik nacionalnih manjina		
		mađarski		
Škole ¹⁾		1		
Razredni odjeli		10		
Učenici ukupno	svega	33		
	muški	14		
	ženski	19		
Učenici gimnazija	svega	10		

	muški	3
	ženski	7
Učenici tehničkih škola	svega	18
	muški	8
	ženski	10
Učenici industrijskih i obrtničkih škola	svega	5
	muški	3
	ženski	2
Nastavnici u ekvivalentu pune zaposlenosti	svega	19
	muški	5
	ženski	14

SREDNJE ŠKOLE S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I NASTAVNICI, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2019./2020.

		Jezik nacionalnih manjina
		mađarski
Škole		3
Razredni odjeli		10
Učenici ukupno	svega	24
	muški	13
	ženski	11
Učenici gimnazija	svega	7
	muški	3
	ženski	4
Učenici tehničkih škola	svega	14
	muški	10
	ženski	4
Učenici industrijskih i obrtničkih škola	svega	3
	muški	-

	ženski	3
Nastavnici u ekvivalentu pune zaposlenosti	svega	19
	muški	5
	ženski	14

Čl. 9. Sudbena tijela

U 2019. godini na mađarskom jeziku vođen je jedan prekršajni postupak.

U 2020. godini na mađarskom jeziku vodio se samo jedan kazneni postupak i to na Općinskom sudu u Sisku.

Članak 10. Upravna tijela i javne službe

Ministarstvo unutarnjih poslova dostavilo je statističke podatke o broju izdanih osobnih iskaznica tiskanih na jeziku i pismu nacionalnih manjina u razdoblju od 2019. do 2021. godine.

Nacionalna manjina	Godina izdavanja osobne iskaznice		
	2019.	2020.	2021.
Mađarska nacionalna manjina	26	36	50

Dvojezična natpisne ploče

Jezik	DC	Dionica	Naziv mjesta	Broj prometnih znakova s oznakom naziva mjesta
Mađarski	212	001 - D7 - GP Batina	Batina/Kiskőszeg	4
		001 - D7 - GP Batina	Kneževi Vinogradi/Hercegszöllős	4
		001 - D7 - GP Batina	Suza/Csúza	4
		001 - D7 - GP Batina	Zmajevac/Vörösmart	4
	518	001 - Osijek (D2) - Ada (g.ž.)	Laslovo/Szentlászló	4

Članak 11. Javni mediji

Ministarstvo kulture i medija navodi da su u izvještajnom razdoblju regionalne radijske postaje Hrvatskog radija (HRT – HR) na manjinskim jezicima realizirale i emitirale kako slijedi:

Mađarski jezik

HR – Radio Osijek		
Naziv emisije	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
Emisija na mađarskom jeziku - dnevna emisija	1094	27345

Tijekom izvještajnog razdoblja nacionalne manjine su u emisijama Prizma i Manjinski mozaik zastupljene kako slijedi:

Mađarski jezik

Proizvedeno je i emitirano 6 emisija **Manjinskog mozaika**, ukupnog trajanja 1:30:05, a reprizirane su 24 puta. U emisiji **Prizma** emitirano je 66 priloga, ukupnog trajanja 5:43:27.

Emitiran je i dokumentarni film:

Naziv filma	Trajanje (minute, sekunde)	Broj emitiranja
Fanni	23:03	6

Uz redovite emisije namijenjene nacionalnim manjinama, na Hrvatskoj radioteleviziji (HRT) redovito se emitira i dokumentarni (filmovi/serije) te igrani program (filmovi/serije), koji nije izravno povezan s manjinama, ali je iznimno važan za promicanje jezika i povećanje razine izloženosti jeziku, uz uporabu u obitelji i/ili školi. Svi HRT-ovi filmovi titlaju se na hrvatski jezik, pa je ta izloženost time veća. U izvještajnom razdoblju na televizijskim kanalima Hrvatske radiotelevizije (HTV1, HTV2, HTV3, HTV4) emitirano je kako slijedi:

Mađarski jezik

HTV2		
Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
EBU drama: Kuća buke, mađarska drama za djecu	1	15
HTV3		
Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
1945, mađarski film	2	174
Abi i Levi, velika utrka, mađarski dokumentarni film za djecu	2	30
CIAK junior: Blago željeznice - Mađarska	1	13
Johanna, mađarski film	4	331
Lijepi dani, mađarski film	5	413
Šaulov sin, mađarski film	5	534
Tijelo i duša, mađarski film	4	444
Timi - ja sam elastična, mađarski dokumentarni film za djecu	2	30

Članak 12. Kulturne aktivnosti i ustanove

Ministarstvo kulture i medija odobrilo je sredstva za programe knjižnične djelatnosti u razdoblju od 2019. do 2021. godine:

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2019.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Gradska knjižnica Beli Manastir za Središnju knjižnicu Mađara u RH	Mađari	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Mađara u RH	15.000,00
Ukupno:			15.000,00

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2020.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Gradska knjižnica Beli Manastir za Središnju knjižnicu Mađara u RH	Mađari	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Mađara u RH	15.000,00
Ukupno:			15.000,00

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2021.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Gradska knjižnica Beli Manastir za Središnju knjižnicu Mađara u RH	Mađari	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Mađara u RH	15.000,00
Ukupno:			15.000,00

Ocjena Odbora stručnjaka - preporuke za hitno djelovanje

a. Rabiti mađarski jezik u tijelima jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave te proširiti ravnopravnu službenu uporabu tog jezika na dodatne općine.

Ministarstvo pravosuđa i uprave ističe da je člankom 12. stavkom 2. Ustavnog propisano da se ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje, između ostalog, kada je to propisano statutom jedinice lokalne samouprave ili statutom jedinice područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama posebnog zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Slijedom navedenoga, ostvarivanje prava na ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina u jedinicama područne (regionalne) samouprave vezano je za uređenje navedenih prava statutima pojedinih jedinica, a imajući u vidu međusobnu suradnju područnih (regionalnih) jedinica samouprave i pripadnika nacionalnih manjina, kao i iskazivanje interesa pojedinih nacionalnih manjina za ostvarivanje dvojezičnosti. O navedenoj uređenosti statuta

jedinice područne (regionalne) samouprave dostavljaju izvješće u e-Sustav za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

b. Uvesti emitiranje jedne redovite televizijske emisije dovoljno dugog trajanja na mađarskom jeziku.

Provredbene mjere koje su poduzele hrvatske vlasti

Ministarstvo kulture i medija navodi da je Ugovorom između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske radiotelevizije (u dalnjem tekstu HRT) za razdoblje 2018.-2022. godine određeno da će HRT u svojim televizijskim programima na državnoj razini emitirati emisije namijenjene informiraju nacionalnih manjina, dijelom na jezicima nacionalnih manjina. Slijedom navedenoga, Hrvatska televizija (u dalnjem tekstu HTV) emitira tjednu dokumentarno reportažnu emisiju Manjinski mozaik (u 2021. godini je emitirano 37 emisija) koja je u potpunosti na jezicima manjina s prijevodom na hrvatski jezik. Svaka 15' emisija se bavi jednom manjinom, na jeziku te manjine. Kada dođu na red (a treba imati na umu da Hrvatska radiotelevizija prati 22 nacionalne manjine u Hrvatskoj).

HTV emitira tjednu mozaičnu, multikulturalnu emisiju Prizma u kojoj su pojedini prilozi djelomično na jezicima spomenutih manjina (sugovornici govore manjinski jezik, a novinarski off je na hrvatskom).

Ističemo kako HRT prevodi i titluje program za manjine i o manjinama kako bi s jedne strane manjinama dao platformu da očuvaju i razvijaju svoj jezik, a s druge strane da bi pridonijeli društvenoj koheziji i razumijevanju različitosti.

Hrvatski radio emitira na manjinskim stranim jezicima (talijanski i mađarski) tjedne emisije i vijesti svakoga dana. Na nacionalnom programu Hrvatskog radija emitira se tjedna emisija posvećena manjinskoj tematiki Multikultura.

Temeljem odredaba Zakona o električnim medijima osnovan je, 2004. godine, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti električnih medija kojim se, između ostalih, financiraju i emisije za nacionalne manjine.

2.5. Njemački jezik

Dio II.

Članak 7. Ciljevi i načela

Čl. 7. 1. a)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Čl. 7. 1. b)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2011. godini u Republici Hrvatskoj je popisano 2.965 ili 0,07 % pripadnika njemačke nacionalne manjine. Najviše Nijemaca živi na području Osječko-baranjske, Zagrebačke i Splitsko-dalmatinske županije.

Prema službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine u Republici Hrvatskoj popisano je ukupno 3.034 ili 0,08 % pripadnika njemačke nacionalne manjine.

Čl. 7. 1. c) i d)

Vidjeti odgovore pod f), g) i h).

Čl. 7. 1. e)

Sukladno čl. 33. Ustavnog zakona dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici područne (regionalne) samouprave te dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama područne (regionalne) samouprave mogu radi usklađivanja ili unaprjeđivanja zajedničkih interesa osnovati koordinacije vijeća nacionalnih manjina.

Predstavnici njemačke nacionalne manjine, zajedno s predstavnicima i vijećima drugih nacionalnih manjina su članovi sljedećih koordinacija; Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba, Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije i Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Zagrebačke županije.

Čl. 7. 1. f), g) i h)

Ministarstvo znanosti i obrazovanja izvjestilo je da u sustavu odgoja i obrazovanja pripadnici njemačke i austrijske manjine nastavu pohađaju po modelu C (jezik i kultura nacionalne manjine) u osnovnim i srednjim školama.

U tablici je prikaz broja djece/učenika, odgojno-obrazovnih ustanova, razreda/odgojno-obrazovnih skupina te odgajatelja/učitelja/nastavnika.

AUSTRIJANCI I NIJEMCI	Br. dj. DV, uč OŠ i SŠ m/z	Br. DV/OŠ /SŠ	Br. razreda /skupina DV,OŠ, SŠ	Br. odgajatelja učitelja, nastavnika
-----------------------	-------------------------------------	---------------------	--------------------------------------	---

2018./2019.	184	3	11	3
2019./2020.	209	3	12	10
2020./2021.	240	3	15	10

U šk. godini 2018./2019. ustrojena je nastava Njemačkog jezika i kulture (model C) u Osnovnoj školi Franje Tuđmana, Beli Manastir.

Tijekom izvještajnog razdoblja pripadnici austrijske i njemačke nacionalne manjine sudjelovali su u provedbi posebnih programa nacionalnih manjina u organizaciji Zajednice Austrijanaca i Nijemaca u Republici Hrvatskoj te Udruge Nijemaca i Austrijanaca, Sirač te su za navedeno isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od: 20.000,00 kuna.

AUSTRIJANCI I NIJEMCI	Posebni oblici nastave (ljetna škola)	Posebni programi za provedbu programa njemačke i austrijske nacionalne manjine
2018./2019.	/	/
2019./2020.	/	/
2020./2021.	/	20.000,00

Na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj studenti mogu upisati studije jezika nacionalne manjine, studijske programe koji se izvode na jeziku i pismu nacionalne manjine kao i studije koji nude sadržaje usko vezane uz učenje jezika, pisma i kulture nacionalnih manjina.

VRSTA STUDIJSKOG PROGRAMA	NAZIV STUDIJSKOG PROGRAMA
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Njemački jezik i književnost (dvopredmetni)
	Njemački jezik i književnost (jednopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Njemački jezik i književnost (dvopredmetni)
	Njemački jezik i književnost (jednopredmetni)
Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet u Rijeci	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Njemački jezik i književnost (dvopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Njemački jezik i književnost (dvopredmetni)
Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Njemački jezik i književnost
	Njemački jezik i književnost (dvopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Njemački jezik i književnost (dvopredmetni)
Sveučilište u Zadru	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Njemački jezik i književnost (dvopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Njemački jezik i književnost (dvopredmetni)
Sveučilište u Zagrebu	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Njemački jezik i književnost (dvopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Njemački jezik i književnost (dvopredmetni)

Državni zavod za statistiku prikuplja podatke kroz godišnja istraživanja za dječje vrtiće, osnovne i srednje škole. Izvještajnim jedinicama se šalju dopisi s korisničkim imenom i lozinkom koje im služi za ulaz u aplikaciju (web) Državnog zavoda za statistiku.

ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2018./2019.

	Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja
		njemački
Ukupno	13	240
Dječaci	:	125
Djevojčice	:	115

ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2019./2020.

	Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja
		Njemački
Ukupno	10	181
Dječaci	:	95
Djevojčice	:	86

ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2020./2021.

	Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja
		njemački
Ukupno	9	184
Dječaci	:	103
Djevojčice	:	81

OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2018./2019.

	Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji					
			svega	muški	ženski	ukupno			s punim radnim vremenom		
						svega	muški	ženski	svega	muški	ženski
Ukupno	69	369	4 293	2 154	2139	889	244	645	497	98	399
Njemački	1	8	135	65	70	6	-	6	6	-	6

**OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU
NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2019./2020.**

	Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji					
			svega	muški	ženski	ukupno			s punim radnim vremenom		
						svega	muški	ženski	svega	muški	ženski
Ukupno	68	370	4 189	2 111	2 078	906	223	683	514	81	433
Njemački	1	8	150	71	79	17	2	15	13	-	13

**OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU
NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2020./2021.**

	Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji					
			svega	muški	ženski	ukupno			s punim radnim vremenom		
						svega	muški	ženski	svega	muški	ženski
Ukupno	69	370	4 233	2 129	2 104	862	218	644	485	86	399
Njemački	1	8	157	78	79	15	3	12	12	1	11

Čl. 7. 1. i)

Nemamo podataka.

Čl. 7. 2.

Nije primjenjivo.

Čl. 7. 3.

Ministarstvo kulture i medija navodi da su tijekom izvještajnog razdoblja nacionalne manjine u emisijama Prizma i Manjinski mozaik zastupljene kako slijedi:

Za njemački jezik proizведен je i emitiran jedan Manjinski mozaik, trajanja 15:06, koji je emitiran 5 puta. U emisiji Prizma emitirano je 29 priloga, ukupnog trajanja 3:18:56.

Uz redovite emisije namijenjene nacionalnim manjinama, na Hrvatskoj radioteleviziji (HRT) redovito se emitira i dokumentarni (filmovi/serije) te igrani program (filmovi/serije), koji nije izravno povezan s manjinama, ali je iznimno važan za promicanje jezika i povećanje razine izloženosti jeziku, uz uporabu u obitelji i/ili školi. Svi HRT-ovi filmovi titlaju se na hrvatski jezik pa je ta izloženost time veća. U izvještajnom razdoblju na televizijskim kanalima Hrvatske radiotelevizije (HTV1, HTV2, HTV3, HTV4) emitirano je kako slijedi:

Njemački jezik

HTV1		
Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
Betty i njezine dijagnoze, telenovela	172	7225
Dr. Bergmann, seoski liječnik, igrana serija	52	2258

Gorski liječnik, igrana serija	146	6537
Gorski spašavatelji, telenovela	150	6541
Istrage pod Watzmannom, igrana serija	43	2062
Klasika mundi: Currentzis - klasični buntovnik, glazbeni dokumentarni film	1	52
Mijenjamo svijet: Igrati se Boga, dokumentarni film	1	55
Novi susjedi 2019. - Njemačka: Tako blizu, a tako daleki, dokumentarni film	1	25
Tiha noć - Pjesma za svijet, dokumentarni film	1	84
Veterinar Engel, telenovela	121	5392

HTV2

Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
A komu ide pas?, njemački film	2	175
Adidas protiv Pume, njemački film	4	464
Blizanac u pravi čas, njemački film	3	265
Bolje tri oca nego nijedan, njemački film	1	263
Četvorica protiv banke, njemački film	4	368
Dosje General, njemački film	4	356
Dr. Bergmann, seoski liječnik, serija	69	2949
EBU drama: Čarobna Lilly	1	15
EBU drama: Dok je mama spavala	2	30
EBU drama: Loona od balona, njemačka drama za djecu	1	15
EBU drama: Mali junaci, njemačka drama za djecu	1	15
EBU drama: Molim te, Neptune, drama za djecu	1	14
EBU drama: Patka na Lucyin način, njemačka drama za djecu	2	30
EBU drama: Završni bocu, njemačka drama za djecu	1	16
EBU drama: Zombriella, njemačka drama za djecu	1	16
EBU: Lobistica, serija	6	183
EBU: Sutra ću prestati, serija	5	294
EBU: Sarah - Divlje godine, serija	6	265
Hrabri život Margarete Steiff, njemački film	2	178
Igrati se Boga, dokumentarni film	1	55
Isto nebo, serija	12	584
Jedan pas, dvije torbe i velika ljubav, njemački film	3	278
Klinika Schwarzwald, serija	25	1120
Kulinarsko naslijede Alpa, dokumentarna serija	12	529
Ljubav u Hrvatskoj, njemački film	2	177
Mama ili robot, njemački film	3	274
Megatata, njemački film	4	344
Moj izgubljeni brat, njemački film	4	356
Najpoželjniji donor, njemački film	2	180
Narod protiv Fritza Bauera, njemački film	3	202

Neko novo svjetlo, njemački film	4	356
Nesnosni pacijent, njemački film	4	356
Njemačka 83., serija	21	892
Odjednom 70, njemački film	2	175
Podmornica, serija	8	465
Protjerani, njemački film	2	119
Rokeri Mongoletti, njemački film	3	273
S onu stranu dana, njemački film	4	356
Skroz malo trudna, njemački film	1	91
Smanjili smo šefa, njemački film	2	180
Sva što je u mojoj moći, njemački film	2	171
Tajna vile Sabrini, njemački film	2	177
Tajni svijet ljekovitog bilja, dokumentarna serija	5	223
Tiha noć - Pjesma za svijet, dokumentarni film	2	168
Tulipani iz Amsterdama, njemački film	1	88
U vjenčanici moje sestre, njemački film	3	272
Veterinar Engel, serija	79	3185
Vjenčanje i ostale nevolje, njemački film	6	534
Za godine pred nama, njemački film	2	176
Zašto sam otela šefa?, njemački film	4	352
Zlatne godine: Kratki spojevi za starije, njemački film	3	256

Čl. 7. 4.

Vidjeti str. 11.-12. ovog Izvješća.

Na dan 31. prosinca 2022. godine u Registru vijeća, vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina bila su upisana dva Vijeća njemačke nacionalne manjine i dva predstavnika njemačke nacionalne manjine. Predstavnici i vijeća njemačke nacionalne manjine članovi su tri Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina i to: Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba, Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Zagrebačke županije, Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije.

Čl. 7. 5.

Vidjeti odgovore pod članke 7.1.-7. 4.

Ocjena Odbora stručnjaka - preporuke za hitno djelovanje

a. Osigurati odgoj i obrazovanje na njemačkom jeziku na predškolskoj i osnovnoškolskoj razini (Model C) u dodatnim općinama u kojima aktivno djeluje udruga njemačke nacionalne manjine, npr. u Đakovu, Siraču, Vukovaru i Zagrebu.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi da pripadnici nacionalnih manjina sami predlažu i odabiru model i program u skladu s postojećim zakonom, a prema interesima učenika i raspoloživim kadrovskim i organizacijskim mogućnostima odgojno-obrazovnih ustanova. Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije zaprimilo zahtjeve škola/manjinskih zajednica za organiziranjem nastave njemačkog jezika i kulture po modelu C na području Đakova, Sirača, Vukovara i Zagreba. Njemački jezik kao strani jezik izvodi se u značajnom broju škola u Đakovu, Siraču, Vukovaru i Zagrebu.

b. Uvesti redovito emitiranje jedne televizijske i jedne radijske emisije dovoljno dugog trajanja na njemačkom jeziku.

Ministarstvo kulture i medija navodi da je Ugovorom između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske radiotelevizije (u dalnjem tekstu HRT) za razdoblje 2018.-2022. godine određeno da će HRT u svojim televizijskim programima na državnoj razini emitirati emisije namijenjene informiraju nacionalnih manjina, dijelom na jezicima nacionalnih manjina. Slijedom navedenoga, Hrvatska televizija (u dalnjem tekstu HTV) emitira tjednu dokumentarno reportažnu emisiju Manjinski mozaik (u 2021. godini je emitirano 37 emisija) koja je u potpunosti na jezicima manjina s prijevodom na hrvatski jezik. Svaka 15' emisija se bavi jednom manjinom, na jeziku te manjine. Kada dođu na red (a treba imati na umu da Hrvatska radiotelevizija prati 22 nacionalne manjine u Hrvatskoj) tada su emisije na pojedinim manjinskim jezicima pa tako i na njemačkom jeziku.

HTV emitira tjednu mozaičnu, multikulturalnu emisiju Prizma u kojoj su pojedini prilozi djelomično na jezicima spomenutih manjina (sugovornici govore manjinski jezik, a novinarski off je na hrvatskom).

Ističemo kako HRT prevodi i titluje program za manjine i o manjinama kako bi s jedne strane manjinama dao platformu da očuvaju i razvijaju svoj jezik, a s druge strane da bi pridonijeli društvenoj koheziji i razumijevanju različitosti.

Na nacionalnom programu Hrvatskog radija emitira se tjedna emisija posvećena manjinskoj tematiki Multikultura.

Na međunarodnom kanalu Glas Hrvatske i web stranici emitiraju se vijesti, među ostalim jezicima i na njemačkom jeziku.

Temeljem odredaba Zakona o elektroničkim medijima osnovan je, 2004. godine, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija kojim se, između ostalih, financiraju i emisije za nacionalne manjine.

2.6. Rusinski jezik

Dio II.

Članak 7. Ciljevi i načela

Čl. 7. 1. a)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Čl. 7. 1. b)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

U 2011. godini u Republici Hrvatskoj je popisano 1936 ili 0,05% pripadnika rusinske nacionalne manjine. Najviše Rusina živi na području Vukovarsko-srijemske, Osječko-baranjske županije i Grada Zagreba.

Prema službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine u Republici Hrvatskoj popisano je ukupno 1.343 ili 0,03% pripadnika rusinske nacionalne manjine.

Čl. 7. 1. c) i d)

Savjet za nacionalne manjine je tijekom izvještajnog razdoblja za pripadnike rusinske nacionalne manjine nastavio sa sufinanciranjem dvomjesečnog časopisa «Nova Dumka» i polugodišnjeg dječjeg lista «Vjenčić» koji izdaje Savez Rusina Republike Hrvatske iz Vukovara.

U okviru programa izdavaštva udruge Savez Rusina Republike Hrvatske, Vukovar, sufinancirani su sljedeći naslovi: *Misli s Dunava* skupine autora; *Osmijeh nadanja*, Vladimira Provčija; *Агнетка – Agica*, Ahnetke Kostelnik Balatinac; *Svijet koji nestaje*, Tomislava Mišira, *50 godina Kulturno-umjetničkoga društva*, Osif Kostelnik, Vukovar, Ljubice Harhaj, te *Dodir sreće*, Vladimira Provčija.

U okviru programa izdavaštva udruge Rusnak–Društvo Rusina u Republici Hrvatskoj sufinanciran je program izdavaštva *Kotači/ Колеса*, Eugenije Vrabec i Ivone Hnatko.

Čl. 7. 1. e)

Sukladno čl. 33. Ustavnog zakona dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici područne (regionalne) samouprave te dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama područne (regionalne) samouprave mogu radi usklađivanja ili unaprjeđivanja zajedničkih interesa osnovati koordinacije vijeća nacionalnih manjina.

Predstavnici rusinske nacionalne manjine, zajedno s predstavnicima i vijećima drugih nacionalnih manjina su članovi sljedećih koordinacija: Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba i Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije

Čl. 7. 1. f), g) i h)

vidjeti DIO III. čl. 8.

Čl. 7.1. i)

Nemamo podataka.

Čl. 7. 2.

Nije primjenjivo.

Čl. 7.3.

vidjeti dio III. čl. 11.

Čl. 7. 4.

Vidjeti str. 11.-12. ovog Izvješća.

Na dan 31. prosinca 2021. godine u Registru vijeća, vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina bilo je upisano 4 Vijeća rusinske nacionalne manjine i 2 predstavnika rusinske nacionalne manjine.

Čl. 7. 5.

Nije primjenjivo na rusinski jezik, obzirom da je isti obuhvaćen i štićen dijelom III. Povelje.

Dio III.

Članak 8. Obrazovanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja izvjestilo je da u sustavu odgoja i obrazovanja pripadnici rusinske nacionalne manjine nastavu pohađaju po modelu C (jezik i kultura nacionalne manjine) u osnovnim školama.

U tablici je prikaz broja djece/učenika, odgojno-obrazovnih ustanova, razreda/odgojno-obrazovnih skupina te odgajatelja/učitelja/nastavnika.

RUSINI	Br. dj. DV, uč OŠ i SŠ m/ž	Br. DV/OŠ /SŠ	Br. razreda /skupina DV,OŠ, SŠ	Br. odgajatelja učitelja, nastavnika
2018./2019.	79	3	14	4
2019./2020.	80	3	14	4
2020./2021.	75	3	14	3

Tijekom izvještajnog razdoblja pripadnici rusinske nacionalne manjine sudjelovali su u provedbi posebnih programa te ljetnih škola nacionalnih manjina u organizaciji Saveza Rusina u Republici Hrvatskoj, Vukovar te su za provedbu programa isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od: 326.100,00 kuna.

RUSINI	Posebni oblici nastave (ljetna škola)	Posebni programi za provedbu programa rusinske nacionalne manjine
2018./2019.	157.200,00	/
2019./2020.	/	20.000,00
2020./2021.	133.900,00	15.000,00

Ministarstvo znanosti i obrazovanja zaprimilo je zahtjev za pokretanje inicijative od strane predstavnika rusinske nacionalne manjine za osnivanje katedre za rusinski jezik i kulturu na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Uprava za nacionalne manjine Ministarstva znanosti i obrazovanja analizira važeće propise te se intenzivno planiraju aktivnosti i sastanci u cilju provjere mogućnosti realizacije navedene aktivnosti.

Članak 9. Sudbena tijela

U 2019. godini na rusinskom jeziku vođen je jedan kazneni postupak, u 2020. godini na Općinskom sudu u Sisku vođena su 4 kaznena predmeta na rusinskom jeziku, dok u 2021. godini nije vođen niti jedan sudski postupak.

Članak 10. Upravna tijela i javne službe

Ministarstvo unutarnjih poslova dostavilo je statističke podatke o broju izdanih osobnih iskaznica tiskanih na jeziku i pismu nacionalnih manjina u razdoblju 2019.-2021. godine.

Nacionalna manjina	Godina izdavanja osobne iskaznice		
	2019.	2020.	2021.
Rusinska nacionalna manjina	4	3	3

Članak 11. Javni mediji

Ministarstvo kulture i medija izvjestilo je da su tijekom izvještajnog razdoblja manjine u emisijama Prizma i Manjinski mozaik bile zastupljene kako slijedi:

U navedenom razdoblju na rusinskom jeziku proizvedene su i emitirane tri emisije Manjinskog mozaika, ukupnog trajanja 45:08, a reprizirane su 15 puta. U emisiji Prizma emitirano je 15 priloga, ukupnog trajanja 1:27:34.

Članak 12. Kulturne aktivnosti i ustanove

Vidjeti pod 7. 1. c) i d)

Redovna djelatnost središnjih knjižnica nacionalnih manjina A784002, Knjižnična djelatnost – nabava knjižne i neknjižne građe A781003. Središnja knjižnica Rusina i Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj iskazuje sredstva za nabavu građe bez specifikacije za pojedini jezik.

Ocjena Odbora stručnjaka - preporuke za hitno djelovanje

a. Rabiti rusinski jezik u tijelima jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave te proširiti ravnopravnu službenu uporabu tog jezika na dodatne općine.

Ministarstvo pravosuđa i uprave ističe da putem e-Sustav za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina prikuplja podatke od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i kontinuirano prati ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina te o istome sastavlja izvješće koje je dio Izvješća o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Prema dostavljenim izvještajima u e-Sustavu i dalje u pojedinim lokalnim jedinicama postoje izazovi ostvarivanja u praksi pojedinih prava iz Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Međutim, važno je napomenuti da se u organizaciji Državne škole za javnu upravu najmanje jednom godišnje održava radionica pod nazivom „Primjena Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina“ koja je namijenjena državnim i lokalnim službenicima koji rade na poslovima zaštite i unaprjeđenja prava nacionalnih manjina te je jedna od tema navedene radionice i ravnopravna uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina

b. Učiniti predškolski odgoj i obrazovanje dostupnim na rusinskom jeziku.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi da je trenutno pohađanje predškolskih programa koji su verificirani omogućeni za djecu pripadnike češke, mađarske, srpske i talijanske nacionalne manjine te Ministarstvo znanosti i obrazovanja podržava uvođenje novih programa prema potrebama pojedinih nacionalnih manjina sukladno zahtjevima predškolskih ustanova.

c. Uvesti redovito emitiranje jedne televizijske i jedne radijske emisije dovoljno dugog trajanja na rusinskom jeziku.

Ministarstvo kulture i medija navodi da je Ugovorom između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske radiotelevizije (u dalnjem tekstu HRT) za razdoblje 2018.-2022. godine određeno da će HRT u svojim televizijskim programima na državnoj razini emitirati emisije namijenjene informiranju nacionalnih manjina, dijelom na jezicima nacionalnih manjina. Slijedom navedenoga, Hrvatska televizija (u dalnjem tekstu HTV) emitira tjednu dokumentarno reportažnu emisiju Manjinski mozaik (u 2021. godini je emitirano 37 emisija) koja je u potpunosti na jezicima manjina s prijevodom na hrvatski jezik. Svaka 15' emisija se bavi jednom manjinom, na jeziku te manjine. Kada dođu na red (a treba imati na umu da Hrvatska radiotelevizija prati 22 nacionalne manjine u Hrvatskoj) tada se emitiraju na pojedinim manjinskim jezicima.

HTV emitira tjednu mozaičnu, multikulturalnu emisiju Prizma u kojoj su pojedini prilozi djelomično na jezicima spomenutih manjina (sugovornici govore manjinski jezik, a novinarski off je na hrvatskom).

Ističemo kako HRT prevodi i titluje program za manjine i o manjinama kako bi s jedne strane manjinama dao platformu da očuvaju i razvijaju svoj jezik, a s druge strane da bi pridonijeli društvenoj koheziji i razumijevanju različitosti.

Hrvatski radio emitira na manjinskim stranim jezicima (talijanski i mađarski) tjedne emisije i vijesti svakoga dana. Na nacionalnom programu Hrvatskog radija emitira se tjedna emisija posvećena manjinskoj tematiki Multikultura.

Temeljem odredaba Zakona o elektroničkim medijima osnovan je, 2004. godine, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija kojim se, između ostalih, financiraju i emisije za nacionalne manjine.

2.7. Slovački jezik

Dio II.

Članak 7. Ciljevi i načela

Čl. 7. 1. a)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske podržavaju pokretanje postupka za sklapanje Sporazuma o uzajamnoj zaštiti manjina između Republike Hrvatske i Slovačke.

Čl. 7. 1. b)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

U 2011. godini popisano je 4.753 ili 0,11 % pripadnika slovačke nacionalne manjine. Najviše Slovaka živi na području Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske županije te Grada Zagreba.

Sukladno službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2011. godine zakonski preuvjet za uvođenje ravnopravne službene uporabe jezika i pisma nacionalne manjine ispunjen je općini Punitovci.

U 2021. godini popisano je 3.688 ili 0,10 % pripadnika slovačke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

U Općini Punitovci broj pripadnika slovačke nacionalne manjine smanjio se s 36,94 % (2011.) na 33,16 % (2021.) čime više nije ispunjen zakonski uvjet za obvezno uvođenje ravnopravne službene uporabe jezika i pisma nacionalnih manjina.

Članak 12. stavak 1. Ustavnog zakona propisuje da se ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje na području jedinice lokalne samouprave kada pripadnici pojedine nacionalne manjine čine najmanje trećinu stanovnika takve jedinice.

Međutim, člankom 12. stavkom 2. Ustavnog zakona propisano je da se ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje i kada je to propisano statutom jedinice lokalne samouprave ili statutom jedinice područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Dakle, čak i kada nije ostvaren propisani uvjet od jedne trećine stanovnika u jedinici lokalne samouprave, moguće je statutom te jedinice propisati ravnopravnu uporabu jezika i pisma pojedine nacionalne manjine u toj jedinici samouprave.

Čl. 7. 1. c) i d)

Agencija za elektroničke medija, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija dodijelio je nakladniku radija Ilok Tkon d.o.o. za emisiju na slovačkom jeziku

„Vysielanie v slovenskej reči“ sredstva u iznosu od 30.540,73 kuna za 2019. godinu, 30.540,73 kuna za 2020. godinu i 24.174,04 kuna za 2021. godinu.

Nakladniku radija Radju Đakovo d.o.o. za emisiju „Večeras je naša piesen“ na slovačkom jeziku dodijeljena su sredstva u iznosu od 28.504,68 kuna za 2019. godinu, 28.504,68 kuna za 2020. godinu te 28.011,19 kuna za 2021. godinu.

Nakladniku radija Radio Našice d.o.o. za emisiju „Kvapka slovenskeho života“ na slovačkom jeziku dodijeljena su sredstva u iznosu od 30.540,73 kuna za 2019. godinu, 30.540,73 kuna za 2020. godinu.

Nakladniku radija Slatinski informativni centar d.o.o. za emisiju na slovačkom jeziku dodijeljena su sredstva u iznosu od 26.723,14 kuna za 2019. godinu, 26.723,14 kuna za 2020. godinu te 26.860,04 kuna za 2021. godinu.

Savjet za nacionalne manjine je tijekom izvještajnog razdoblja za pripadnike slovačke nacionalne manjine nastavio sufinanciranje programa informiranja mjesecnog glasila «Pramen» kojeg izdaje udruga Savez Slovaka iz Našica.

U okviru programa izdavaštva udruge Savez Slovaka objavljeni su sljedeći naslovi: *Naše deti, naša radoš — Naša djeca, naša radoš*, Mirka Vavre i skupine autora, *Priežviska, primenia a prezývky v slovenskej osade Josipovec v 19. a 20. str. — Prezimena i nadimci u slovačkom naselju Josipovac (Punitovački) u 19. i 20. stoljeću*, Andrije Kurica i Anice Popović, *Monografija Lipovljanski svjetlopis 1910-1920 (drugo prošireno izdanje)*, Ivana Hudeca i Josipa Krajičija, *20 godina Večeri polesnjaka Vesne Bakse, Slovačka prezimena tijekom 140 godina postojanja naselja Markovac Našički*, Vesne Bakse i skupine autora, *25 godina Matica slovačke Osijek*, Emila Dorčaka i kolektiva, *Svitanie – Svitanje*, Katice Rajković, Roberta Zgrablića, Kanje Mihal i Andrije Kurica, *A za horu za horičku/Iza šume i šumarka Anice Popović, MS Lipovljani - 25 godina 1996-2021 (dvojezično)*, Josipa Krajičija, *Slovenskí knázai, šíritelia osvety a kultúry Slovákov v Chorvátsku/ Slovački svećenici, nositelji prosvjete i kulture Slovaka u Hrvatskoj Andrije Kurica, 30. obljetnica prognaničke škole – 30. výročie školy vo vyhnanstve – 9. 10. 1991. – 18. 1. 1992.; Martin – Slovensko; Markovac i Domovinski rat*, skupine autora (Branka Baksa, Vesna Baksa, Ninoslava Pavlus, Biserka Dundović, sudionici škole u progonstvu, Markovčani sudionici 132. brigade HV), *Matica slovačka Zagreb (2005-2020) Alene Bali, te Drugih pet godina djelovanja Slovačkog centra za kulturu Našice (2016. – 2020.) Sandre Kralj Vukšić, Marka Kurteka i Tatjane Seničanin*.

Čl. 7. 1. e)

Sukladno čl. 33. Ustavnog zakona, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici područne (regionalne) samouprave te dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama područne (regionalne) samouprave mogu radi usklađivanja ili unaprjeđivanja zajedničkih interesa osnovati koordinacije vijeća nacionalnih manjina.

Predstavnici slovačke nacionalne manjine, zajedno sa predstavnicima i vijećima drugih nacionalnih manjina su članovi sljedećih koordinacija; Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba i Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije

Čl. 7. 1. f), g) i h)

vidjeti DIO III. čl. 8.

Čl. 7. 1. i)

Vidjeti 7. 1. a)

Čl. 7. 2.

Nije primjenjivo.

Čl. 7. 3.

vidjeti dio III. čl. 11.

Čl. 7. 4.

Vidjeti str. 11.-12. ovog Izvješća.

U Registar vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na dan 31. prosinca 2021. godine upisano je 3 predstavnika slovačke nacionalne manjine i 8 vijeća slovačke nacionalne manjine. Pripadnici nacionalne manjine članovi su i dvije koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Čl. 7. 5.

Nije primjenjivo na slovački jezik, obzirom da je isti obuhvaćen i štićen dijelom III. Povelje.

Dio III.

Članak 8. Obrazovanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanje dostavilo je podatke da u sustavu odgoja i obrazovanja pripadnici slovačke nacionalne manjine nastavu pohađaju po modelu C (jezik i kultura nacionalne manjine) u osnovnim i srednjim školama.

U tablici je prikaz broja djece/učenika, odgojno-obrazovnih ustanova, razreda/odgojno-obrazovnih skupina te odgajatelja/učitelja/nastavnika.

SLOVACI	Br. dj. DV, uč OŠ i SŠ m/z	Br. DV/OŠ /SŠ	Br. razreda /skupina DV,OŠ, SŠ	Br. odgajatelja učitelja, nastavnika
2018./2019.	542	16	64	9
2019./2020.	485	15	62	14
2020./2021.	423	15	59	12

U 2020. godini izrađen je i objavljen Kurikulum za nastavni predmet Slovački jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C).

Tijekom izvještajnog razdoblja pripadnici slovačke nacionalne manjine sudjelovali su u provedbi posebnih programa nacionalnih manjina te posebnih oblika nastave (ljetne škole) u organizaciji Slovačkog centra za kulturu Našice te su za navedeno isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od: 74.700,00 kuna.

SLOVACI	Posebni oblici nastave (ljetna škola)	Posebni programi za provedbu programa slovačke nacionalne manjine
2018./2019.	24.700,00	30.500,00
2019./2020.	/	19.500,00
2020./2021.	/	/

Na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj studenti mogu upisati studije jezika nacionalne manjine, studijske programe koji se izvode na jeziku i pismu nacionalne manjine kao i studije koji nude sadržaje usko vezane uz učenje jezika, pisma i kulture nacionalnih manjina.

Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu djeluje Odsjek za zapadnoslavenske jezike i književnosti (Katedra za slovački jezik i književnost).

VRSTA STUDIJSKOG PROGRAMA	NAZIV STUDIJSKOG PROGRAMA
Sveučilište u Zagrebu	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Slovački jezik i književnost (dvopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Slovački jezik i književnost (dvopredmetni)

Članak 9. Sudbena tijela

U izvještajnom razdoblju 2019.-2021. godine nisu vođeni sudskih postupci na slovačkom jeziku.

Članak 10. Upravna tijela i javne službe

Ministarstvo unutarnjih poslova dostavilo je statističke podatke o broju izdanih osobnih iskaznica tiskanih na jeziku i pismu nacionalnih manjina u razdoblju 2019.-2021. godine.

Nacionalna manjina	Godina izdavanja osobne iskaznice		
	2019.	2020.	2021.
Slovačka nacionalna manjina	3	3	4

Dvojezične natpisne ploče

Jezik	DC	Dionica	Naziv mjesta	Broj prometnih znakova s oznakom naziva mjesta
Slovački	2	010 - Feričanci (g.ž.) - Klisa (g.ž.)	Jelisavac/Jelisavec	4

Članak 11. Javni mediji

Ministarstvo kulture i medija izvjestilo je da su u izvještajnom razdoblju regionalne radijske postaje Hrvatskog radija (HRT–HR) na manjinskim su jezicima realizirale i emitirale kako slijedi:

HR – Radio Osijek		
Naziv emisije	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
Slovaci u Hrvatskoj riječju i pjesmom - tjedna emisija	153	3845

Tijekom izvještajnog razdoblja manjine su u emisijama Prizma i Manjinski mozaik zastupljene kako slijedi:

Tijekom izvještajnog razdoblja na slovačkom jeziku snimljen je i emitiran jedan Manjinski mozaik u trajanju 15:06, a repriziran je 6 puta. U sklopu emisije Prizma emitirano je 20 priloga, ukupnoga trajanja 2:04:48.

Uz redovite emisije namijenjene nacionalnim manjinama, na Hrvatskoj radioteleviziji (HRT) redovito se emitira i dokumentarni (filmovi/serije) te igrani program (filmovi/serije), koji nije izravno povezan s manjinama, ali je iznimno važan za promicanje jezika i povećanje razine izloženosti jeziku, uz uporabu u obitelji i/ili školi. Svi HRT- ovi filmovi titlaju se na hrvatski jezik, pa je ta izloženost time veća. U izvještajnom razdoblju na televizijskim kanalima Hrvatske radiotelevizije (HTV1, HTV2, HTV3, HTV4) emitirano je kako slijedi:

HTV3		
Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
Ljetni buntovnici, slovački film - Festival prava djeteta	1	89

Članak 12. Kulturne aktivnosti i ustanove

Ministarstvo kulture i medija dostavilo je pregled odobrenih sredstava za programe knjižnične djelatnosti u razdoblju od 2019. do 2021. godine:

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2019.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Hrvatska narodna knjižnica i čitaonica Našice - Središnja knjižnica Slovaka	Slovaci	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Slovaka u Republici Hrvatskoj	5.000,00
Ukupno			5.000,00

Za 2020. i 2021. godinu nisu tražili sredstva zbog selidbe i preuređivanja novog prostora.

Ocjena Odbora stručnjaka - Preporuke za hitno djelovanje

a. Rabiti slovački jezik u tijelima jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave te proširiti ravnopravnu službenu uporabu slovačkog jezika na dodatne općine.

Na lokalnoj razini slovački je u ravnopravnoj službenoj uporabi u Općini Punitovci (Osječko-baranjska županija) gdje Slovaci čine 36,94% stanovništva. Ministarstvo pravosuđa i uprave ističe da je člankom 12. stavkom 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano da se ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje, između ostalog, kada je to propisano statutom jedinice lokalne samouprave ili statutom jedinice područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama posebnog zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Slijedom navedenoga, ostvarivanje prava na ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina u jedinicama područne (regionalne) samouprave vezano je za uređenje navedenih prava statutima pojedinih jedinica, a imajući u vidu međusobnu suradnju područnih (regionalnih) jedinica samouprave i pripadnika nacionalnih manjina, kao i iskazivanje interesa pojedinih nacionalnih manjina za ostvarivanje dvojezičnosti.

b. Učiniti predškolski odgoj i obrazovanje dostupnim na slovačkom jeziku.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi da je trenutno pohađanje predškolskih programa koji su verificirani omogućeni za djecu pripadnike češke, mađarske, srpske i talijanske nacionalne manjine te Ministarstvo znanosti i obrazovanja podržava uvođenje novih programa prema potrebama pojedinih nacionalnih manjina sukladno zahtjevima predškolskih ustanova.

2.8. Slovenski jezik

Dio II.

Članak 7. Ciljevi i načela

Čl. 7. 1. a)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Ministarstvo kulture i medija je s pozicije međunarodne kulturne suradnje podržalo programe kulturne suradnje sa Slovenijom i to 2020. godine 18 programa u ukupnom iznosu od 154.660,00 kuna te 2021. godine 11 programa u ukupnom iznosu od 163.622,69 kuna.

Programe kojima se promoviraju slovenski jezik, kultura i umjetnost u Republici Hrvatskoj u tom razdoblju provele su sljedeće ustanove koje je sufinanciralo Ministarstvo kulture i medija: Etnografski muzej, Zagreb (Gostujuća izložba SEM (Ljubljana) u Etnografski muzej (Zagreb), „Kjer so čebele doma“ u 2020.), Hrvatsko narodno kazalište Ivan pl. Zajc u Rijeci (Razmjena SNG Maribor i HNK Zajc u 2021.) te hrvatski barokni ansambl (Koncertna sezona s dva solista iz Slovenije u 2021.)

Čl. 7. 1. b)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

U 2011. godini u Republici Hrvatskoj je popisano 10.517 ili 0,25 % pripadnika slovenske nacionalne manjine. Najviše Slovenaca živi na području Grada Zagreba, Primorsko-goranske, Splitsko-dalmatinske, Zagrebačke, Varaždinske i Osječko-baranjske županije.

Prema službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine u Republici Hrvatskoj popisano je ukupno 7.729 ili 0,20 % pripadnika slovenske nacionalne manjine.

Čl. 7. 1. c) i d)

Savjet za nacionalne manjine izvjestio je da je za pripadnike slovenske nacionalne manjine nastavljeno sufinanciranje časopisa na slovenskom jeziku „Novi odmev“ u izdanju članice Saveza slovenskih društava u Hrvatskoj - Kulturnog prosvjetnog društva Slovenski dom, Zagreb. U 2019. i 2020. godini sufinancirana su četiri broja, dok su u 2021. godini sufinancirana tri broja.

Nastavljeno je sufinanciranje tromjesečnog časopisa „Sopotja“ u izdanju članice Slovenski dom, Kulturno prosvjetno društvo „Bazovica“, Rijeka.

Nastavljeno je sufinanciranje tromjesečnog časopisa „Mavrica“ u izdanju članice Slovensko kulturno društvo Istra, Pula, tromjesečnog časopisa „Planika“ članice Slovensko kulturno društvo Triglav, Split, kao i godišnjaka „Liburnijska priloga“ članice Slovensko kulturno-prosvjetno društvo Snežnik iz Lovrana.

U okviru programa izdavaštva sufinancirani su sljedeći naslovi udruge Savez slovenskih društava u Hrvatskoj: *Memoari*, Martina Bizjaka, *Nikad ne znaš, kužiš me?*, Andreje Malta,

Kronika SKD Istra–drugih 10 godina, Maje Tatković Diklić te Slovenski glazbenici u Republici Hrvatskoj, autorice dr. sc. Marije Riman.

Savjet za nacionalne manjine je u razdoblju od 2019.–2021. godine za programe informiranja, izdavaštva, kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija krovnoj udruzi slovenske nacionalne manjine Savezu slovenskih društava u Hrvatskoj dodijelio je sredstva iz Državnog proračuna u ukupnom iznosu od 2.608.000,00 kuna.

U prilogu broj 2., tablica s iznosima sredstava koja su tijekom izvještajnog razdoblja 2019.–2021. putem Savjeta za nacionalne manjine dodijeljena za programe informiranja i izdavaštva Savezu slovenskih društava u Hrvatskoj, Rijeka, kao krovnoj udruzi slovenske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Ministarstvo kulture i medija dostavilo je pregled odobrenih sredstava za programe knjižnične djelatnosti u razdoblju od 2019. do 2021. godine:

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2019.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Gradska knjižnica I. G. K. Karlovac za Središnju knjižnicu Slovenaca u Republici Hrvatskoj	Slovenci	15. međunarodni stručni skup Knjižnica-središte znanja i zabave / Knjižnica-igrišče znanja in zabave	5.000,00
Gradska knjižnica I. G. K. Karlovac za Središnju knjižnicu Slovenaca u Republici Hrvatskoj	Slovenci	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Slovenaca u Republici Hrvatskoj	10.000,00
Ukupno:			15.000,00

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2020.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Gradska knjižnica I. G. K. Karlovac za Središnju knjižnicu Slovenaca u Republici Hrvatskoj	Slovenci	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Slovenaca u Republici Hrvatskoj	10.000,00
Ukupno			10.000,00

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2021.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Gradska knjižnica I. G. K. Karlovac za Središnju knjižnicu Slovenaca u Republici Hrvatskoj	Slovenci	16. međunarodni stručni skup Knjižnica-središte znanja i zabave / Knjižnica-igrišče znanja in zabave	4.000,00

Gradska knjižnica I. G. K. Karlovac za Središnju knjižnicu Slovenaca u Republičkoj Hrvatskoj	Slovenci	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Slovenaca u Republičkoj Hrvatskoj	10.000,00
Ukupno			14.000,00

Čl. 7. 1. e)

Sukladno čl. 33. Ustavnog zakona dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici područne (regionalne) samouprave te dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama područne (regionalne) samouprave mogu radi usklađivanja ili unaprjeđivanja zajedničkih interesa osnovati koordinacije vijeća nacionalnih manjina.

Predstavnici slovenske nacionalne manjine, zajedno s predstavnicima i vijećima drugih nacionalnih manjina su članovi sljedećih koordinacija; Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba, Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Splitsko-dalmatinske županije, Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Splita i Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zadra.

Čl. 7. 1. f), g) i h)

Ministarstvo znanosti i obrazovanja izvjestilo je da u sustavu odgoja i obrazovanja pripadnici slovenske nacionalne manjine nastavu pohađaju po modelu C (jezik i kultura nacionalne manjine) u osnovnim i srednjim školama.

U tablici je prikaz broja djece/učenika, odgojno-obrazovnih ustanova, razreda/odgojno-obrazovnih skupina te odgajatelja/učitelja/nastavnika.

SLOVENCI	Br. dj. DV, uč OŠ i SŠ m/ž	Br. DV/OŠ /SŠ	Br. razreda /skupina DV,OŠ, SŠ	Br. odgajatelja učitelja, nastavnika
2018./2019.	190	7	20	7
2019./2020.	236	8	22	4
2020./2021.	221	8	21	5

U šk. godini 2019./2020. odobren je ustroj nastave po modelu C za pripadnike slovenske nacionalne manjine u OŠ Klana.

Tijekom izvještajnog razdoblja pripadnici slovenske nacionalne manjine sudjelovali su u provedbi posebnih programa nacionalnih manjina u organizaciji Saveza slovenskih društava u RH te posebnih oblika nastave (ljetne škole) te su za navedeno isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od:

SLOVENCI	Posebni oblici nastave (ljetna škola)	Posebni programi za provedbu programa slovenske nacionalne manjine
2018./2019.	/	/
2019./2020.	/	23.520,00 kuna
2020./2021.	/	3.000,00 kuna

Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu djeluje Odsjek za Odsjek za južnoslavenske jezike i književnosti u sklopu kojeg djeluje Katedra za slovenski jezik i književnost.
Također, na Sveučilištu u Rijeci djeluje lektorat slovenskog jezika.

VRSTA STUDIJSKOG PROGRAMA	NAZIV STUDIJSKOG PROGRAMA
Sveučilište u Zagrebu	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Južnoslavenski jezici i književnost (dvopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Južnoslavenski jezici i književnost (dvopredmetni)

Čl. 7. 1. i)

Nemamo podataka.

Čl. 7. 2.

Nije primjenjivo.

Čl. 7. 3.

Agencija za elektroničke medije izvjestila je da tijekom izvještajnog razdoblja manjine su u emisijama Prizma i Manjinski mozaik zastupljene kako slijedi:

Snimljeno je i emitirano 6 emisija Manjinskog mozaika, ukupnog trajanja 1:30:13. U emisiji Prizma emitirano je 27 priloga, ukupnog trajanja 2:39:55.

Emitirani su i dokumentarni filmovi:

Naziv filma	Trajanje (minute, sekunde)	Broj emitiranja
Mliječna staza	13:00	4
Između mora i gora	14:35	1

Uz redovite emisije namijenjene nacionalnim manjinama, na Hrvatskoj radioteleviziji (HRT) redovito se emitira i dokumentarni (filmovi/serije) te igrani program (filmovi/serije), koji nije izravno povezan s manjinama, ali je iznimno važan za promicanje jezika i povećanje razine izloženosti jeziku, uz uporabu u obitelji i/ili školi. Svi HRT-ovi filmovi titlaju se na hrvatski jezik, pa je ta izloženost time veća. U izvještajnom razdoblju na televizijskim kanalima Hrvatske radiotelevizije (HTV1, HTV2, HTV3, HTV4) emitirano je kako slijedi:

HTV1		
Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
Novi susjedi 2019. - Slovenija: Korak bliže, dokumentarni film	1	25
Novi susjedi 2018. - Slovenija: Branko i Atifa, dokumentarni film	1	25
Novi susjedi 2017. - Dome slatki dome, slovenski dokumentarni film	1	25
HTV3		
Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
Anže, slovenski dokumentarni film za djecu	1	15
CIAK junior: Sestrinska ljubav - Slovenija	1	14

CIAK junior: Zabranjen ulaz - Slovenija	2	20
Ciak junior: Zajedno - Slovenija	1	12
City Folk 2016: Ljubljana	3	75
City Folk 2017: Ljubljana	1	25
EBU: (Ne)poznata poglavlja slovenske povijesti - Zarazne bolesti, dokumentarni film	1	25
EBU: Jaka na dva kotača, slovenski dokumentarni film za djecu	1	15
Kamenoklesar Svit, slovenski dokumentarni film za djecu	1	15
Leon i Jan, mladi farmeri, slovenski dokumentarni film za djecu	2	30
Moj život u bojama, slovenski dokumentarni film za djecu	1	15
Pjevaj mi pjesmu, dokumentarni film	2	213
Razredni neprijatelj, slovenski film	5	537
Rješenje za starije, slovenski dokumentarni film za djecu	1	15
Snovi u kutiji, slovenski dokumentarni film za djecu	1	15

HTV4

Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
City Folk 2015: Ljubljana	1	25
City Folk 2016: Ljubljana	4	100
City Folk 2017: Ljubljana	4	100
Novi susjedi 2019. - Slovenija: Korak bliže, dokumentarni film	2	50
Novi susjedi: Dome slatki dome, slovenski dokumentarni film	1	24

Čl. 7. 4.

Vidjeti str. 11.-12. ovog Izvješća.

Na dan 31. prosinca 2022. godine u Registru vijeća, vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina bilo je upisano 11 Vijeća slovenske nacionalne manjine i 11 predstavnika slovenske nacionalne manjine. Predstavnici i vijeća slovenske nacionalne manjine članovi su 4 koordinacije.

Čl. 7. 5.

Vidjeti odgovore pod članke 7. 1. -7. 4.

Ocjena Odbora stručnjaka - Preporuke za hitno djelovanje

a. Učiniti predškolsko obrazovanje dostupnim na slovenskom jeziku.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi da je trenutno pohađanje predškolskih programa koji su verificirani omogućeni za djecu pripadnike češke, mađarske, srpske i talijanske nacionalne manjine te Ministarstvo znanosti i obrazovanja podržava uvođenje novih programa prema potrebama pojedinih nacionalnih manjina sukladno zahtjevima predškolskih ustanova.

b. Poduzeti mjere za osposobljavanje nastavnika slovenskog jezika za sve razine obrazovanja.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi da se stručno usavršavanje učitelja/nastavnika u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina kontinuirano provodi, a stručno usavršavanje svih učitelja u nadležnosti je Agencije za odgoj i obrazovanje koja obavlja stručne i savjetodavne poslove u odgoju i obrazovanju. Na području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja, uz ostale poslove, Agencija za odgoj i obrazovanje organizira i provodi stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika te pruža stručnu i savjetodavnu pomoć i daje upute odgojno-obrazovnim radnicima. Također, učitelji i nastavnici koji rade u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina stručno se usavršavaju putem seminara (u Republici Hrvatskoj i matičnim zemljama nacionalnih manjina), a seminare organiziraju Agencija za odgoj i obrazovanje i manjinske udruge.

Također putem Javnog poziva za sufinanciranje posebnih programa nacionalnih manjina kojeg godišnje provodi Ministarstvo znanosti i obrazovanja omogućava se prijava za sufinanciranje stručnih usavršavanja učitelja i nastavnika koji rade u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Savez Slovenskih društava u Republici Hrvatskoj redovito prijavljuje posebne programe na navedeni poziv koji, između ostalog, uključuju i stručna usavršavanja učitelja u modelu C.

2.9. Srpski jezik

Dio II.

Članak 7. Ciljevi i načela

Čl. 7. 1. a)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Ministarstvo kulture i medija je s pozicije međunarodne kulturne suradnje podržalo programe kulturne suradnje sa Srbijom i to 2020. godine 16 programa u ukupnom iznosu od 92.942,00 kuna te 2021. godine 16 programa u ukupnom iznosu od 175.668,66 kuna.

Programe kojima se promoviraju srpski jezik, kultura i umjetnost u Republici Hrvatskoj u tom razdoblju provele su sljedeće ustanove, koje je sufinanciralo Ministarstvo kulture i medija:

Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb rezidencijalni program u 2021.-boravak umjetnika iz Srbije.

Sporazum između Republike Hrvatske i Srbije i Crne Gore o zaštiti prava hrvatske manjine u Srbiji i Crnoj Gori i srpske i crnogorske manjine u Republici Hrvatskoj¹⁵

Čl. 7. 1. b)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

U 2011. godini u Republici Hrvatskoj popisano je 186.633 ili 4,36 % pripadnika srpske nacionalne manjine. Najviše Srba živi na području Vukovarsko-srijemske, Osječko-baranjske, Sisačko-moslavačke te Karlovačke županije.

U 2021. godini u Republici Hrvatskoj popisano je 123.892 ili 3,20 % pripadnika srpske nacionalne manjine.

Čl. 7. 1. c) i d)

Sukladno službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2011. godine, zakonski preduvjet za uvođenje ravnopravne službene uporabe jezika i pisma nacionalne manjine ispunjen je, iz perspektive srpske zajednice, u 23 jedinice lokalne samouprave i to u gradovima Vukovaru i Vrbovskom, te općinama: Krnjak, Vojnić, Donji Lapac, Vrhovine, Udbina, Šodolovci, Jagodnjak, Erdut, Dvor, Gvozd, Donji Kukuzari, Biskupija, Civljane, Kistanje, Ervenik, Markušica, Trpinja, Negoslavci, Borovo, Gračac i Plaški.

Analizom popisa stanovništva 2021. utvrđeno je da pripadnici srpske nacionalne manjine čine najmanje jednu trećinu lokalnog stanovništva u ukupno 20 jedinica lokalne samouprave.

Slijedom navedenog, sukladno odredbi članka 12. stavka 1. Ustavnog zakona, pripadnicima srpske nacionalne manjine zajamčeno je pravo na ravnopravnu službenu uporabu svog jezika i pisma u gradovima i općinama: Biskupija, Borovo, Civljane, Dvor, Erdut, Ervenik, Gračac, Gvozd, Jagodnjak, Kistanje, Krnjak, Markušica, Negoslavci, Plaški, Šodolovci, Trpinja, Udbina, Vojnić, Vrhovine i Donji Lapac.

---

¹⁵ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/2005_04_3_25.html

U Gradu Vukovaru prema objavi Popisa stanovništva iz 2011. godine pripadnici srpske nacionalne manjine čine 34,87 % ukupnog stanovništva temeljem čega imaju pravo na ravnopravnu službenu uporabu srpskoga jezika i čiriličnog pisma.

Gradsko vijeće Grada Vukovara 2015. godine donijelo je Statutarnu odluku o izmjenama Statuta Grada Vukovara i Statutarnu odluku o ostvarivanju ravnopravne službene uporabe jezika i pisma srpske nacionalne manjine. Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora podnio je Ustavnom судu Republike Hrvatske 2016. godine, zahtjev za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom pojedinih odredaba navedenih Statutarnih odluka.

Odlukom Ustavnog suda Broj: U-II-1818/2016 od 2. srpnja 2019. godine, odbijen je zahtjev za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom pojedinih odredaba Statutarne odluke o izmjenama i dopunama Statuta grada Vukovara, ali su ukinute pojedine odredbe Statutarne odluke o ostvarivanju ravnopravne službene uporabe jezika i pisma srpske nacionalne manjine na području Grada Vukovara.

U obrazloženju navedene Odluke Ustavni sud, između ostalog, nalaže Gradskom vijeću Grada Vukovara da već u listopadu 2019. godine pristupi donošenju odluke o mogućnosti, odnosno potrebi proširivanja opsega osiguranih individualnih i kolektivnih prava pripadnika srpske nacionalne manjine koji žive u Gradu Vukovaru novim pravima iz kataloga prava predviđenih Zakonom o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina.

Gradsko vijeće Grada Vukovara donijelo je u listopadu 2019., 2020. i 2021. godine Zaključak o dostignutom stupnju razumijevanja, solidarnosti, snošljivosti i dijaloga među građanima Grada Vukovara pripadnicima hrvatskog naroda i pripadnicima srpske nacionalne manjine.

Nakon objave službenih rezultata popisa stanovništva 2021. godine utvrđeno je da je u Gradu Vukovaru broj pripadnika srpske nacionalnih manjina smanjen ispod jedne trećine. Pripadnika srpske nacionalne manjine u Gradu Vukovaru sada ima 6.890 ili 29,73 % (prema popisu iz 2011. bilo ih je 9.654 ili 34,87 %) čime više nije ostvaren zakonski preuvjet za uvođenje ravnopravne službene uporabe jezika i pisma.

Članak 12. stavak 1. Ustavnog zakona propisuje da se ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje na području jedinice lokalne samouprave kada pripadnici pojedine nacionalne manjine čine najmanje trećinu stanovnika takve jedinice.

Međutim, člankom 12. stavkom 2. Ustavnog zakona propisano je da se ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje i kada je to propisano statutom jedinice lokalne samouprave ili statutom jedinice područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina.

Dakle, čak i kada nije ostvaren propisani uvjet od jedne trećine stanovnika u jedinici lokalne samouprave, moguće je statutom te jedinice propisati ravnopravnu uporabu jezika i pisma pojedine nacionalne manjine u toj jedinici samouprave.

Čl. 7. 1. e)

Sukladno čl. 33. Ustavnog zakona dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj

jedinici područne (regionalne) samouprave te dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama područne (regionalne) samouprave mogu radi usklađivanja ili unaprjeđivanja zajedničkih interesa osnovati koordinacije vijeća nacionalnih manjina.

Predstavnici srpske nacionalne manjine, zajedno s predstavnicima i vijećima drugih nacionalnih manjina su članovi sljedećih koordinacija; Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba, Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Splitsko-dalmatinske županije, Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Splita, Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Zagrebačke županije, Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zadra, Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije.

Čl. 7. 1. f), g) i h)

vidjeti Dio III. čl. 8.

Čl. 7. 1. i)

vidjeti 7.1. a)

Čl. 7. 2.

Nije primjenjivo.

Čl. 7. 3.

vidjeti na Dio III. čl. 11.

Čl. 7. 4.

Vidjeti str. 11.-12. ovog Izvješća.

U Registar vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na dan 31. prosinca 2021. godine upisano je 6 predstavnika srpske nacionalne manjine i 151 vijeća srpske nacionalne manjine. Predstavnici i vijeća srpske nacionalne manjine članovi su i 7 koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Čl. 7. 5.

Nije primjenjivo na srpski jezik, obzirom da je isti obuhvaćen i štićen dijelom III. Povelje.

DIO III.

Članak 8. Obrazovanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja izvijestilo je da u sustavu odgoja i obrazovanja pripadnici srpske nacionalne manjine nastavu pohađaju u modelima A, B i C, i to: u modelu A u osnovnoj i srednjoj školi, u modelu B u osnovnoj te u modelu C u osnovnoj i srednjoj školi.

U tablici je prikaz broja djece/učenika, odgojno-obrazovnih ustanova, razreda/odgojno-obrazovnih skupina te odgajatelja/učitelja/nastavnika.

SRBI	Br. dj. DV, uč OŠ i SŠ m/ž	Br. DV/OŠ /SŠ	Br. razreda /skupina DV,OŠ, SŠ	Br. odgajatelja učitelja, nastavnika
2018./2019.	3.409	81	352	698
2019./2020.	3.159	78	349	675
2020./2021.	3.228	75	353	618

Tijekom izvještajnog razdoblja, Ministarstvo je sufinanciralo tisak udžbenika, dotisak prevedenih udžbenika i pripremu izrade novih udžbenika za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina kao i izradu i tisak drugih obrazovnih materijala.

U izvještajnom razdoblju od 2019. do 2021. godine za potrebe financiranja udžbenika i pripadajućih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola koji se školju na srpskom jeziku i čiriličnom pismu isplaćena su sredstva u ukupnom iznosu od 4.794.724,73 kuna.

Nacionalna manjina	Manjinski nakladnik	Isplaćena sredstva u 2019.	Isplaćena sredstva u 2020.	Isplaćena sredstva u 2021.
SRBI	Prosvjeta, Zagreb Profil Klett d.o.o.	318.940,70	2.364.681,30	2.111.102,73

Ministarstvo znanosti i obrazovanje tijekom 2019. godine donijelo je Odluke o donošenju kurikuluma za Srpski jezik za osnovnu i srednju školu s nastavom na jeziku i čiriličnom pismu srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (Model A) te Srpski jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (Model C).

Za srpsku nacionalnu manjinu prihvaćeni su zahtjevi i odobren 21 dopunski obrazovni materijal.

U skladu s odredbama članka 4. Pravilnika o polaganju državne mature učenici koji se školju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, u sklopu obveznoga dijela državne mature uz ispit iz Hrvatskoga jezika, obvezno polažu ispit iz jezika nacionalne manjine na kojem se školju, a kao treći ispit u sklopu obveznoga dijela državne mature biraju ispit iz matematike ili iz stranoga jezika. Iznimno, učenici koji se školju na jeziku i pismu češke nacionalne manjine mogu odabrati žele li polagati ispit iz materinskog jezika. Prema odredbama članka 21. stavka 8. i 9. ovog Pravilnika učenici koji se obrazuju na jeziku i pismu nacionalne manjine ispite

državne mature polažu na jeziku i pismu na kojem su se obrazovali, a iznimno učenici koji se obrazuju na jeziku i pismu češke nacionalne manjine, ispite državne mature mogu polagati na hrvatskome jeziku. Pristupnici koji su se obrazovali na jeziku i pismu nacionalne manjine mogu birati hoće li polagati ispite državne mature na jeziku i pismu nacionalne manjine.

U tablici je prikaz broja pristupnika (ispit iz materinskog jezika) te broj pristupnika (za ostale predmete koji su prevedeni na jezik i pismo srpske nacionalne manjine).

Godina	Nacionalna manjina	Broj pristupnika (ispit iz materinskog jezika)	Broj pristupnika (ostali predmeti prevedeni na jezik i pismo)	Utrošeni ukupni iznos u kunama (Mađari, Srbi, Talijani, Česi)
2019.	Mađari	12	45	
2019.	Talijani	128	489	
2019.	Srbi	96	345	
2019.	Česi	0	0	
Ukupno:				556.647,06 kuna
2020.	Mađari	4	12	
2020.	Talijani	123	421	
2020.	Srbi	98	349	
2020.	Česi	0	0	
Ukupno:				496.542,50 kuna
2021.	Mađari	2	7	
2021.	Talijani	120	289	
2021.	Srbi	84	216	
2021.	Česi	0	0	
Ukupno:				414.179,68 kuna

Zbog okolnosti uzrokovanih epidemijom virusa COVID-19, tijekom 2021. godine osiguran je nastavak rada radnih skupina na snimanju video lekcija za učenike koji se školuju na srpskom jeziku i ciriličnom pismu. Snimljene video lekcije obrađuju sadržaje iz nastavnih predmeta Srpski jezik, Srpski jezik i kultura. Kako bi se olakšalo izvođenje nastave izrađeni su primjeri godišnjih izvedbenih kurikuluma. Sve video lekcije kao i godišnji izvedbeni kurikulumi su besplatno dostupni putem platforme Ministarstva znanosti i obrazovanja: <https://inastava.gov.hr/>. Također, video lekcije se redovito snimaju i za nastavne predmete Pravoslavni vjeronauk i Islamski vjeronauk.

U Agenciji za odgoj i obrazovanje za potrebe nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina zaposleni su viši savjetnici, i to dva viša savjetnika za srpsku nacionalnu manjinu s punim radnim vremenom. Ministarstvo znanosti i obrazovanja dodatno sufinancira rad jednog školskog nadzornika-savjetnika srpske nacionalne manjine s pola radnog vremena.

Na području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja, uz ostale poslove, Agencija organizira i provodi stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika te pruža stručnu pomoć i daje upute odgojno-obrazovnim radnicima.

U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje za srpsku nacionalnu manjinu organizirani su sljedeći stručni skupovi:

2019. godina:

- 5 stručnih skupova s ukupno 209 sudionika za odgojitelje, učitelje razredne nastave, učitelje/nastavnike srpskog jezika-materinski jezik, učitelje/nastavnike prirodoslovne i matematičke grupe predmeta, učitelje/nastavnike društvene grupe predmeta i značajnih za razvoj nacionalnog identiteta;

- Dani Vladana Desnice obilježavaju se od rujna do prosinca na više lokacija u Zagrebu;
- Odgojno-obrazovni radnici usavršavaju se u sklopu projekta Škola za život. Svi učitelji i nastavnici srpskog jezika su uključeni u Virtualnu učionicu za srpski jezik, a priključio se i veliki broj učitelja razredne nastave A i C modela.

2020. godina:

- 3 stručna skupa na kojima je sudjelovalo 180 sudionika. To su sljedeći stručni skupovi:
- Kurikulum za učitelje i nastavnike C modela i Međužupanijski stručni skup učitelja C modela i učitelja razredne nastave koji predaju na jeziku i pismu srpske nacionalne manjine Republike Hrvatske s ukupno 23 sudionika,
- 61. Republički zimski seminar za nastavnike i profesore srpskog jezika s ukupno 12 sudionika,
- Skup posvećen Vladanu Desnici, koji je bio interdisciplinarni s ukupno 40 sudionika (učitelji i nastavnici nacionalne skupine predmeta).

2021. godina:

Održan je jedan stručni skup za škole koje provode nastavu po modelu C:

- tema skupa „Od ishoda učenja do vrednovanja u nastavi srpskog jezika i kulture“, održan dana 16.4.2021. i 17.4.2021. na daljinu, sudjelovao 31 sudionik.

Održano je osam stručnih skupova za škole koje provode nastavu po modelu A, B, C:

- tema skupa „Suvremeni pristupi i izazovi u provođenju nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina“, održan 09.1.2021. na daljinu, sudjelovalo 22 sudionika;
- tema skupa „Kulturna baština kao temelj identiteta“, održan dana 2.7.2021. i 3.7.2021. godine na daljinu, sudjelovalo 53 sudionika;
- tema skupa „Javni nastup i vještina komunikacije među dionicima odgojno-obrazovnog sustava“, održan dana 27.8.2021. i 28.8.2021. godine u Zagrebu, sudjelovao 21 sudionik;
- tema skupa „Korelacija nastave srpskog jezika i muzičke i likovne kulture i umjetnosti“ na daljinu, sudjelovalo 36 sudionika;
- državni stručni skup za učitelje i nastavnike srpskoga jezika i učitelje razredne nastave, održan dana 12.5.2021. godine na daljinu, sudjelovao 61 sudionik;
- tema skupa „Pandemiske bolesti“, skup odgojitelja u vrtićima nastave na srpskom jeziku, održan dana 15. i 16.6. 2021. godine na daljinu, sudjelovala 53 sudionika,
- tema skupa „Nenasilne projektne asimilacije manjinskih naroda i jezika“, skup učitelja i nastavnika povijesti i geografije, održan dana 25.8.2021. godine na daljinu, sudjelovao 41 sudionik;
- 62. republički (zimski) seminar za učitelje i nastavnike srpskoga jezika, 22.2.2021. godine na daljinu, sudjelovao 51 sudionik.

Tijekom izvještajnog razdoblja pripadnici srpske nacionalne manjine sudjelovali su u provedbi posebnih programa nacionalnih manjina te posebnih oblika nastave (ljetne škole) tu organizaciji Zajedničkog vijeća općina, Vukovar te Srpskog kulturnog društva Prosvjeta, Zagreb te su za navedeno isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od: 689.502,58 kuna.

SRBI	Posebni oblici nastave (ljetna škola)	Posebni programi za provedbu programa srpske nacionalne manjine
2018./2019.	261.144,14	42.900,00

2019./2020.	/	66.500,00
2020./2021.	228.898,44	90.060,00

Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu djeluje Odsjek za južnoslavenske jezike i književnosti u sklopu kojeg djeluje Katedra za srpsku i crnogorsku književnost.

VRSTA STUDIJSKOG PROGRAMA	NAZIV STUDIJSKOG PROGRAMA
Sveučilište u Zagrebu	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Južnoslavenski jezici i književnost (dvopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Južnoslavenski jezici i književnost (dvopredmetni)

Državni zavod za statistiku prikuplja podatke kroz godišnja istraživanja za dječje vrtiće, osnovne i srednje škole. Izvještajnim jedinicama se šalju dopisi sa korisničkim imenom i lozinkom koje im služi za ulaz u aplikaciju (web) Državnog zavoda za statistiku.

DJEČJI VRTIĆI I DRUGE PRAVNE OSOBE KOJE OSTVARUJU PROGRAME PREDŠKOLSKOG ODGOJA - ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2018./2019.

Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja	
	srpski	
Ukupno	18	403
Dječaci	:	216
Djevojčice	:	187

ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2019./2020.

Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja	
	srpski	
Ukupno	12	332
Dječaci	:	186
Djevojčice	:	146

ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2020./2021.

Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja	
	srpski	

Ukupno	12	243
Dječaci	:	118
Djevojčice	:	125

**OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU
NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2018./2019.**

	Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji					
			svega	muški	ženski	ukupno			S punim radnim vremenom		
						svega	muški	ženski	svega	muški	ženski
Ukupno	69	369	4 293	2 154	2139	889	244	645	497	98	399
Srpski	33	184	1 937	1 008	929	425	135	290	248	60	188

**OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU
NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2019./2020.**

	Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji					
			svega	muški	ženski	ukupno			s punim radnim vremenom		
						svega	muški	ženski	svega	muški	ženski
Ukupno	68	370	4 189	2 111	2 078	906	223	683	514	81	433
Srpski	33	179	1 841	964	877	428	118	310	249	46	203

**OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU
NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2020./2021.**

	Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji					
			svega	muški	ženski	ukupno			s punim radnim vremenom		
						svega	muški	ženski	svega	muški	ženski
Ukupno	69	370	4 233	2 129	2 104	862	218	644	485	86	399
Srpski	35	190	1 947	1 028	919	391	108	283	233	45	188

**SREDNJE ŠKOLE S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, RAZREDNI ODJELI,
UČENICI I NASTAVNICI, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2018./2019.**

		Jezik nacionalnih manjina
		srpski
Škole ¹⁾		6
Razredni odjeli		64
Učenici ukupno	svega	546
	muški	285
	ženski	261
Učenici gimnazija	svega	178
	muški	67
	ženski	111
Učenici tehničkih škola	svega	293
	muški	170
	ženski	123
Učenici industrijskih i obrtničkih škola	svega	75
	muški	48
	ženski	27
Nastavnici u ekvivalentu pune zaposlenosti	svega	117
	muški	41
	ženski	76

SREDNJE ŠKOLE S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I NASTAVNICI, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2019./2020.

		Jezik nacionalnih manjina
		srpski
Škole ¹⁾		8
Razredni odjeli		61
Učenici ukupno	svega	529
	muški	276

	ženski	253
Učenici gimnazija	svega	159
	muški	62
	ženski	97
Učenici tehničkih škola	svega	284
	muški	155
	ženski	129
Učenici industrijskih i obrtničkih škola	svega	86
	muški	59
	ženski	27
Nastavnici u ekvivalentu puno zaposlenosti	svega	117
	muški	43
	ženski	74

Članak 9. Sudbena tijela

U dijelu koji se odnosi na primjenu odredbe čl. 12. Ustavnog zakona kojim je uređena ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine u postupku pred sudbenim tijelima prvog stupnja, za izvještajno razdoblje dostavljaju se podaci o broju sudskeih postupaka koji su vođeni na jeziku nacionalne manjine kao i o broju predmeta u kojima su stranke odbile vođenje postupka na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

U 2019. godini na srpskom jeziku vođeno je ukupno 27 prekršajnih postupaka, dok je u 25 postupaka stranka odbila pravo na vođenje postupka na jeziku nacionalne manjine.

U 2020. godini najviše je postupaka vođeno na srpskom jeziku, a radi se o prekršajnim postupcima na Općinskom sudu u Vukovaru - njih ukupno 10, dok je u 10 prekršajnih postupaka stranka to pravo odbila. Na Općinskom sudu u Požegi u jednom kaznenom predmetu stranka je odbila pravo da se postupak vodi na srpskom jeziku.

U 2021. godini u ukupno 3 postupka, i to u 2 kaznena postupka na Općinskom sudu u Pazinu i jednom prekršajnom postupku na Općinskom sudu u Vukovaru, stranka je odbila pravo vođenja postupka na srpskom jeziku.

Čl. 10. Tijela uprave i javne službe

Ministarstvo unutarnjih poslova dostavilo je statističke podatke o broju izdanih osobnih iskaznica tiskanih na jeziku i pismu nacionalnih manjina u razdoblju 2019.-2021. godine.

Nacionalna manjina	Godina izdavanja osobne iskaznice		
	2019.	2020.	2021.
Srpska nacionalna manjina	85	93	131

Dvojezične natpisne ploče

Jezik	DC	Dionica	Naziv mjesta	Broj prometnih znakova s oznakom naziva mjesta
Srpski	218	001 - GP Užljebić - Dobroselo (g.ž.)	Donji Lapac/Доњи Лапац	3

Članak 11. Javni mediji

Ministarstvo kulture i medija dostavilo je podatke da u izvještajnom razdoblju regionalne radijske postaje Hrvatskog radija (HRT – HR) na manjinskim su jezicima realizirale i emitirale kako slijedi:

Srpski jezik

HR – Radio Knin		
Naziv emisije	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
Religijska emisija SPC – tjedna emisija	129	6870

Tijekom izvještajnog razdoblja manjine su u emisijama Prizma i Manjinski mozaik zastupljene kako slijedi:

na srpskom jeziku snimljeno je 19 emisija Manjinskog mozaika, ukupnog trajanja 4:30:20, a reprizirane su 93 puta. U emisiji Prizma objavljen je 161 prilog, ukupnoga trajanja 21:57:56.

Emitirani su i dokumentarni filmovi:

Naziv filma	Trajanje (minute, sekunde)	Broj emitiranja
Ostati i opstati	20:02	9
Goranska proljeća, ljeta, jeseni i zime	28:00	1
Koranom opijena	14:27	2
Milina od mlina	27:37	2

Nekad bilo, sad se spominjalo	10:07	1
Tako valjda mora biti	28:54	3
Arbe	21:00	1

Uz redovite emisije namijenjene nacionalnim manjinama, na Hrvatskoj radioteleviziji (HRT) redovito se emitira i dokumentarni (filmovi/serije) teigrani program (filmovi/serije), koji nije izravno povezan s manjinama, ali je iznimno važan za promicanje jezika i povećanje razine izloženosti jeziku, uz uporabu u obitelji i/ili školi. Svi HRT-ovi filmovi titlaju se na hrvatski jezik, pa je ta izloženost time veća. U izvještajnom razdoblju na televizijskim kanalima Hrvatske radiotelevizije (HTV1, HTV2, HTV3, HTV4) emitirano je kako slijedi:

Srpski jezik

HTV3		
Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
Anplagd, dokumentarni film	2	101
Bordđoš, star 7000 godina, dokumentarni film	2	104
EBU: Petrin shake, srpski dokumentarni film za djecu	1	15
Električni orgazam za ljude budućnosti, dokumentarni film	2	112
Gabriel i Grubb, srpski dokumentarni film za djecu	2	30
Put do škole, srpski dokumentarni film za djecu	2	30
Skok, srpski dokumentarni film za djecu	1	15
Veslačica Sofija, srpski dokumentarni film za djecu	1	15

Agencija za elektroničke medije, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija dodijelio je pružatelju elektroničkih publikacija Zajedničkom vijeću općine Vukovar, za publikaciju na srpskom jeziku „Tu gdje živimo“ iznos od 56.232,88 kuna za 2019. godinu, iznos od 56.232,88 kuna za 2020. godinu te iznos od 43.986,34 kuna za 2021. godinu.

Nadalje, nakladniku radija Difuzija d.o.o. za emisiju Spektar na srpskom jeziku dodijeljena su sredstva u iznosu od 25.952,62 kuna za 2019. godinu, 25.952,62 kuna za 2020. godinu i 26.092,61 kuna za 2021. godinu.

Nakladniku radija Radio banska kosa d.o.o. za emisiju „Istočni tokovi“ na srpskom jeziku dodijeljen je iznos od 26.086,87 kuna za 2019. godinu; 26.086,87 kuna za 2020. godinu te iznos od 26.860,04 za 2021. godinu.

Nakladniku radija Rapsodija d.o.o. za emisiju „Baština“ na srpskom jeziku dodijeljen je iznos od 25.895,99 kuna za 2019. godinu, 25.895,99 kuna za 2020. godinu te iznos od 26.476,33 kuna za 2021. godinu.

Savjet za nacionalne manjine je tijekom izvještajnog razdoblja za pripadnike srpske nacionalne manjine sufinancirao dva programa informiranja udruge Srpsko narodno vijeće: Samostalni srpski tjednik Novosti i Arhiv Srba u Hrvatskoj.

Sufinancirali su se programi informiranja udruge Srpsko kulturno društvo Prosvjeta: dvomjesečnik „Prosvjeta“, mjesečni dječji list „Bijela pčela“, godišnjak „Artefakti - izvori za historiju Srba u Hrvatskoj“, Ljetopisi SKD „Prosvjeta“ 2019., 2020. i 2021. godine, a sufinancirala se i web-stranica udruge.

Također su se sufinancirali Novinski list „Izvor“ koji izdaje Zajedničko vijeće općina, Vukovar, u sklopu tjednika Novosti Podlistak „Privrednik“ Srpskog privrednog društva Privrednik, Zagreb, a od 2021. godine sufinancira se časopis Nada udruge Srpski demokratski forum, Zagreb.

Članak 12. Kulturne aktivnosti i ustanove

Ministarstvo kulture i medija dostavilo je pregled odobrenih sredstava za programe knjižnične djelatnosti u razdoblju od 2019. do 2021. godine:

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2019.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
SDK "Prosvjeta" - Središnja knjižnica Srba u RH	Srbi	70 godina Centralne biblioteke Srpskog kulturnog društva "Prosvjeta"	5.000,00
SDK "Prosvjeta" - Središnja knjižnica Srba u RH	Srbi	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Srba u RH	30.000,00
Ukupno			35.000,00

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2020.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
SDK "Prosvjeta" - Središnja knjižnica Srba u RH	Srbi	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Srba u RH	30.000,00
Ukupno			30.000,00

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2021.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
SDK "Prosvjeta" - Središnja knjižnica Srba u RH	Srbi	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Srba u RH	30.000,00
Ukupno			30.000,00

Savjet za nacionalne manjine u okviru programa izdavaštva udruga i ustanova srpske nacionalne manjine sufinancirao je sljedeće naslove udruge Srpsko kulturno društvo Prosvjeta: *Pisma srpskih narodnih i crkvenih predstavnika*, Radoslava Grujića, *Zimsko ljetovanje*, Vladana Desnice, *Život u filmu 1-2*, Nenada Polimca, *Sabrane pjesme*, Dušana Jerkovića, *Panonski diptih*, Drage Kekanovića, *Pisma srpskih narodnih i crkvenih predstavnika*, Radoslava Grujića, *Glas sa granice*, Čedomira Višnjića, *Srpski bukvare od 1965. do 2011. godine*, Nataše Puškar, *Austrijska Vojna Granica u Hrvatskoj*, Guntera Ericha Rothenberga, *Rani radovi*, Đorđa Nešića, *Idem ja kući*, Mirka Demića, *Muzej Srba*, Andreja Vujnovića, *Mikrohistorija* više autora te *Privrženost*, Drage Kekanovića.

Sufinancirani su tijekom izvještajnog razdoblja sljedeći naslovi udruge Srpsko narodno vijeće: *Srbi u Imotskoj krajini*, Božidara Simića, *Pokatoličavanje u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj: Zbornik radova*, Filipa Škiljana, *August 8., Dvor*, Jerka Bakotina, te *Dvadesete*, Čedomira Višnjića.

Nadalje, sufinancirani su naslovi Ustanove u oblasti kulture Srpski kulturni centar, Vukovar: *Dobra voda* grupe autora, *Fotomonografija spomenika iz vremena NOB-a na području bivše vukovarske opštine – stanje nekad i sad*, grupe autora, *Fotomonografija materijalne kulturne baštine Srba u Vukovaru*, Srđana Sekulića te *Fotomonografija spomenika NOB-a vinkovačkog kraja – nekad i sad*, grupe autora.

U prilogu br. 1. dostavljamo tabele s iznosima sredstava koja su tijekom izvještajnog razdoblja 2019.-2021. putem Savjeta za nacionalne manjine dodijeljena za programe informiranja i izdavaštva koji promiču 7 manjinskih jezika za koje se Republika Hrvatska u izjavi uz ispravu o ratifikaciji Povelje opredijelila za zaštitu.

Članak 13. Gospodarski i socijalni život

Za provedbu navedene aktivnosti iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u 2021. godini s pozicije Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, A513002 Programi za nacionalne manjine, utrošena su sredstva u iznosu 12.677.000,00 kuna za kupnju, izgradnju, dogradnju i opremanje kulturnih centara za srpsku nacionalnu manjinu u Kninu, Osijeku, Vukovaru i Zagrebu.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je podržalo višegodišnji projekt Zajedničkog vijeća općine „Izgradnja dvorišne zgrade, ograde, parkirališta i uređenje okoliša srpskog doma u Vukovaru“ u sveukupnom iznosu od 2.200.000,00 kuna za što je u 2021. godini isplaćeno 325.753,04 kuna na aktivnosti K680046 – Poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina.

Članak 14. Prekogranična kulturna suradnja

vidjeti 7.1. a)

Ocjena Odbora stručnjaka - preporuka za hitno djelovanje

a. Rabiti srpski jezik i pismo u tijelima jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave te proširiti ravnopravnu službenu uporabu srpskog jezika i pisma na dodatne općine.

Na lokalnoj razini, srpski jezik i cirilično pismo i dalje su u ravnopravnoj službenoj uporabi u 23 jedinice lokalne samouprave.¹⁶ Ravnopravna službena uporaba tog jezika tijekom izvještajnog razdoblja nije proširena na dodatne općine.

---

¹⁶ Sisačko-moslavačka županija: Donji Kukuruzari-Доњи Кукурузари, Dvor-Двор, Gvozd-Гвозд; Karlovačka županija: Krnjak-Крњак, Plaški-Плашки, Vojnić-Војнић; Ličko-senjska županija: Donji Lapac-Доњи Лапац, Udbina-Удбина, Vrhovine-Врховине; Zadarska županija: Gračac-Грачац; Osječko-baranjska županija: Erdut-Ерудут, Jagodnjak-Јагодњак, Kneževi Vinogradi-Hercegszöllős-Kněževi Виногради, Šodolovci-Шодоловци;; Šibensko-kninska županija: Biskupija-Бискупија, Civiljane-Цивљане, Ervenik-Ервеник, Kistanje-Кистање; Primorsko-goranska županija: Vrbovsko/Врбовско; Vukovarsko-srijemska županija: Borovo-Борово, Markušica-Маркушица, Negoslavci-Негославци, Trpinja-Трпиња, vidjeti 6. evaluacijsko izvješće, st. 80.

3.0. Talijanski jezik

Dio II.

Članak 7. Ciljevi i načela

Čl. 7. 1. a)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Ministarstvo kulture i medija je s pozicije međunarodne kulturne suradnje podržalo programe kulturne suradnje s Talijanskom Republikom i to 2021. godine 15 programa u ukupnom iznosu od 137.000,00 kuna te za 2020. godinu 2 programa u iznosu od 28.500,00 kuna.

Programe kojima se promoviraju talijanski jezik, kultura i umjetnost u Republici Hrvatskoj u tom razdoblju provele su sljedeće ustanove, koje je sufinanciralo Ministarstvo kulture i medija: redovito se sufinancira djelatnost izdavačke kuće EDIT u Rijeci (novina La Voce del Popolo) - Potpora izdavačkoj kući EDIT u iznosu godišnje potpore od 1.300.000,00 kuna u 2020. i 2021. godini.

Hrvatsko narodno kazalište „Ivan pl. Zajc“ – sufinanciranje premijernog i repriznog programa s godišnjim iznosom od 1.700.000,00 kn (program Dramme Italiano) u obje godine.

Također, hrvatska i talijanska vlada su u namjeri daljnog doprinosa razvoju obrazovanja, društvene i znanstvene kulture te snaženja međusobnih odnosa dogovorile Izvršni program suradnje u područjima kulture i obrazovanja 2015.- 2019., u skladu s čl. 12. Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike o suradnji u području kulture i obrazovanja. Sukladno dokumentu, obje vlade suglasne su s pružanjem potpore očuvanju i vrednovanju kulture i jezika vlastitih autohtonih manjina i ostvarivanjem njihovih prava, kako je to i određeno Ugovorom između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova kontinuirano usklađuje cjelokupnu bilateralnu suradnju u okviru Koordinacijskog odbora ministara Vlade Republike Hrvatske i Talijanske Republike te, uz suradnju s Veleposlanstvom Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sudjeluje u izradi Izvršnog programa suradnje u području kulture i obrazovanja između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike za godine 2021.-2025.

Čl. 7. 1. b)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

U 2011. godini u Republici Hrvatskoj je popisano 17.807 pripadnika talijanske nacionalne manjine. Najviše Talijana živi na području Istarske, Primorsko–goranske i Požeško–slavonske županije te na području Grada Zagreba.

Prema službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine u Republici Hrvatskoj popisano je ukupno 13.763 ili 0,36 % pripadnika talijanske nacionalne manjine.

Sukladno službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine zakonski preduvjet za uvođenje ravnopravne službene uporabe jezika i pisma talijanske nacionalne manjine zadržan je u općini Grožnjan gdje Talijani čine 35,82 % ukupnog stanovništva općine.

Čl. 7. 1. c) i d)

Nastavno na svoju dosadašnju djelatnost Savjet za nacionalne manjine, na temelju članka 35. stavka 4. Ustavnog zakona i Kriterija financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologije praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa („Narodne novine“, broj 105/16) raspodjeljuje udrugama i ustanovama nacionalnih manjina sredstva iz Državnog proračuna osigurana za potrebe nacionalnih manjina. Sufinancirani programi obuhvaćaju programe informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija, programe koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora i programe stvaranja prepostavki za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina.

Tijekom izvještajnog razdoblja za pripadnike talijanske nacionalne manjine nastavljeno je sufinanciranje programa informiranja izdavanjem dnevnih informativnih novina „La voce del popolo“, dvotjednika „Panorama“, dječjeg lista „Arcobaleno“ i književne revije „La batana“ koje izdaje Novinsko-izdavačka ustanova „Edit“ iz Rijeke.

U okviru izdavačke djelatnosti Novinsko-izdavačke ustanove „Edit“ sufinancirani su programi izdavaštva: Scrittori Istroveneti del secondo novecento autorice Irene Visintini, te La voce 130-75 anni ogni giorno con voi grupe autora.

Nadalje i Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija dodijelio je sredstva nakladniku Radio Labinu d.o.o. za emisiju „Settimanalle albonese“ na talijanskom jeziku u iznosu od 29.395,45 kuna za 2019. godinu, 29.395,45 kuna za 2020. godinu i 29.929,76 kuna za 2021. godinu.

Nakladniku televizije TV Nova d.o.o. za emisiju „Comunita“ na talijanskom jeziku, dodijeljena su sredstva u iznosu od 154.697,37 kuna za 2019. godinu, 154.697,37 kuna za 2020. godinu i 171.504,41 kuna za 2021. godinu.

Čl. 7. 1. e)

Sukladno čl. 33. Ustavnog zakona dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici područne (regionalne) samouprave te dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama područne (regionalne) samouprave mogu radi usklađivanja ili unaprjeđivanja zajedničkih interesa osnovati koordinacije vijeća nacionalnih manjina.

Predstavnici talijanske nacionalne manjine, zajedno sa predstvincima i vijećima drugih nacionalnih manjina članovi su koordinacija; Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba i Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Splitsko-dalmatinske županije.

Čl. 7. 1. f), g) i h)

vidjeti dio III. čl. 8.

Čl. 7. 1. i)

Vlada Republike Hrvatske nastavlja s provedbom Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina, očekuje se i daljnje djelovanje kroz mehanizam Koordinacijskog odbora ministara Vlade Republike Hrvatske i Talijanske Republike.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova nastavno na provedbu Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina, kontinuirano usklađuje cjelokupnu bilateralnu suradnju u okviru Koordinacijskog odbora ministara Vlade Republike Hrvatske i Talijanske Republike. Tijekom 2021. godine proveden je *mid-term review*, a 2022. godine se očekuje održavanje sljedećeg sastanka u Italiji.

Čl. 7. 2.

Smatramo da nije primjenjivo.

Čl. 7. 3.

vidjeti dio III. čl. 11.

Čl. 7. 4.

Vidjeti str. 11.-12. ovog Izvješća.

U Registar vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na dan 31. prosinca 2021. godine upisano je 6 predstavnika talijanske nacionalne manjine i 17 vijeća talijanske nacionalne manjine. Pripadnici nacionalne manjine članovi su i dvije koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Čl. 7. 5.

Nije primjenjivo na talijanski jezik, obzirom da je isti obuhvaćen i štićen dijelom III. Povelje.

DIO III.

Članak 8. Obrazovanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja izvjestilo je da u sustavu odgoja i obrazovanja pripadnici talijanske nacionalne manjine nastavu pohađaju u modelima A i C, i to: u modelu A u osnovnoj i srednjoj školi te u modelu C u srednjoj školi.

U tablici je prikaz broja djece/učenika, odgojno-obrazovnih ustanova, razreda/odgojno-obrazovnih skupina te odgajatelja/učitelja/nastavnika.

TALIJANI	Br. dj. DV, uč OŠ i SŠ m/ž	Br. DV/OŠ /SŠ	Br. razreda /skupina DV,OŠ, SŠ	Br. odgajatelja učitelja, nastavnika
2018./2019.	3.327	39	225	590
2019./2020.	3.230	39	223	589
2020./2021.	3.379	36	262	581

U šk. godini 2018./2019. ustrojena je nastava Talijanskog jezika i kulture u OŠ Bartola Kašića, Zadar.

Tijekom izvještajnog razdoblja, Ministarstvo je sufinanciralo tisak udžbenika, dotisak prevedenih udžbenika i pripremu izrade novih udžbenika za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina kao i izradu i tisak drugih obrazovnih materijala.

U izvještajnom razdoblju od 2019. do 2021. godine za potrebe financiranja udžbenika i pripadajućih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola koji se školju na talijanskom jeziku i pismu isplaćena su sredstva u ukupnom iznosu od 1.437.991,53 kuna.

Nacionalna manjina	Manjinski nakladnik	Isplaćena sredstva u 2019.	Isplaćena sredstva u 2020.	Isplaćena sredstva u 2021.
TALIJANI	EDIT, Rijeka	/	1.400.000,00	37.991,53

Ministarstvo znanosti i obrazovanje tijekom 2019. godine donijelo je Odluke o donošenju kurikuluma za sljedeće predmete: Talijanski jezik za osnovnu školu i Talijanski jezik i književnost za srednju školu s nastavom na jeziku i pismu talijanske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (Model A),

Za talijansku nacionalnu manjinu podneseni su zahtjevi i odobreno 31 dopunski obrazovni materijal.

U skladu s odredbama članka 4. Pravilnika o polaganju državne mature učenici koji se školju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, u sklopu obveznoga dijela državne mature uz ispit iz Hrvatskoga jezika, obvezno polažu ispit iz jezika nacionalne manjine na kojemu se školju, a kao treći ispit u sklopu obveznoga dijela državne mature biraju ispit iz matematike ili iz stranoga jezika. Iznimno, učenici koji se školju na jeziku i pismu češke nacionalne manjine mogu odabratи žele li polagati ispit iz materinskog jezika. Prema odredbama članka 21. stavka 8. i 9. ovog Pravilnika učenici koji se obrazuju na jeziku i pismu nacionalne manjine ispite državne mature polažu na jeziku i pismu na kojem su se obrazovali, a iznimno učenici koji se obrazuju na jeziku i pismu češke nacionalne manjine, ispite državne mature mogu polagati na hrvatskome jeziku. Pristupnici koji su se obrazovali na jeziku i pismu nacionalne manjine mogu birati hoće li polagati ispite državne mature na jeziku i pismu nacionalne manjine.

U tablici je prikaz broja pristupnika (ispit iz materinskog jezika) te broj pristupnika (za ostale predmete koji su prevedeni na jezik i pismo talijanske nacionalne manjine).

Godina	Nacionalna manjina	Broj pristupnika (ispit iz materinskog jezika)	Broj pristupnika (ostali predmeti prevedeni na jezik i pismo)	Utrošeni ukupni iznos u kunama (Madari, Srbi, Talijani, Česi)
2019.	Mađari	12	45	556.647,06 kuna
2019.	Talijani	128	489	
2019.	Srbi	96	345	
2019.	Česi	0	0	
Ukupno:				556.647,06 kuna
2020.	Mađari	4	12	556.647,06 kuna
2020.	Talijani	123	421	
2020.	Srbi	98	349	

2020.	Česi	0	0	
Ukupno:				496.542,50 kuna
2021.	Mađari	2	7	
2021.	Talijani	120	289	
2021.	Srbci	84	216	
2021.	Česi	0	0	
Ukupno:				414.179,68 kuna

U Agenciji za odgoj i obrazovanje za potrebe nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina zaposleni su viši savjetnici, i to dva viša savjetnika za talijansku nacionalnu manjinu s punim radnim vremenom.

Stručno usavršavanje odgajatelja, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina provodi se kontinuirano te je u nadležnosti Agencije za odgoj i obrazovanje koja obavlja stručne i savjetodavne poslove u području odgoja i obrazovanja. Na području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja, uz ostale poslove, Agencija organizira i provodi stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika te pruža stručnu pomoć i daje upute odgojno-obrazovnim radnicima.

U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje za talijansku nacionalnu manjinu organizirani su sljedeći stručni skupovi:

2019. godina:

- 13 stručnih skupova s ukupno 280 sudionika za odgojitelje, učitelje razredne nastave, učitelje/nastavnike talijanskog jezika–materinski jezik, učitelje/nastavnike prirodoslovne i matematičke grupe predmeta, učitelje/nastavnike društvene grupe predmeta i značajnih za razvoj nacionalnog identiteta;

Stručna usavršavanja u sklopu projekta Škola za život:

- 2 stručna skupa u sklopu lipanjskog ciklusa stručnog usavršavanja 2019. za učitelje razredne nastave i za učitelje/nastavnike talijanskog jezika–materinski jezik (78 sudionika)
- 2 stručna skupa u sklopu rujanskog ciklusa stručnog usavršavanja 2019. za učitelje razredne nastave i za učitelje/nastavnike talijanskog jezika–materinski jezik (74 sudionika)
- 12 savjetničkih posjeta koja se vode kao stručno usavršavanje i namijenjena su svim učiteljima i nastavnicima škola na jeziku i pismu talijanske nacionalne manjine organizirani kao podrška frontalnoj primjeni Kurikularne reforme.

2020. godina:

7 stručnih skupova na kojima je sudjelovalo 229 sudionika. To su sljedeći stručni skupovi:

- Musicalmente, kako podučavati glazbu ovisno o potrebama djece s ukupno 15 sudionika (odgojitelji),
- Formativno vrednovanje, na daljinu i u fizičkom okruženju, ovisno o ishodima i kompetencijama za učitelje razredne nastave s ukupno 33 sudionika,
- Formativno vrednovanje, na daljinu i u fizičkom okruženju, ovisno o ishodima i kompetencijama za učitelje predmetne nastave u osnovnoj školi s ukupno 25 sudionika,
- Formativno vrednovanje, na daljinu i u fizičkom okruženju, ovisno o ishodima i kompetencijama za učitelje predmetne nastave u srednjoj školi s ukupno 29 sudionika,
- Slušati, govoriti i podučavati govorenju s ukupno 35 sudionika (učitelji i nastavnici talijanskoga jezika – materinski),

- Pictura Dantis: Dantovo putovanje između riječi i slike s ukupno 47 sudionika (učitelji i nastavnici talijanskoga jezika – materinski),
- Putovanje kroz retke i stranice autora Talijanske nacionalne zajednice. Stručni skup u sklopu kurikularne reforme s ukupno 50 sudionika (učitelji razredne nastave, učitelji i nastavnici talijanskoga jezika – materinski).

2021. godina:

Održano je 12 stručnih skupova za škole koje provode nastavu po modelu A:

- tema skupa „Komunikacija kao strateška vještina u rješavanju kritičnih stanja u odgojno-obrazovnom sustavu“ temeljem smjernica međupredmetne teme „Osobni i socijalni razvoj/La comunicazione quale abilità strategica nella gestione delle criticità del sistema educativo-istruttivo in base agli orientamenti programmatici curricolari della tematica interdisciplinare “Sviluppo personale e sociale“, održan dana 19.2.2021. na daljinu, sudjelovalo 150 sudionika;
- tema skupa „Suvremena talijanistica: jezik, komunikacija i talijanska kultura 2. MODUL: Talijansko društvo, jezik i kultura XX stoljeća /L'italianistica contemporanea: lingua, comunicazione e cultura italiana MODULO 2: Società, storia e cultura italiane del Novecento“, održan dana 18.3.2021. na daljinu, sudjelovalo 20 sudionika;
- tema skupa „Suvremena talijanistica: jezik, komunikacija i talijanska kultura 3. MODUL: Razvoj književnog stvaralaštva: vrijednosti i stavovi suvremene književnosti / Il percorso della lettura: valori e aperture nei testi contemporanei“, održan dana 18.3.2021. na daljinu, sudjelovalo 25 sudionika;
- tema skupa „Suvremena talijanistica: jezik, komunikacija i talijanska kultura 1. MODUL: Suvremeni talijanski jezik: primjena, značenja i oblici/L'italianistica contemporanea: lingua, comunicazione e cultura italiana MODULO 1: La lingua italiana oggi: usi, funzione e forma“, održan dana 19.3.2021. na daljinu, sudjelovalo 60 sudionika;
- tema skupa „Slušanje, govorenje i razgovaranje/Ascoltare, parlare e far parlare. Secondo corso di formazione“, održan dana 7.4.2021. godine na daljinu, sudjelovalo 110 sudionika;
- tema skupa „Online stručno usavršavanje za učitelje i nastavnike talijanskog jezika: „Od jezika do književnosti. Od književnosti do jezika/CORSO DI FORMAZIONE ONLINE PER DOCENTI DI LINGUA ITALIANA: Dalla lingua alla letteratura. Dalla letteratura alla lingua“, održan dana 8.4.2021. godine, sudjelovalo 211 sudionika;
- tema skupa „Vrednovanje i motivacija s posebnim osvrtom na razvoj rezilijentnosti, samoreguliranog učenja i kritičkog mišljenja/La valutazione e la motivazione didattica con particolare attenzione alla resilienza, all'apprendimento autoregolato e al pensiero critico – III fase di implementazione della Riforma curricolare“, održan dana 25.8.2021. godine u Rijeci, hibridno, sudjelovalo 96 sudionika;
- tema skupa „Pričanje priča – visual storytelling u predškolskom odgoju/Raccontare storie in modo iconico – visual storytelling nella scuola dell'infanzia“, održan dana 17.9.2021. godine u Puli, sudjelovalo 24 sudionika;
- tema skupa „Putovanje u povijest i povijest umjetnosti Istre i Regije Kvarnerskog zaljeva. Europski dani kulturne baštine/Viaggio nella storia e nella storia dell'arte dell'Istria e del Quarnero. Giornate europee del patrimonio culturale. Il territorio di insediamento storico quale strumento per la realizzazione degli esiti dei Curricoli disciplinari“, održano dana 21.9.2021. godine u Rovinju, sudjelovalo 28 sudionika;
- tema skupa „Putovanje u književno stvaralaštvo Talijanske nacionalne zajednice. Talijanski jezik kao sredstvo i alat razvoja nacionalnog identiteta/Viaggio tra le righe

degli scrittori della Comunità nazionale italiana. La lingua italiana quale veicolo trasmissivo e divulgativo dell'identità nazionale – I SESSIONE“, održan dana 4.10.2021. godine u Puli, sudjelovalo 30 sudionika;

- tema skupa „Putovanje u književno stvaralaštvo Talijanske nacionalne zajednice. Talijanski jezik kao sredstvo i alat razvoja nacionalnog identiteta/Viaggio tra le righe degli scrittori della Comunità nazionale italiana. La lingua italiana quale veicolo trasmissivo e divulgativo dell'identità nazionale – II SESSIONE“, održan dana 18.10.2021. godine, skup održan u Puli, sudjelovalo 30 sudionika;
- tema skupa „Slušanje, govorenje i razgovaranje/Vrednovanje u nastavi talijanskog jezika/Teorijska i praktična primjena od strane učitelja/nastavnika/Ascoltare, parlare e far parlare. La valutazione nella didattica dell'italiano. Strumenti teorici e pratici per l'insegnante, održan dana 4.11.2021. godine na daljinu, sudjelovalo 90 sudionika.

Tijekom izvještajnog razdoblja pripadnici talijanske nacionalne manjine sudjelovali su u provedbi posebnih programa nacionalnih manjina u organizaciji Osnovne škole Giuseppina Martinuzzi, Pula, Srednje talijanske škole Rijeka, te su za navedeno isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od: 55.650,00 kuna.

TALIJANI	Posebni oblici nastave (ljetna škola)	Posebni programi za provedbu programa talijanske nacionalne manjine
2018./2019.		14.100,00
2019./2020.		36.550,00
2020./2021.		5.000,00

Na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj studenti mogu upisati studije jezika nacionalne manjine, studijske programe koji se izvode na jeziku i pismu nacionalne manjine kao i studije koji nude sadržaje usko vezane uz učenje jezika, pisma i kulture nacionalnih manjina.

VRSTA STUDIJSKOG PROGRAMA	NAZIV STUDIJSKOG PROGRAMA
Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	
<i>Preddiplomski stručni studij</i>	Predškolski odgoj (na talijanskom jeziku) u Puli Predškolski odgoj na talijanskom jeziku u Umagu
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Kultura i turizam i Talijanski jezik i kultura (dvopredmetni) Rani i predškolski odgoj i obrazovanje na hrvatskom i talijanskom jeziku Talijanski jezik i književnost (dvopredmetni) Talijanski jezik i književnost (jednopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Talijanski jezik i književnost (dvopredmetni) Talijanski jezik i književnost (jednopredmetni)
<i>Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij</i>	Učiteljski studij na hrvatskom i talijanskom jeziku
<i>Poslijediplomski sveučilišni specijalistički studij</i>	Prevodenje u okviru hrvatsko-talijanske dvojezičnosti
Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet u Rijeci	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Talijanski jezik i književnost (dvopredmetni)

<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Talijanski jezik i književnost (dvopredmetni)
Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Talijanski jezik i književnost (dvopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Talijanistika (dvopredmetni)
Sveučilište u Zadru	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Talijanski jezik i književnost (dvopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Prevoditeljski studij talijanistike (dvopredmetni)
	Prevoditeljski studij talijanistike (jednopredmetni)
	Suvremena talijanska filologija (dvopredmetni)
	Suvremena talijanska filologija (jednopredmetni)
Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Talijanistika (dvopredmetni)
	Talijanistika (jednopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Talijanistika (dvopredmetni)
	Talijanistika (jednopredmetni)

Državni zavod za statistiku prikuplja podatke kroz godišnja istraživanja za dječje vrtiće, osnovne i srednje škole. Izvještajnim jedinicama se šalju dopisi s korisničkim imenom i lozinkom koje im služi za ulaz u aplikaciju (web) Državnog zavoda za statistiku.

DJEČJI VRTIĆI I DRUGE PRAVNE OSOBE KOJE OSTVARUJU PROGRAME PREDŠKOLSKOG ODGOJA -

ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2018./2019.

Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja	
	talijanski	
Ukupno	77	1 267
Dječaci	:	616
Djevojčice	:	651

ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2019./2020.

Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja	
	talijanski	
Ukupno	76	1 312
Dječaci	:	647
Djevojčice	:	665

ODGOJNE SKUPINE I DJECA ZA KOJU SE PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA IZVODI NA JEZIKU RAZLIČITU OD HRVATSKOGA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE 2020./2021.

	Broj odgojnih skupina	Jezik na kojem se izvodi program predškolskog odgoja talijanski
Ukupno	76	1 261
Dječaci	:	651
Djevojčice	:	610

OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2018./2019.

	Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji					
			svega	muški	ženski	ukupno			s punim radnim vremenom		
						svega	muški	ženski	svega	muški	ženski
Ukupno	69	369	4 293	2 154	2139	889	244	645	497	98	399
Talijanski	17	115	1 696	815	881	303	67	236	181	27	154

OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2019./2020.

	Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji					
			svega	muški	ženski	ukupno			s punim radnim vremenom		
						svega	muški	ženski	svega	muški	ženski
Ukupno	68	370	4 189	2 111	2 078	906	223	683	514	81	433
Talijanski	17	113	1 724	842	882	316	64	252	187	24	163

OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2020./2021.

	Škole ukupno	Razredni odjeli	Učenici			Učitelji					
			svega	muški	ženski	ukupno			s punim radnim vremenom		
						svega	muški	ženski	svega	muški	ženski
Ukupno	69	370	4 233	2 129	2 104	862	218	644	485	86	399
Talijanski	17	115	1 657	786	871	301	67	234	177	29	148

**SREDNJE ŠKOLE S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, RAZREDNI ODJELI,
UČENICI I NASTAVNICI, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2018./2019.**

		Jezik nacionalnih manjina
		talijanski
Škole ¹⁾		4
Razredni odjeli		61
Učenici ukupno	svega	523
	muški	250
	ženski	273
Učenici gimnazija	svega	281
	muški	101
	ženski	180
Učenici tehničkih škola	svega	211
	muški	125
	ženski	86
Učenici industrijskih i obrtničkih škola	svega	31
	muški	24
	ženski	7
Nastavnici u ekvivalentu pune zaposlenosti	svega	128
	muški	34
	ženski	94

**SREDNJE ŠKOLE S NASTAVOM NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA, RAZREDNI ODJELI,
UČENICI I NASTAVNICI, KRAJ ŠKOLSKE GODINE 2019./2020.**

		Jezik nacionalnih manjina
		talijanski
Škole ¹⁾		10
Razredni odjeli		62
Učenici ukupno	svega	525
	muški	248
	ženski	277

Učenici gimnazija	svega	279
	muški	94
	ženski	185
Učenici tehničkih škola	svega	217
	muški	129
	ženski	88
Učenici industrijskih i obrtničkih škola	svega	29
	muški	25
	ženski	4
Nastavnici u ekvivalentu pune zaposlenosti	Svega	132
	muški	35
	ženski	97

Članak 9. Sudbena tijela

U dijelu koji se odnosi na primjenu odredbe čl. 12. Ustavnog zakona kojim je uređena ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine u postupku pred sudbenim tijelima prvog stupnja, za izvještajno razdoblje dostavljaju se podaci o broju sudskeih postupaka koji su vođeni na jeziku nacionalne manjine kao i o broju predmeta u kojima su stranke odbile vođenje postupka na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

U 2019. godini na talijanskom jeziku ukupno je vođeno 15 sudskeih postupaka i to 3 parnična i 12 prekršajnih postupaka, dok je u 12 postupaka stranka to pravo odbila.

U 2020. godini na talijanskom jeziku vođena su 3 postupka, a u 4 postupka je stranka odbila pravo vođenja postupka na talijanskom jeziku. Na Općinskom sudu u Sisku tako su se vodila 2 kaznena postupka, dok se na Općinskom sudu u Puli-Pola vodio 1 prekršajni postupak a u 4 prekršajna postupka je stranka odbila to pravo.

U 2021. godini na talijanskom jeziku vođen je jedan postupak, a u 6 postupaka je stranka odbila pravo vođenja postupka na talijanskom jeziku. Na Općinskom sudu u Sisku tako se vodio 1 kazneni postupak, dok je u jednom kaznenom postupku Općinskog suda u Pazinu stranka odbila pravo vođenja postupka na talijanskom jeziku. Na Općinskom sudu u Puli-Pola u 5 prekršajnih postupaka stranka je odbila pravo vođenja postupka na talijanskom jeziku.

Članak 10. Tijela uprave i javne službe

U odnosu na korištenje jezika i pisma nacionalne manjine u postupku pred upravnim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Istarska županija je izvijestila da su službene osobe podučile stranku o pravu na vođenje postupka na talijanskom jeziku manjine u 65 postupaka, a stranka je to pravo iskoristila samo u jednom postupku u toj jedinici područne (regionalne) samouprave. Nadalje, Grad Rovinj-Rovigno izvijestio je da su službene osobe podučile stranku o pravu na vođenje postupka na jeziku manjine u 3540 postupaka dok je 1620 upravnih postupaka vođeno na talijanskom jeziku, a Grad Buje-Buie je izvijestio da je vođeno 3 postupka na istom jeziku.

Nacionalna manjina	Godina izdavanja osobne iskaznice		
	2019.	2020.	2021.
Talijanska nacionalna manjina	2767	2585	3638

U razdoblju od 01.01.2019.-31.12.2019. godine Policijska uprava istarska s pripadajućim policijskim postajama ukupno je izdala 458 dvojezičnih uvjerenja na talijanskom jeziku, dok u drugim policijskim upravama s pripadajućim policijskim postajama nema izdavanja dvojezičnih uvjerenja o prebivalištu.

U razdoblju od 01.01.2020.-31.12.2020. godine Policijska uprava istarska s pripadajućim policijskim postajama ukupno je izdala 315 dvojezičnih uvjerenja na talijanskom jeziku, dok u drugim policijskim upravama s pripadajućim policijskim postajama nema izdavanja dvojezičnih uvjerenja o prebivalištu.

U razdoblju od 01.01.2021.-31.12.2021. godine Policijska uprava istarska s pripadajućim policijskim postajama ukupno je izdala 314 dvojezičnih uvjerenja na talijanskom jeziku, dok u drugim policijskim upravama s pripadajućim policijskim postajama nema izdavanja dvojezičnih uvjerenja o prebivalištu.

Dvojezična natpisne ploče

Jezik	DC	Dionica	Naziv mesta	Broj prometnih znakova s oznakom naziva mesta
Talijanski	200	001 - GP Plovanija - čvor Buje (A9)	Buje/Buie	4
		001 - GP Plovanija - čvor Buje (A9)	Kaldanija/Caldania	4
		001 - GP Plovanija - čvor Buje (A9)	Plovanija/Plovania	4
	300	001 - Umag (D75) - čvor Buje (A9)	Juricani/Giurizzani	4
		001 - Umag (D75) - čvor Buje (A9)	Materada/Materada	4
		001 - Umag (D75) - čvor Buje (A9)	Petrovija/Petrovia	2
	301	001 - Novigrad (D75) - čvor Nova Vas (A9)	Bužinija/Businia	4
		001 - Novigrad (D75) - čvor Nova Vas (A9)	Novigrad/Cittanova	2

	001 - Novigrad (D75) - čvor Nova Vas (A9)	Stancijeta/Stanzietta	2
303	001 - Rovinj - čvor Kanfanar (A9)	Rovinj, Rovigno	2
75	003 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Antenal/Antenal	4
	005 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Bale/Valle	4
	002 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Dajla/Daila	4
	002 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Đuba/Giuba	4
	004 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Funtana/Fontane	4
	002 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Karigador/Carigador	4
	001 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Kmeti/Metti	3
	002 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Križine/Crisine	4
	002 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Novigrad/Cittanova	2
	003 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Novigrad/Cittanova	2
	001 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Plovanija/Plovania	2
	006 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Pula/Pola	2
	002 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Salvela/Savealla	4
	001 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Sarbarica/Sarbarizza	4
	003 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Stancija Roželo/Stanzia Rosello	2
	001 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Sv. Marija na Krasu/Madonna del Carso	4
	003 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Tar/Torre	1
	001 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Umag/Umag	2
	002 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Umag/Umag	2
	005 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Vodnjan/Dignano	4
	004 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Vrsar, Orsera	4
	002 - Plovanija (D200) - Pula (D66)	Zidine/Zidine	4
77	001 - Čvorište Rogovići (A7) - Vodnjan (DC75)	Vodnjan/Dignano	2

Članak 11. Javni mediji

Ministarstvo kulture i medija navodi da su u izvještajnom razdoblju regionalne radijske postaje Hrvatskog radija (HRT – HR) na manjinskim jezicima realizirale i emitirane kako slijedi:

Notizie - dvaput na dan	1683	5049
Programma italiano - dnevna emisija	940	24280

HR – Radio Rijeka		
Naziv emisije	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
Giornale radio - dnevna emisija	931	9310
Notiziario – tri puta na dan	2037	10185

Tijekom izvještajnog razdoblja manjine su u emisijama Prizma i Manjinski mozaik zastupljene kako slijedi:

Talijanski jezik

Proizvedeno je i emitirano 12 emisija Manjinskog mozaika, ukupnog trajanja 3:33:57, repriziranih 49 puta. U emisiji Prizma emitiran je 51 prilog, ukupnog trajanja 5:00:53.

Emitirani su i dokumentarni filmovi:

Naziv filma	Trajanje (minute, sekunde)	Broj emitiranja
Claudio	14:38	3
En garde, Zoe	22:00	3
Sabrina	25:46	2
Tulio labinjonski	14:14	1
Učiteljica života	29:00	4

Uz redovite emisije namijenjene nacionalnim manjinama, na Hrvatskoj radioteleviziji (HRT) redovito se emitira i dokumentarni (filmovi/serije) te igrani program (filmovi/serije), koji nije izravno povezan s manjinama, ali je iznimno važan za promicanje jezika i povećanje razine izloženosti jeziku, uz uporabu u obitelji i/ili školi. Svi HRT-ovi filmovi titlaju se na hrvatski jezik, pa je ta izloženost time veća. U izvještajnom razdoblju na televizijskim kanalima Hrvatske radiotelevizije (HTV1, HTV2, HTV3, HTV4) emitirano je kako slijedi:

Talijanski jezik

		HTV1	
Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)	
Don Matteo, serija	155	8957	
Franjo i nevidljivi: Papa i ljudi s ruba društva, dokumentarni film	2	94	
Korak do neba, serija	171	9534	
Novi susjedi 2019. - Italija: U gradu duhova, dokumentarni film	1	25	
Pavao VI: Papa u oluji, serija	6	597	
Raj za dame, serija	62	3444	
Sretna zima!, dokumentarni film	1	88	
Umjetnost za bolji svijet: Olmo	4	42	
Žrtve ljubavi, serija	134	6033	

HTV2

Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
Bez signala, talijanski film	6	501
Da te upoznam sa Sofijom, talijanski film	4	378
Deset dana bez mame, talijanski film	6	545
Devet i pol mjeseci, talijanski film	6	567
Glazba tišine, talijanski film	3	332
Gotovo savršeno mjesto, talijanski film	6	534
Inspektor Montalbano, serija	24	2691

Moja genijalna prijateljica, serija	9	445
Na talijanski način, dokumentarna serija	12	310
Napokon sreća, serija	48	2645
Obiteljska kuća, talijanski film	6	513
Raj za dame, serija	40	2203
Silvio, talijanski film	2	151
Šampion, talijanski film	2	211
Život je lijep, talijanski film	2	111

HTV3

Naziv filma	Broj emitiranja	Trajanje (minute)
10000 dolara za masakr, talijanski film	1	93
Adua i kolegice, talijanski film	1	120
Autostop boje krvi, talijanski film	1	200
Bagdadska ruža, talijanski film	1	351
Blaise Pascal, talijanski film	4	496
Bombarde, talijanski film	4	385
Brdo čizama, talijanski film	5	420
Cartesius, talijanski film	4	612
Ciak Junior (kratkiigrani filmovi za djecu)	31	288
Čovjek zvan Trinita, talijanski film	2	220
Dijabolični Toto, talijanski film	3	278
Djevojka s pištoljem, talijanski film	5	488
Doba Cosima de' Medicija, talijanski film	7	558
Dođi i upoznaj moju ženu, talijanski film	3	306
Dragi smrdljivi prijatelji, talijanski film	3	328
Dva pukovnika, talijanski film	4	383
Euforija, talijanski film	1	110
Fiorile - filmovi braće Taviani	2	227
Grad živih mrtvaca, talijanski film	2	178
Inspektor Montalbano, serija	6	655
Izvjestan dan, talijanski film	6	590
Ja sam bog otac, talijanski film	3	400
Ja sam revolucija, dokumentarni film	4	213
Još se uvijek zovem Trinita, talijanski film	2	226
Junak našeg doba, talijanski film	3	252
Kaos, talijanski film	3	537
Kći, talijanski film	3	52
Mačka u mozgu, talijanski film	2	178
Mafijaš, talijanski film	2	210
Milano calibro 9, talijanski film	2	195
Mimi metalac, talijanski film	3	324
Mržnja za mržnju, talijanski film	2	183
Na talijanski način, dokumentarna serija	12	310
Namještenje, talijanski film	3	278
Noć Svetog Lovre, talijanski film	4	411
Njegovi se pištolji uvijek dime... a Grobar mu je ime, talijanski film	2	180

Odakle te čudne kaplje krvi na Jenniferinu tijelu?, talijanski film	2	182
Okolnost, talijanski film	5	462
Paralizirani grad: Nemilosrdni lov na otmičare, talijanski film	2	189
Per 100.000 dollari t'ammazzo, talijanski film	1	91
Posljednja katedrala, dokumentarni film	4	212
Potpuni stranci, talijanski film	4	368
Prijateljice, talijanski film	2	198
Progonjeni šerif, talijanski film	1	100
Sedmera vrata pakla, talijanski film	2	168
Snažnije, dečki!, talijanski film	2	183
Sokrat, talijanski film	4	455
Sretna zima!, dokumentarni film	4	350
Stablo za klonpe, talijanski film	6	1065
Sunce i noću, talijanski film	4	434
Sv. Augustin, talijanski film	4	460
Sveti Mihovil je imao pjetla, talijanski film	3	260
Šampion, talijanski film	2	211
Šerif i dječak iz svemira, talijanski film	4	355
Tajna stare šume, talijanski film	2	242
Ti se smiješ, talijanski film	2	198
Toto protiv četvorice, talijanski film	3	284
Ubit ču te za 100 000 dolara, talijanski film	1	91
Vrijeme se zaustavilo, talijanski film	5	407
Zaručnici, talijanski film	5	369
Zombi 2, talijanski film	3	263
Živi kao policajac, umri kao čovjek, talijanski film	1	179

Članak 12. Kulturne aktivnosti i ustanove

Ministarstvo kulture i medija odobrilo je sredstava za programe knjižnične djelatnosti u razdoblju od 2019. do 2021. godine:

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2019.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Gradska knjižnica i čitaonica Pula za Središnju knjižnicu Talijana u RH	Talijani	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Talijana u RH	15.000,00
Ukupno:			15.000,00

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti

Godina: 2020.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Gradska knjižnica i čitaonica Pula za Središnju knjižnicu Talijana u RH	Talijani	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Talijana u RH	15.000,00
Ukupno			15.000,00

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2021.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
Gradska knjižnica i čitaonica Pula za Središnju knjižnicu Talijana u RH	Talijani	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Talijana u RH	15.000,00
Ukupno			15.000,00

Ministarstvo kulture i medija u okviru dramske i audiovizualne djelatnosti tijekom izvještajnog razdoblja odobrilo je ukupno 1.203.576,55 kuna, pregled odobrenih sredstava za programe dramske i audiovizualne djelatnosti u razdoblju od 2019. do 2021. godine.

Programska djelatnost: Dramska umjetnost			
Godina: 2019.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos
Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca u Rijeci	Talijani	Talijanska drama u unutar Redovnog programa 2019.	42.905,15 kuna
Ukupno			42.905,15 kuna
Godina: 2020.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos
Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca u Rijeci	Talijani	Talijanska drama u unutar Redovnog programa 2020.	117.229,72 kuna
Ukupno			117.229,72 kuna
Godina: 2021.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos
Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca u Rijeci	Talijani	Talijanska drama u unutar Redovnog programa 2021.	43.441,68 kuna
Ukupno			43.441,68 kuna

Savjet za nacionalne manjine

U prilogu br. 1. dostavljamo tabele s iznosima sredstava koja su tijekom izvještajnog razdoblja 2019. - 2021. putem Savjeta za nacionalne manjine dodijeljena za programe informiranja i izdavaštva koji promiču 7 manjinskih jezika za koje se Republika Hrvatska u izjavi uz ispravu o ratifikaciji Povelje opredijelila za zaštitu.

Članak 13. Gospodarski i društveni život

Nemamo podatke.

Članak 14. Prekogranične razmjene

vidjeti čl. 7. 1. i)

Ocjena Odbora stručnjaka - preporuke za hitno djelovanje

a. Omogućiti obrazovanje na talijanskom jeziku u dodatnim općinama u kojima se rabi talijanski jezik, npr. u Zadru i Pakracu.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi da pripadnici nacionalnih manjina sami predlažu i odabiru model i program u skladu s postojećim zakonom, a prema interesima učenika i raspoloživim kadrovskim i organizacijskim mogućnostima odgojno – obrazovnih ustanova. Ministarstvo znanosti i obrazovanja je zaprimilo zahtjev jedne osnovne škole iz Zadra za pokretanje nastave talijanskog jezika i kulture po modelu C te se trenutno radi na obradi zahtjeva. Nastava talijanskog jezika i kulture po modelu C izvodi se u Srednjoj školi Pakrac od 2011. godine. Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije zaprimilo zahtjev za izvođenje talijanskog jezika i kulture po modelu C za osnovne škole u Pakracu, ali se nastava talijanskog jezika kao stranog jezika izvodi u Osnovnoj školi braće Radića u Pakracu.

b. Uvesti emitiranje jedne redovite televizijske emisije dovoljno dugog trajanja na talijanskom jeziku.

Ministarstvo kulture i medija navodi da je Ugovorom između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske radiotelevizije (u dalnjem tekstu HRT) za razdoblje 2018.-2022. godine određeno da će HRT u svojim televizijskim programima na državnoj razini emitirati emisije namijenjene informiranju nacionalnih manjina, dijelom na jezicima nacionalnih manjina. Slijedom navedenoga, Hrvatska televizija (u dalnjem tekstu HTV) emitira tjednu dokumentarno reportažnu emisiju Manjinski mozaik (u 2021. godini je emitirano 37 emisija) koja je u potpunosti na jezicima manjina s prijevodom na hrvatski jezik. Svaka 15' emisija se bavi jednom manjinom, na jeziku te manjine. Kada dođu na red (a treba imati na umu da Hrvatska radiotelevizija prati 22 nacionalne manjine u Hrvatskoj) tada su emisije i na jeziku te nacionalne manjine.

HTV emitira tjednu mozaičnu, multikulturalnu emisiju Prizma u kojoj su pojedini prilozi djelomično na jezicima manjina (sugovornici govore manjinski jezik, a novinarski off je na hrvatskom).

Ističemo kako HRT prevodi i titluje program za manjine i o manjinama kako bi s jedne strane manjinama dao platformu da očuvaju i razvijaju svoj jezik, a s druge strane da bi pridonijeli društvenoj koheziji i razumijevanju različitosti.

Hrvatski radio emitira na manjinskim stranim jezicima (talijanski i mađarski) tjedne emisije i vijesti svakoga dana. Na nacionalnom programu Hrvatskog radija emitira se tjedna emisija posvećena manjinskoj tematici Multikultura.

Temeljem odredaba Zakona o elektroničkim medijima osnovan je, 2004. godine, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija kojim se, između ostalih, financiraju i emisije za nacionalne manjine.

c. Ubrzati prijevod udžbenika na talijanski jezik.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi da kontinuirano i u potpunosti financira izradu autorskih udžbenika i drugih obrazovnih materijala kao i prijevoda i dotiska za sve predmete za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina pa tako i prijevoda udžbenika na talijanski jezik. Izrada i prijevod udžbenika u nadležnosti je manjinskih izdavača. Kako bi se ubrzao proces prevođenja, Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano povećava razinu proračunskih sredstava namijenjenih prijevodu udžbenika i drugih obrazovnih materijala te kroz rad Uprave za nacionalne manjine, Sektora za obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina kontinuiru pruža stručnu podršku manjinskim izdavačima u cilju što bržeg i kvalitetnijeg obavljanja posla i pripreme materijala za izvođenje nastave.

3.1. Ukrajinski jezik

Dio II.

Članak 7. Ciljevi i načela

Čl. 7. 1. a)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

Čl. 7. 1. b)

Vidjeti str. 5. ovog Izvješća.

U 2011.godini u Republici Hrvatskoj je popisano 1.878 ili 0,04 % pripadnika ukrajinske nacionalne manjine. Najviše Ukrajinaca živi na području Vukovarsko-srijemske, Grada Zagreba, Sisačko-moslavačke, Brodsko-posavske županije, Primorsko-goranske, Istarske, Zagrebačke i Splitsko-dalmatinske županije.

Prema službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine u Republici Hrvatskoj popisano je ukupno 1.905 ili 0,05 % pripadnika ukrajinske nacionalne manjine.

Čl. 7. 1. c) i d)

Savjet za nacionalne manjine je tijekom izvještajnog razdoblja za pripadnike ukrajinske nacionalne manjine nastavio sa sufinanciranje „Vjesnika ukrajinske zajednice u Hrvatskoj“ koji izdaje udruga Ukrainska zajednica Republike Hrvatske, Vukovar.

U okviru izdavačke djelatnosti iste udruge sufinancirani su sljedeći naslovi: *Hrandeli*, autorice Nika Inina, *Ukrajinci Hrvatske* grupe autora, *40 godina UKPD „Ukrajina“ Slavonski Brod 1979.-2019.*, Tatjane Melnik i Nikole Zastrižnoga, *Колядують і Щедрують Діти*, Tetyane Kochnyeva Ramač te *Ukrajinci Hrvatske: materijali i dokumenti – knjiga treća*, autora Slavka Burde, Galine Sagan, Valerija Vlasenka, Mikole Nagirnija i drugih.

U okviru izdavačke djelatnosti udruge Društvo za ukrajinsku kulturu, Zagreb, sufinancirani su programi izdavaštva *Garež i plam nadanja – II. Naraštaj*, Alekse Pavlešina i *Lipovljanske pisanice*, Alekse Pavlešina.

Čl. 7. 1. e)

Predstavnici ukrajinske nacionalne manjine, zajedno s predstavnicima i vijećima drugih nacionalnih manjina su članovi sljedećih koordinacija: Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba i Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije.

Čl. 7. 1. f), g) i h)

vidjeti DIO III. čl. 8.

Čl. 7.1. i)

Nemamo podatke.

Čl. 7. 2.

Nije primjenjivo.

Čl. 7. 3.

vidjeti dio III. čl. 11.

Čl. 7. 4.

Vidjeti str. 11.-12. ovog Izvješća.

Na dan 31. prosinca 2022. godine u Registru vijeća, vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina bilo je upisano 3 Vijeća ukrajinske nacionalne manjine i 5 predstavnika ukrajinske nacionalne manjine. Predstavnici ukrajinske nacionalne manjine članovi su dvije koordinacije i to Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba i Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije.

Čl. 7. 5.

Nije primjenjivo na ukrajinski jezik, obzirom da je isti obuhvaćen i štićen dijelom III. Povelje.

Dio III.

Članak 8. Obrazovanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja izvjestilo je da u sustavu odgoja i obrazovanja pripadnici ukrajinske nacionalne manjine nastavu pohađaju po modelu C (jezik i kultura nacionalne manjine) u osnovnim i srednjim školama.

U tablici je prikaz broja djece/učenika, odgojno-obrazovnih ustanova, razreda/odgojno-obrazovnih skupina te odgajatelja/učitelja/nastavnika.

UKRAJINCI	Br. dj. DV, uč OŠ i SŠ m/ž	Br. DV/OŠ /SŠ	Br. razreda /skupina DV,OŠ, SŠ	Br. odgajatelja učitelja, nastavnika
2018./2019.	42	3	6	3
2019./2020.	87	4	10	2
2020./2021.	63	4	9	4

U šk. godini 2019./2020. odobren je ustroj nastave po modelu C za pripadnike ukrajinske nacionalne manjine u OŠ S. S. Kranjčevića, Zagreb.

Tijekom izvještajnog razdoblja pripadnici ukrajinske nacionalne manjine sudjelovali su u provedbi posebnih programa nacionalnih manjina te posebnih oblika nastave (ljetne škole) u organizaciji Ukrajinske zajednice u Republici Hrvatskoj te su za navedeno isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od 323.445,00 kuna.

UKRAJINCI	Posebni oblici nastave (ljetna škola)	Posebni programi za provedbu programa ukrajinske nacionalne manjine
2018./2019.	152.400,00	/
2019./2020.	/	/
2020./2021.	159.900,00	11.145,00

Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu djeluje Odsjek za istočnoslavenske jezike i književnosti te se može studirati ukrajinski jezik i književnost.

VRSTA STUDIJSKOG PROGRAMA	NAZIV STUDIJSKOG PROGRAMA
Sveučilište u Zagrebu	
<i>Preddiplomski sveučilišni studij</i>	Ukrainijski jezik i književnost (dvopredmetni)
<i>Diplomski sveučilišni studij</i>	Ukrainijski jezik i književnost (dvopredmetni)

Članak 9. Sudbena tijela

U 2019. godini nije vođen niti jedan sudski postupak na ukrajinskom jeziku. U 2020. godini sa ukrajinskom jeziku vođena su 4 kaznena predmeta, dok su u 2021. godini na Općinskom sudu u Sisku vođena 3 kaznena postupka na ukrajinskom jeziku.

Članak 11. Javni mediji

Ministarstvo kulture i medija je izvjestilo da su tijekom izvještajnog razdoblja manjine u emisijama Prizma i Manjinski mozaik bile zastupljene kako slijedi:

Ukrainijski jezik

Snimljene su i emitirane 2 epizode emisije Manjinski mozaik, ukupnoga trajanja 30:07, a reprizirane su 14 puta. U emisiji Prizma emitirano je 9 priloga, ukupnog trajanja 1:09:38.

Članak 12. Kulturne aktivnosti i ustanove

Ministarstvo kulture i medija dostavilo je pregled odobrenih sredstava za programe knjižnične djelatnosti u razdoblju od 2019. do 2021. godine:

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2019.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
KGZ - Središnja knjižnica Rusina i Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj	Rusi i Ukrajinci	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Rusina i Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj	10.000,00
Ukupno:			10.000,00

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2020.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
KGZ - Središnja knjižnica Rusina i Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj	Rusi i Ukrajinci	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Rusina i Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj	10.000,00
Ukupno			10.000,00

Programska djelatnost: Programi knjižnične djelatnosti			
Godina: 2021.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos u kunama
KGZ - Središnja knjižnica Rusina i Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj	Rusi i Ukrajinci	Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Rusina i Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj	10.000,00
Ukupno			10.000,00

Ocjena Odbora stručnjaka

a. Uvesti ravnopravnu službenu uporabu ukrajinskog jezika barem u Općini Bogdanovci.

U Općini Bogdanovci, sukladno rezultatima Popisa stanovništva iz 2011. godine živi 22,65% pripadnika rusinske nacionalne manjine, pripadnika srpske nacionalne manjine 9,59% te 7,55% pripadnika ukrajinske nacionalne manjine.

Statutom Općine Bogdanovci od 22. veljače 2021. godine, propisane su odredbe o pravima nacionalnih manjina, kako slijedi:

U članku 59. pripadnici nacionalnih manjina u Općini Bogdanovci sudjeluju u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

U članku 60. Statuta propisano je da vijeća i predstavnici nacionalnih manjina u Općini Bogdanovci imaju pravo: predlagati tijelima Općine mjere za unapređivanje položaja nacionalnih manjina u Općini, uključujući davanje prijedloga općih akata kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalnu manjinu; isticati kandidate za dužnosti u tijelima Općine; biti obaviješteni o svakom pitanju o kome će raspravljati radno tijelo Općinskog vijeća, a tiče se položaja nacionalne manjine.

U članku 61. Statuta propisano je da je Općinski načelnik dužan u pripremi prijedloga općih akata od vijeća nacionalnih manjina, odnosno predstavnika nacionalnih manjina osnovanih za područje Općine, zatražiti mišljenje i prijedloge o odredbama kojima se uređuju prava i slobode nacionalnih manjina.

U članku 62. Statuta propisano je da na području Općine pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo koristiti i isticati simbole i zastave nacionalne manjine.

Zastava nacionalne manjine može se uz zastavu Republike Hrvatske i zastavu Općine isticati na zgradu u kojoj nacionalna manjina ima sjedište te u svečanim prigodama značajnim za nacionalnu manjinu.

U članku 63. propisano je da Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina mogu u službene svrhe upotrebljavati i druge simbole i znamenja svoje nacionalne manjine i to: u sastavu svojih pečata i žigova te u zaglavljima službenih akata koje donose.

U članku 64. Statuta propisano je da se u svečanim prigodama važnim za nacionalnu manjinu može izvoditi himna i/ili svečana pjesma nacionalne manjine. Prije izvođenja himne i/ili svečane pjesme nacionalne manjine, obvezatno se izvodi himna Republike Hrvatske.

U članku 65. Statuta propisano je da Općina, u skladu s mogućnostima financijski pomaže rad kulturnih i drugih udruga koje osnivaju pripadnici nacionalnih manjina, radi očuvanja nacionalnog i kulturnog identiteta. Općina osigurava sredstva za rad vijeća nacionalnih manjina i predstavnika nacionalne manjine.

U odnosu na ostvarivanje prava nacionalnih manjina, Općina Bogdanovci je u e-Sustavu za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina za 2020. godinu izvijestila da je na raspolaganju je svim pripadnicima nacionalnih manjina na području Općine te njihovim potrebama i upitima, a sve sukladno svojim mogućnostima. Općina Bogdanovci provodi odredbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i Statuta Općine Bogdanovci kojim je propisano ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina. Također, Općina Bogdanovci nema pritužbi niti prigovora od strane pripadnika nacionalnih manjina na neprovodenje odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Općina Bogdanovci provodi odredbe Ustavnog zakona te aktivno prati sudjelovanje nacionalnih manjina u Općini Bogdanovci kao i uspješno ostvarivanje njihovih prava zajamčenih Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i Statutom Općine Bogdanovci.

b. Učiniti predškolski odgoj i obrazovanje dostupnim na ukrajinskom te izvoditi nastavu tog jezika u srednjoškolskom obrazovanju.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano osigurava sredstva za financiranje izrade udžbenika i dodatnih obrazovnih materijala te izdaje suglasnosti za ustroj nastave na jezicima i pismima nacionalnih manjina te uključuje stručnjake za jezike i pisma nacionalnih manjina. Tijekom 2021. godine, Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije zaprimilo niti jedan zahtjev za odobrenjem udžbenika, dodatnih obrazovnih materijala ili zahtjev za ustroj nastave na ukrajinskom jeziku. Stvaraju se preduvjeti, analiziraju važeći propisi te se planiraju aktivnosti i sastanci u cilju provjere mogućnosti realizacije osiguravanja koordinativne savjetodavne aktivnosti uz dodatak na plaću radi koordinacije ukrajinskih odjeljenja u osnovnim školama. Slijedom navedenoga, kao i u prethodnom razdoblju nastavit će se praksa uključivanja pripadnika nacionalnih manjina u realizaciji aktivnosti.

c. Uvesti redovito emitiranje jedne televizijske i jedne radijske emisije dovoljno dugog trajanja na ukrajinskom jeziku.

Ministarstvo kulture i medija navodi da je Ugovorom između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske radiotelevizije (u dalnjem tekstu HRT) za razdoblje 2018.-2022. godine određeno da će HRT u svojim televizijskim programima na državnoj razini emitirati emisije namijenjene informiranju nacionalnih manjina, dijelom na jezicima nacionalnih manjina. Slijedom navedenoga, Hrvatska televizija (u dalnjem tekstu HTV) emitira tjednu dokumentarno reportažnu emisiju Manjinski mozaik (u 2021. godini je emitirano 37 emisija) koja je u potpunosti na jezicima manjina s prijevodom na hrvatski jezik. Svaka 15' emisija se bavi jednom manjinom, na jeziku te manjine. Kada dođu na red (a treba imati na umu da Hrvatska radiotelevizija prati 22 nacionalne manjine u Hrvatskoj) tada su emisije i na ukrajinskom jeziku.

Prilozi

Savjet za nacionalne manjine Prilog 1., Prilog 2., Prilog 3.:

Prilog 1. Iznosi sredstava koja su tijekom izvještajnog razdoblja 2019. - 2021. putem Savjeta za nacionalne manjine dodijeljena za programe informiranja i izdavaštva koji promiču 7 manjinskih jezika za koje se Republika Hrvatska u izjavi uz ispravu o ratifikaciji Povelje opredijelila za zaštitu

Odluka o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2019. godini	Odobreni iznos u kn
ČESI	
Savez Čeha u RH, Daruvar	
IZDAVAŠTVO	
– Zlomky života, Ruda Turek, 145x205 mm, str.: 160, naklada: 250	25.000,00
– Dětská divadla, Svjetluška Prokopić, 22x22 cm, str.: 84, naklada: 250	25.000,00
Novinsko-izdavačka ustanova »Jednota« Daruvar	
INFORMIRANJE	
– Jednota – brojeva: 50, 20,5x29,5 cm, 28 str., crno-bijelo, vanjski omot u boji 4/4, naklada: 1250	1.184.000,00
– Dětský koutek – brojeva: 10, 19,5x26,5 cm, 32 str., omot i unutarnji arak u boji 4/4, naklada: 1200	310.000,00
– Český lidový kalendář – brojeva: 1, 17x24 cm, 196 str., omot i knjižni blok kolor 4/4, naklada: 900	60.000,00
– Přehled – brojeva: 1, 14,5x20,5 cm, 144 str., omot u boji 2/2, knjižni blok jednobojan 1/1, naklada: 1000	37.000,00
MAĐARI	
Demokratska zajednica Madara Hrvatske, Bilje	
INFORMIRANJE	
– Új Magyar Képes Újság – Novi mađarski ilustrirani list – brojeva: 48, 235x333 mm, 24 str., stranice u boji, naklada: 1200	550.000,00
– Barkóca – Cicamaca – brojeva: 6, A4, 24 str., omot u boji, stranice u boji, naklada: 800	100.000,00
– Rovátkák – Crtice – brojeva: 4, 120x195 mm, cca. 70 str., c/b fotografija, omot u boji, naklada: 200	100.000,00
IZDAVAŠTVO	

– Bellye könyve, prof. dr. sc. Karolj Labadi, 14x20 cm, 320 str., tvrdi uvez, 4+1 boja, šivano, 135 color fotografija, str.: 320, naklada: 500	40.000,00
Mađarsko kulturno društvo »Ady Endre«, Zagreb	
IZDAVAŠTVO	
– Mađari u Zagrebu, Filip Škiljan, 16×22,5 cm, str.: 120, naklada: 400	25.000,00
RUSINI	
Savez Rusina Republike Hrvatske, Vukovar	
INFORMIRANJE	
– Nova dumka – brojeva: 6, A4, 32 str., color, 4 boje, naklada: 700	160.000,00
– Vjenčić – brojeva: 4, A5, 32 str., 4 boje, naklada: 400	45.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Misli s Dunava, skupina autora, B5, str.: 160, naklada: 300	15.000,00
– Osmijeh nadanja, Vladimir Provči, A5, str.: 120, naklada: 300	10.000,00
SLOVACI	
Savez Slovaka – Zväz Slovákov, Našice	
INFORMIRANJE	
– Prameň – brojeva: 12, A4; str. 28 od toga 6 u boji, naklada: 620	130.000,00
IZDAVAŠTVO	
– »Naše deti, naša radost« – »Naša djeca, naše veselje«, Mirko Vavra i skupina autora, A4, str.: 180, naklada: 300	18.000,00
1. Matica slovačka Josipovac	
IZDAVAŠTVO	
– Priezviska, primenia a prezývky v slovenskej osade Josipovec v 19. a 20. str. – Prezimena i nadimci u slovačkom naselju Josipovac (Punitovački) u 19. i 20. stoljeću, Andrija Kuric, Anica Popović, A4, str.: 260, naklada: 500	18.000,00
2. Matica slovačka Lipovljani	
IZDAVAŠTVO	
– Monografija Lipovljanski svjetlopis 1910-1920 (drugo prošireno izdanje), Ivan Hudec, Josip Krajči, A4, str.:72, naklada: 400	8.000,00
3. Matica slovačka u Markovcu Našičkom	
IZDAVAŠTVO	

– 20 godina »Večeri polesnjaka«, Vesna Baksa, dipl. ing., A4, str.: 150, naklada: 300	15.000,00
– »Slovačka prezimena tijekom 140 godina postojanja naselja Markovac Našički«, Vesna Baksa, dipl. ing.; skupina autora, A4, str.: 100, naklada: 400 kom	10.000,00
4. Matica slovačka Osijek	
IZDAVAŠTVO	
– 25 godina Matice slovačke Osijek, Emil Dorčak i kolektiv, A4, str.: 150, naklada: 300	8.000,00
SRBI	
Zajedničko vijeće općina Vukovar	
INFORMIRANJE	
– Novinski list Izvor – brojeva: 25, format 225x305 mm, str.: 24, full kolor, naklada: 8000	360.000,00
Srpsko kulturno društvo »Prosvjeta«, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Časopis »Prosvjeta« – brojeva: 6, 24x34 cm, 64 str., crno-bijele fotografije, kolor korice, naklada: 1000	300.000,00
– Dječji list »Bijela pčela« – brojeva: 10, 20,5x28cm, 44 + 4; autotipi i fototipi, 4 boje, naklada: 2700	440.000,00
– Ljetopis SKD »Prosvjeta« 2019. – brojeva: 1, 196x216 mm, 450 str., 16 crno-bijelih, 16 kolor, naklada: 500	40.000,00
– Artefakti – Izvori za povijest Srba u Hrvatskoj – brojeva: 1, 22,5x21cm; 258 stranica; autotipije i fototipije; 8 stranica četverobojno; 250 crno-bijelih, naklada: 198	40.000,00
– web-stranica SKD »Prosvjeta« – brojeva: 1, naklada: 100	20.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Pisma srpskih narodnih i crkvenih predstavnika, Radoslav Grujić, 17x24 cm, str.: 800, naklada: 500	40.000,00
– Zimsko ljetovanje, Vladan Desnica, 14x19 cm, str.: 120, naklada: 500	20.000,00
– Život u filmu 1-2, Nenad Polimac, 17x24 cm, str.: 807, naklada: 500	30.000,00
Srpsko narodno vijeće – Nacionalna koordinacija srpske nacionalne manjine u RH, Zagreb	
INFORMIRANJE	

– Samostalni srpski tjednik Novosti – brojeva: 52, 39x27,5 cm; 40-48 str. po broju; crno-bijela fotografija, sve boje, naklada: 6400	3.300.000,00
– Arhiv Srba u Hrvatskoj – brojeva: 2, 165x240 mm, 250 str., crno-bijela, 2, naklada: 500	400.000,00
IZDAVAŠTVO	
Srbi u Imotskoj krajini, Božidar Simić, 24x16 cm, str.: 94, naklada: 600	30.000,00
Pokatoličavanje u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj: Zbornik radova, Filip Škiljan, 24x16 cm, str.: 300, naklada: 300	40.000,00
Srpsko privredno društvo Privrednik, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Podlistak Privrednik u sklopu tjednika Novosti – brojeva: 12, 27x39,5 cm, naklada: 8000	175.000,00
TALIJANI	
EDIT Rijeka – Novinsko-izdavačka ustanova, Rijeka	
INFORMIRANJE	
– La voce del popolo – brojeva: 301, 29x42 cm, broj stranica 32-48, 100% u boji, naklada: 1570	4.480.000,00
– Panorama – brojeva: 24, 20x28 cm, 60 stranica, sve u boji, naklada: 800	450.000,00
– Arcobaleno – brojeva: 10, 16,5x23 cm, 60 stranica, sve u boji, naklada: 930	170.000,00
– La Battana – brojeva: 4, 14,4x20,5 cm, 128 stranica po broju, korice u koloru, naklada: 435	95.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Scrittori Istroveneti del secondo novecento, Irene Visintini, 16,8x24 cm, str.: 200, naklada: 300	15.000,00
UKRAJINCI	
Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske, Vukovar	
INFORMIRANJE	
– Vjesnik ukrajinske zajednice u Hrvatskoj; Вісник української громади в Хорватії – brojeva: 6, A4, 32 str.u boji, naklada: 1000	150.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Hrandeli, Nika Inina, 70x100, str.: 251, naklada: 100	20.000,00
Društvo za ukrajinsku kulturu, Zagreb	

IZDAVAŠTVO	
– »Garež i plam nadanja – II. naraštaj«, Alekса Pavlešin, A5 u pdf-u, str.: 30, naklada: 50; »Garež i plam nadanja – III. naraštaj«, Alekса Pavlešin, A5 u pdf-u, str.: 35, naklada: 50	8.000,00

Odluka o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2020. godini	Odobreni iznos u kn
ČESI	
Savez Čeha u Republici Hrvatskoj, Daruvar	
IZDAVAŠTVO	
– První krajanská učitelka Slávka Žukovičová-Máchová, Vjenceslav Herout, 14,5×20,5 cm, str.: 128, naklada: 250	36.000,00
– 111 let České besedy Daruvar, Libuše Stranjik, 22×22 cm, str.: 144, naklada: 250	34.000,00
Novinsko-izdavačka ustanova »Jednota« Daruvar	
INFORMIRANJE	
– Jednota – brojeva: 50, 20,5×29,5 cm, 28 str., c/b, vanjski omot u boji 4/4, naklada: 1250	1.423.000,00
– Dětský koutek – brojeva: 10, 19,5×26,5 cm, 32 str., omot i unutarnji arak u boji 4/4, naklada: 1200	370.000,00
– Český lidový kalendář – brojeva: 1, 17×24 cm, 196 str., omot i knjižni blok color 4/4, naklada: 750	72.000,00
– Přehled – brojeva: 1, 14,5×20,5 cm, 144 str., omot u boji 2/2, knjižni blok jednobojan 1/1, naklada: 1100	44.000,00
MAĐARI	
Demokratska zajednica Mađara Hrvatske, Bilje	
INFORMIRANJE	
– Új Magyar Képes Újság – Novi mađarski ilustrirani list – brojeva: 48, 235×333 mm, 24 str., u boji, naklada: 1200	600.000,00
– Barkóca – Cicamaca – brojeva: 6, A4, 24 str., u boji, naklada: 800	130.000,00
– Rovátkák – Crtice – brojeva: 4, 120×195 mm, oko 70 str., c/b fotografija, omot u boji, naklada: 200	100.000,00

IZDAVAŠTVO	
– Kő és Karancs könyve, prof.dr. sc. Karolj Labadi, 14×20 cm, 300 str., tvrdi uvez, 4+1 boja, šivano, 100 color fotografija, naklada: 500	40.000,00
1. Udruga Primorsko-goranske županije, Rijeka	
IZDAVAŠTVO	
– Čudesni jelen – Csodaszarvas, mađarska narodna priča, 20×20 cm, str.: 50, naklada: 300	15.000,00
Madarsko kulturno društvo »Ady Endre«, Zagreb	
IZDAVAŠTVO	
– Horvátország története a 7. századtól napjainkig (Hrvatska od stoljeća 7. do danas), Dinko Šokčević, 17×24 cm, str.: 846, naklada: 500	30.000,00
RUSINI	
Savez Rusina Republike Hrvatske, Vukovar	
INFORMIRANJE	
– Nova dumka – brojeva: 6, A4, 32 str., kolor, naklada: 700	200.000,00
– Vjenčić – brojeva: 4, A5, 32 str., kolor, naklada: 398	55.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Misli s Dunava, skupina autora, B5, str.: 160, naklada: 300	20.000,00
– Агнетка – Agica, Ahnetka Kostelnik Balatinac, B5, str.: 80, naklada: 300	15.000,00
– Svijet koji nestaje, Tomislav Mišir, A5, str.: 200, naklada: 300	15.000,00
SLOVACI	
Savez Slovaka – Zväz Slovákov, Našice	
INFORMIRANJE	
– Prameň – brojeva: 12, A4; str.: 28, u boji, jedan dvomjesečnik (7-8) sa 56 str., naklada: 600	150.000,00
1. Matica slovačka Lipovljani	
IZDAVAŠTVO	
– Monografija Lipovljanski svjetlopis 1910-1920 (drugo prošireno izdanje), Ivan Hudec, Josip Krajčí, A4, str.: 72, naklada: 400	16.000,00
2. Matica slovačka Osijek	
IZDAVAŠTVO	

– Svitanie – Svitanje, Katica Rajković, Robert Zgrablić, Kanja Mihal, Andrija Kuric, A5, str.: 100, naklada: 200	10.000,00
SRBI	
Zajedničko vijeće općina Vukovar	
INFORMIRANJE	
– Novinski list Izvor – brojeva: 25, 225×305 mm, str.: 24, ful kolor, naklada: 8000	450.000,00
Srpsko kulturno društvo »Prosvjeta«, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Dječji list »Bijela pčela« – brojeva: 10, 20,5×28 cm, 48 str., autotipija i fototipija, 4 boje, naklada: 2200	500.000,00
– Artefakti – izvori za povijest Srba u Hrvatskoj – brojeva: 1, 22,5×21 cm, 160 str., fototipije 5 u boji, 10 crno-bijelih, naklada: 300	50.000,00
– Ljetopis SKD »Prosvjeta« 2020. – brojeva: 1, 196×216 mm, 450 str., 16 c/b, 16 boja, naklada: 500	50.000,00
– Časopis »Prosvjeta« – brojeva: 6, 24×34 cm, 64 str., c/b fotografije, kolor korice, naklada: 1000	350.000,00
– web-stranica SKD »Prosvjeta«	55.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Sabrane pjesme, Dušan Jerković, 15×19 cm, str.: 160, naklada: 500	25.000,00
– Panonski diptih, Drago Kekanović, 12×18 cm, str.: 200, naklada: 500	35.000,00
– Život u filmu 2, Nenad Polimac, 17×24 cm, str.: 400, naklada: 500	40.000,00
– Pisma srpskih narodnih i crkvenih predstavnika, Radoslav Grujić, 17×24 cm, str.: 800, naklada: 500 kom.	40.000,00
– Glas sa granice, Čedomir Višnjić, 13×20 cm, str.: 420, naklada: 500	25.000,00
– Srpski bukvari od 1965. do 2011. godine, Nataša Puškar, 16,5×24 cm, str.: 250, naklada: 500	25.000,00
Srpsko narodno vijeće – Nacionalna koordinacija srpske nacionalne manjine u RH, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Samostalni srpski tjednik Novosti – brojeva: 52, 39×27,1 cm, 40-48 str., c/b, sve boje, naklada: 6200	3.600.000,00
– Arhiv Srba u Hrvatskoj – brojeva: 2, 165×240 mm, 250 str., c/b, naklada: 300	600.000,00

Srpsko privredno društvo Privrednik, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Podlistak Privrednik u sklopu tjednika Novosti – brojeva: 12, 27×39,5 cm; str.: 8; 4 boje, naklada: 6500	250.000,00
Ustanova u oblasti kulture »Srpski kulturni centar«, Vukovar	
IZDAVAŠTVO	
– Dobra voda, grupa autora, A5, naklada: 500	20.000,00
– Fotomonografija spomenika iz vremena NOB-a na području bivše vukovarske opštine – stanje nekad i sad, grupa autora, naklada: 500	20.000,00
TALIJANI	
EDIT Rijeka – Novinsko-izdavačka ustanova, Rijeka	
INFORMIRANJE	
– Arcobaleno – brojeva: 10, 16,5×23 cm, 60 str., sve u boji, naklada: 950	200.000,00
– La Battana – brojeva: 4, 14,4×20,5 cm, 128 str., korice u koloru, naklada: 500	100.000,00
– Panorama – brojeva: 24, 20×28 cm, 60 str., sve u boji, naklada: 820	550.000,00
– La voce del popolo – brojeva: 302, 29×42cm, 32-48 str., sve u boji, naklada: 1499	5.150.000,00
IZDAVAŠTVO	
– »La voce 130 – 75 anni ogni giorno con voi«, grupa autora, 21×27 cm, str.: 380, naklada: 300	40.000,00
UKRAJINCI	
Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske, Vukovar	
INFORMIRANJE	
– Vjesnik ukrajinske zajednice u Hrvatskoj / Вісник української громади в Хорватії – brojeva: 6, A4, 32 str., u boji, naklada: 1000	200.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Ukrajinci Hrvatske, grupa autora, A5, str.: 200, naklada: 100	20.000,00
Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo »Ukrajina«, Slavonski Brod	
IZDAVAŠTVO	
– 40 godina UKPD »Ukrajina« Slavonski Brod 1979.-2019., Tatjana Melnik i Nikola Zastrižni, 16,5×24 cm, str.: 150, naklada: 300	20.000,00

Društvo za ukrajinsku kulturu, Zagreb	
IZDAVAŠTVO	
– »Garež i plam nadanja«, Alekса Pavlešin, A5 u pdf-u, str.: 35, naklada: 50	4.000,00
– Lipovljanske pisanice, Alekса Pavlešin, A5, str.: 65, naklada: 100	9.000,00

Odluka o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2021. godini	Odobreni iznos u kunama
ČESI	
Savez Čeha u RH, Daruvar	
IZDAVAŠTVO	
- Monografija Saveza Čeha, Marijan Lipovac, 22x22 cm, 168 str., naklada: 300	32.000,00
- Monografie Svazu Čechů, Marijan Lipovac, 22x22 cm, 168 str., naklada: 300	34.500,00
- Červánky nad Malou Prahou, Karel Bláha, 14,5x20,5 cm, 96 str., naklada: 150	11.000,00
Novinsko-izdavačka ustanova "Jednota" Daruvar	
INFORMIRANJE	
- Dětský koutek – brojeva: 10, 19,5x26,5 cm, 32 str., omot i unutarnji arak u boji 4/4, naklada: 1200	402.500,00
- Přehled – brojeva: 1, 14,5x20,5 cm, 144 str., omot u boji 2/2, knjižni blok jednobojan 1/1, naklada: 1100	48.000,00
- Český lidový kalendář – brojeva: 1, 17x24 cm, 196 str., omot i knjižni blok color 4/4, naklada: 750	79.200,00
- Jednota – brojeva: 50, 20,5x29,5 cm, 28 str., crno-bijelo, vanjski omot u boji 4/4, naklada: 1250	1.569.000,00
MAĐARI	
Demokratska zajednica Madara Hrvatske, Bilje	
INFORMIRANJE	
- Új Magyar Képes Újság - Novi mađarski ilustrirani list – brojeva: 48, 235x333 mm, 24 str., u boji, naklada: 1200	600.000,00
- Barkóca - Cicamaca – brojeva: 6, A4, 24 str., u boji, naklada: 800	130.000,00
- Rovátkák - Crtice – brojeva: 4, 120x195 mm, oko 70 str., c/b fotografija, omot u boji, naklada: 200	100.000,00
IZDAVAŠTVO	
- Horvátországi magyar világ 2000-2020, Mónika Molnár Ljubić, Igor Tatai, Tünde Micheli, 21x21 cm, 416 str., tvrdi uvez 4+1 boja, šivano, oko 120 color fotografija, naklada: 500	50.000,00
- Csúzai anekdoták, Marta Šegota, 12x21 cm, 176 str., meki uvez u boji, lijepljeno, 1 color fotografija na naslovnici, naklada: 500	35.000,00

- Macskaringó-Kecskeringő, Judit Pacl Abri, A4, 40 str., tvrdi uvez 4+1 boja, šivano, 20 ilustracija boji + naslovna ilustracija, naklada: 400	20.000,00
1. Udruga Primorsko-goranske županije, Rijeka	
Izdavaštvo	
- Guščar Matija - Ludas Matyi, mađarska narodna priča, 20x20 cm, 45 str., naklada: 300	15.000,00
Mađarsko kulturno društvo "Ady Endre", Zagreb	
IZDAVAŠTVO	
- Demografski razvoj Mađara na području današnje Hrvatske, prof. dr. sc. András Bognár, 17x24 cm, 512 str., prijevod bez tiska, na CD-u	30.000,00
RUSINI	
Savez Rusina Republike Hrvatske, Vukovar	
INFORMIRANJE	
- Nova dumka – brojeva: 6, A4, 32 str., u boji, naklada: 600	200.000,00
- Vjenčić – brojeva: 4, B5, 32 str., u boji, naklada: 400	55.000,00
IZDAVAŠTVO	
- Misli s Dunava, skupina autora, B5, 160 str., naklada: 300	20.000,00
- 50 godina Kulturno umjetničkoga društva Osif Kostelnik Vukovar, Ljubica Harhaj, B5, 180 str., naklada: 300	30.000,00
- Dodir sreće, Vladimir Provči, A5, 150 str., naklada: 300	15.000,00
2. Rusnak - Društvo Rusina u Republici Hrvatskoj, Petrovci	
IZDAVAŠTVO	
- Kotači/ Колеса, Eugenija Vrabec i Ivona Hnatko, 25x20 cm, 16 str., naklada: 400	20.000,00
SLOVACI	
Savez Slovaka – Zväz Slovákov, Našice	
INFORMIRANJE	
- Prameň – brojeva: 12 (7-8 dvobroj), A4, 28 str., u boji, naklada: 600	165.000,00
1. Matica slovačka Josipovac	
IZDAVAŠTVO	
- A za horu za horičku / Iza šume i šumarka, Anica Popović, A4, 200 str., naklada: 300	25.000,00
2. Matica slovačka Lipovljani	
IZDAVAŠTVO	
- MS Lipovljani - 25 godina 1996-2021 (dvojezično), Josip Krajči, A4, 180 str., naklada: 400	25.000,00
3. Matica slovačka Osijek	
IZDAVAŠTVO	
- Slovenskí kňazi, šíritelia osvety a kultúry Slovákov v Chorvátsku/ Slovački svečenici, nositelji prosvjete i kulture Slovaka u Hrvatskoj, Andrija Kuric, A5, 120 str., naklada: 300	12.000,00
4. Matica slovačka u Markovcu Našičkom	
IZDAVAŠTVO	
- 30. obljetnica prognaničke škole - 30. výročie školy vo vyhnanstve“ – 9.10.1991.-18.1.1992.; Martin – Slovensko; „Markovac i Domovinski rat“,	25.000,00

skupina autora (Branka Baksa, Vesna Baksa, Ninoslava Pavlus, Biserka Dundović, sudionici škole u progonstvu, Markovčani sudionici 132. brigade HV), A4, 100 str., naklada: 200	
5. Matica slovačka Zagreb	
IZDAVAŠTVO	
- Matica slovačka Zagreb (2005-2020), Alena Bali, A4, 50 str., naklada: 50	7.000,00
Slovački centar za kulturu Našice	
IZDAVAŠTVO	
- Drugih pet godina djelovanja Slovačkog centra za kulturu Našice (2016. - 2020.), Sandra Kralj Vukšić, Marko Kurtek, Tatjana Seničanin, A4, 200 str., naklada: 200	15.000,00
SRBI	
Zajedničko vijeće općina Vukovar	
INFORMIRANJE	
- Novinski list Izvor – brojeva: 25, 225x305 mm, 24 str., ful kolor, naklada: 8000	470.000,00
Srpski demokratski forum, Zagreb	
INFORMIRANJE	
- Nada – brojeva: 10, 27x39,5 cm, 8 str., crno-bijela fotografija, 4 boje, naklada: 6500	180.000,00
Srpsko kulturno društvo "Prosvjeta", Zagreb	
INFORMIRANJE	
- Dječji list "Bijela pčela" – brojeva: 10, 20,5x28 cm, 48 str., autotipija i fototipija, 4 boje, naklada: 2600	500.000,00
- Artefakti - izvori za historiju Srba u Hrvatskoj, br. 18/2021 – brojeva: 1, 22,5x21cm, 180 str., 10 fotografija u boji, 5 crno-bijelih fotografija, naklada: 250	50.000,00
- Ljetopis SKD "Prosvjeta" 2021. – brojeva: 1, 19,5x22cm, 500 str., crno-bijele fotografije, korice u 4 boje, naklada: 500	60.000,00
- web stranica SKD "Prosvjeta"	60.000,00
- Časopis "Prosvjeta" – brojeva: 6, 24x34 cm, 64 str., crno-bijele fotografije, kolor korice, naklada: 700	350.000,00
IZDAVAŠTVO	
- Austrijska Vojna Granica u Hrvatskoj, Gunter Erich Rothenberg, 14,5x21,5 cm, 400 str., naklada: 500	40.000,00
- Rani radovi, Đorđe Nešić, 16x19 cm, 160 str., naklada: 500	25.000,00
- Idem ja kući, Mirko Demić, 13,5x18,5 cm, 160 str., naklada: 500	25.000,00
- Muzej Srba, Andrej Vujnović, 14x20 cm, 280 str., naklada: 500	30.000,00
- Mikrohistorija, više autora, 14x22 cm, 500 str., naklada: 300	40.000,00
- Privrženost, Drago Kekanović, 13,5x18,5 cm, 200 str., naklada: 500	30.000,00
Srpsko narodno vijeće - Nacionalna koordinacija srpske nacionalne manjine u RH, Zagreb	
INFORMIRANJE	
- Samostalni srpski tjednik Novosti – brojeva: 52, 39x27,1 cm, 40-48 str., crno-bijele korice, sve boje, naklada: 6200	3.750.000,00

- Arhiv Srba u Hrvatskoj – brojeva: 2, 165x240 mm, 250 str., crno-bijela, naklada: 250	800.000,00
IZDAVAŠTVO	
- August 8., Dvor, Jerko Bakotin, 23x16 cm, 200 str., naklada: 500	40.000,00
- Dvadesete, Čedomir Višnjić, 23x16 cm, 500 str., naklada: 500	50.000,00
Srpsko privredno društvo "Privrednik", Zagreb	
INFORMIRANJE	
- Podlistak Privrednik u sklopu tjednika Novosti – brojeva: 12, 27x39,5 cm, 16 str., crno-bijela fotografija, 4 boje, naklada: 6500	300.000,00
Ustanova u oblasti kulture »Srpski kulturni centar«, Vukovar	
IZDAVAŠTVO	
- Fotomonografija materijalne kulturne baštine Srba u Vukovaru, Srđan Sekulić, 200 str., naklada: 500	25.000,00
- Fotomonografija spomenika NOB-a vinkovačkog kraja - nekad i sad, grupa autora, 200 str., naklada: 500	30.000,00
TALIJANI	
Centar za povijesna istraživanja, Rovinj	
- finansijska potpora sukladno Ugovoru između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina (NN MU 15/1997) i Ugovoru između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike o suradnji u području kulture i obrazovanja (NN MU 1/2009)	1.100.000,00
EDIT Rijeka – Novinsko-izdavačka ustanova, Rijeka	
INFORMIRANJE	
- La voce del popolo – brojeva: 303, 29x42 cm, 32-48 str., u boji, naklada: 1480	5.345.000,00
- Panorama – brojeva: 24, 20x28 cm, 60 str., u boji, naklada: 940	650.000,00
- Arcobaleno – brojeva: 10, 16,5x23 cm, 60 str., u boji, naklada: 960	200.000,00
- La Battana – brojeva: 4, 14,4x20,5 cm; 128 str., korice u koloru, naklada: 500	110.000,00
IZDAVAŠTVO	
- " La voce 130 - 75 anni ogni giorno con voi", grupa autora, 21x27 cm, 380 str., naklada: 300	45.000,00
Unione Italiana, Rijeka	
- finansijska potpora sukladno Ugovoru između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina (NN MU 15/1997) i Ugovoru između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike o suradnji u području kulture i obrazovanja (NN MU 1/2009)	800.000,00
UKRAJINCI	
Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske, Vukovar	
INFORMIRANJE	
- Vjesnik ukrajinske zajednice u Hrvatskoj - Бісник української громади в Хорватії – brojeva: 6, A4, 36 str. ,sve u boji, naklada: 1000	200.000,00
Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo "Ivan Franko", Vukovar	
IZDAVAŠTVO	
- Колядують і Щедрують Діти, Tetyana Kochnyeva Ramač, 235x150 mm, 30 str., naklada: 300	20.000,00

Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo "Kobzar", Zagreb	
IZDAVAŠTVO	
- Ukrajinci Hrvatske: materijali i dokumenti - knjiga treća, Slavko Burda, Galina Sagan, Valerij Vlasenko, Mikola Nagirnij i drugi, B5, 320 str., naklada: 500	25.000,00
Društvo za ukrajinsku kulturu, Zagreb	
IZDAVAŠTVO	
- Garež i plam nadanja, Alekса Pavlešin, A5 pdf, 35 str., naklada: 50	4.300,00

Prilog 2. Iznosi sredstava koja su tijekom izvještajnog razdoblja 2019. - 2021. putem Savjeta za nacionalne manjine dodijeljena za programe informiranja i izdavaštva članicama Saveza slovenskih društava u Hrvatskoj, Rijeka

Odluka o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2019. godini	
SAVEZ SLOVENSKIH DRUŠTAVA U HRVATSKOJ, RIJEKA	Odobreni iznos u kn
Kulturno prosvjetno društvo Slovenski dom, Zagreb	
INFORMIRANJE	
- Novi Odmev – brojeva: 4, A4, 32, color, 4 boje, naklada: 800	60.000,00
Slovenski dom, Kulturno prosvjetno društvo »Bazovica«, Rijeka	
INFORMIRANJE	
- Sopotja – brojeva: 4, format: A4, digitalna fotografija u boji, 24 stranica u boji, naklada: 1500	60.000,00
Slovensko kulturno društvo Istra, Pula	
INFORMIRANJE	
- Mavrica – brojeva: 4, 20x21 cm, 50-70 str., boja-sve, naklada: 300	25.000,00
IZDAVAŠTVO	
- Memoari, Martin Bizjak, 23,5x15,5 cm, str.: 450, naklada: 150	5.000,00
Slovensko kulturno društvo »Lipa«, Zadar	
IZDAVAŠTVO	
- Nikad ne znaš, kužiš me?, Andreja Malta, 148x210 mm, str.: 79, naklada: 300 komada	5.000,00

Slovensko kulturno društvo Triglav, Split	
INFORMIRANJE	
– Planika – brojeva: 4, A4, 20-24 str., kolor, sve, naklada: 380	30.000,00
Slovensko kulturno-prosvjetno društvo Snežnik, Lovran	
INFORMIRANJE	
– Liburnijska priloga br. 14 – brojeva: 1, A4, 24 str. u boji, naklada: 250	10.000,00

Odluka o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2020. godini	
SAVEZ SLOVENSKIH DRUŠTAVA U HRVATSKOJ, RIJEKA	
Kulturno prosvjetno društvo Slovenski dom, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Novi Odnev – brojeva: 4, A4, 32 str., color, naklada: 800	65.000,00
Slovenski dom, Kulturno prosvjetno društvo »Bazovica«, Rijeka	
INFORMIRANJE	
– Sopotja – brojeva: 4, Format: A4, digitalna fotografija u boji, 24 stranice u boji, naklada: 1500	70.000,00
Slovensko kulturno društvo Istra, Pula	
INFORMIRANJE	
– Mavrica – brojeva: 4, 20×21 cm, 40-60 str., u boji, naklada: 299	25.000,00
Slovensko kulturno društvo Triglav, Split	
INFORMIRANJE	
– Planika – brojeva: 4, A4, 20-24 str., kolor, naklada: 380	35.000,00
Slovensko kulturno-prosvjetno društvo Snežnik, Lovran	
INFORMIRANJE	
– Liburnijska priloga br. 15 – brojeva: 1, A4, 24 str., u boji, naklada: 250	10.000,00

Odluka o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2021. godini	
SAVEZ SLOVENSKIH DRUŠTAVA U HRVATSKOJ, RIJEKA	
Kulturno prosvjetno društvo Slovenski dom, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Novi Odnev – brojeva: 3, A4, 36 str., puni color, naklada: 800	65.000,00
Slovenski dom, Kulturno prosvjetno društvo »Bazovica«, Rijeka	
INFORMIRANJE	
– Sopotja – brojeva: 4, A4, digitalna fotografija u boji, 24 str., u boji, naklada: 1500	80.000,00
Slovensko kulturno društvo Istra, Pula	
INFORMIRANJE	
– Mavrica – brojeva: 4, 21x21 cm, 30 – 40 str., fotografije u boji, naklada: 300	25.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Kronika SKD Istra – drugih 10 godina, Maja Tatković Diklić, 16x24 cm, 149 str., naklada: 300	10.000,00
Slovensko kulturno društvo Triglav, Split	
INFORMIRANJE	
– Planika – brojeva: 4, A4, kolor, naklada: 380	33.000,00
Slovensko kulturno-prosvjetno društvo Snežnik, Lovran	38.000,00
INFORMIRANJE	
– Liburnijska priloga br. 16 – brojeva: 1, A4, 24 str., u boji, naklada: 250	10.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Slovenski glazbenici u Republici Hrvatskoj, dr. sc. Marija Riman, A5, 200 str., naklada: 250	10.000,00

Prilog 3. Iznosi sredstava koja su tijekom izvještajnog razdoblja 2019. - 2021. putem Savjeta za nacionalne manjine dodijeljena za programe informiranja i izdavaštva koji promiču ostale manjinske jezike (za koje se Republika Hrvatska u izjavi uz ispravu o ratifikaciji Povelje nije opredijelila za zaštitu)

Odluka o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2019. godini	Odobreni iznos u kn
ALBANCI	
1. Unija Albanaca u Republici Hrvatskoj, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Informatorij – brojeva: 12, A4, 32 stranice, color i crno bijele, 12 boja, naklada: 9 500	260.000,00
IZDAVAŠTVO	
– »Britania e madhe dhe qeshtja shqiptare 1975-1913« (»Velika Britanija i albansko pitanje 1975-1913«), dr. Frasher Demaj, A5, str.: 471, naklada: 1 000	30.000,00
2. Društvo albanskih umjetnika Hrvatske – DEA, Zagreb	
IZDAVAŠTVO	
– Isto i drugačije, Ljiljana Lilli Koci, A5, str.: 305, naklada: 500	20.000,00
3. Klub albanskih žena Hrvatske »Kraljica Teuta«, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Časopis Iliria – brojeva: 2, A4, 36 str., color-sve, naklada: 500	70.000,00
– web-stranica iliria – brojeva: 12, web-stranica, naklada: 0	7.000,00
BOŠNJACI	
1. Bošnjačka nacionalna zajednica za Grad Zagreb i Zagrebačku županiju, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Bošnjačka pismohrana – brojeva: 1, 16,80x23,50 cm, 350 str., c/b, naklada: 700	160.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Bosanskohercegovačka prezimena II, 2. tom, Amira Turbić-Hadžagić i Elvir Musić, A5, str.: 350, naklada: 500	30.000,00
– Kišević – pjesnik vjere u poetsku objavu, prof. dr. sc. Sead Alić, B5, str.: 220, naklada: 500	20.000,00
2. Bošnjačka nacionalna zajednica Hrvatske, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Bošnjački glas – brojeva: 5, format A4, 40-50 str., crno-bijelo, korice kolor s četiri boje, naklada: 850	120.000,00

3. Bošnjačka zajednica kulture »Preporod« Dubrovnik	
IZDAVAŠTVO	
– 25 godina Merhameta u Dubrovniku, Kemal Tursunović – Zmaj, 27x20 cm, str.: 280, naklada: 400	20.000,00
4. Bošnjačko kulturno-umjetničko društvo »Nur« Sisak	
IZDAVAŠTVO	
– O sevdahu u sevdahu, Zijad Fuka, B5, str.: 110, naklada: 1 000	15.000,00
5. Kulturno društvo Bošnjaka Hrvatske »Preporod«, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Behar – brojeva: 6, A3, 32 str., c/b, dvobojno, naklada: 1000	160.000,00
– Preporodov journal – brojeva: 6, A4, 84 str., c/b, dvobojno, naklada: 1 000	260.000,00
– Jasmin – brojeva: 2, A4, 24 str., color, višebojan, naklada: 500	25.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Eseji o bosanskohercegovačkoj književnoj moderni, Matija Bošnjak, 14x21 cm, str.: 250, naklada: 1000	25.000,00
– Knjiga putopisa, Evlija Čelebija, 14x21 cm, str.: 249, naklada: 1000	25.000,00
– Legenda o Ali-paši, Enver Čolaković, 14x21 cm, str.: 300, naklada: 1 000	25.000,00
6. Nacionalna zajednica Bošnjaka Istre, Pula	
IZDAVAŠTVO	
– Bosna na udaru srpskog nacionalizma, akademik prof. dr. Mujo Demirović, prof. emeritus, B5, str.: 170, naklada: 500	25.000,00
7. Sabor bošnjačkih asocijacija Hrvatske – SABAH, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– SABAH info – brojeva: 10, A4, 32 str., sve u boji, naklada: 2000	160.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Bošnjački identitet Labinštine, Mehmed Džekić, B5, str.: 220, naklada: 500	25.000,00
BUGARI	
1. Nacionalna zajednica Bugara u Republici Hrvatskoj, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Rodna riječ – brojeva: 4, 28,5x21 cm, 40-45 stranica, u boji, full-color, naklada: 300	104.000,00

CRNOGORCI	
1. Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Ljetopis crnogorski br. 8 2017./2018. – brojeva: 1, 21x27 cm; 180 str.; šivano, broširano – meki uvez; korice: knjižni blok 1/1, omot 4/4 – 300 g kunzdruk, sjaj mat plastificirano 1/0; papir ofset 90 g, naklada: 500	30.000,00
– Crnogorski glasnik – brojeva: 6, A4, 48-58 str., c/b (naslovnica-korice – u boji + separat), naklada: 1000	140.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Realizam i teorija pravednog rata, dr. sc. Stipe Buzar, 15x21 cm, str.: 314, naklada: 350	20.000,00
– Josip Slade u Knjaževini Crnoj Gori, Slobodan Mitrović, 21x26 cm, str.: 210, naklada: 500	35.000,00
– Tin Ujević i ekspresionizam, akademik Pavle Goranović, 15x21 cm, str.: 200, naklada: 350	20.000,00
MAKEDONCI	
1. Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Makedonski glas – brojeva: 6, format: A4; str.: 40; vrsta fotografija: boja; broj boja: sve u boji, naklada: 800	210.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Čuvari duše, Milena Zlateska, 13,5x19,0 cm., str.: 200, naklada: 800	20.000,00
– U zagrljaju ljubavi, Mirjana Majić, 13,5x19,0 cm, str.: 104, naklada: 800	15.000,00
NIJEMCI I AUSTRIJANCI	
1. Njemačka zajednica – Zemaljska udruga Podunavskih Švaba u Hrvatskoj, Osijek	
INFORMIRANJE	
– Godišnjak Njemačke zajednice 2018. – DG Jahrbuch 2018 – brojeva: 1, B5; stranica: 400, fotografije: c/b, knjižni blok: c/b, korice: 4/0, naklada: 500	30.000,00
– Časopis Nijemaca i Austrijanaca u Hrvatskoj »Deutsches Wort« – brojeva: 4, A4, stranica: 36; knjižni blok: c/b, korice: 4/1, naklada: 1500	145.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Magdin dnevnik, Vesna Brust, B5, str.: 250, naklada: 300	10.000,00
– Essekerski rječnik, prof. dr. sc. Velimir Petrović, B5, str.: 500, naklada: 300	20.000,00
POLJACI	

1. Poljska kulturna udruga »Mikolaj Kopernik«, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Kopernik – brojeva: 6, format A4, stranica 28-48, full color, tisak, naklada: 150	36.000,00
ROMI	
1. Savez Roma u Republici Hrvatskoj »Kali Sara«, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Phralipen – glasilo romske nacionalne manjine – brojeva: 4, 220x320 mm; 82 stranice + ovitak; autorske fotografije; četiri boje, naklada: 3 500	100.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Zbornik – Svjetski dan romskog jezika 2018. godine, Veljko Kajtazi, A4, 210x280 mm, str.: 200, naklada: 1500 primjeraka	20.000,00
– Planirano i ostvareno: Desetogodišnji rad na međunarodnom pozicioniranju romskog jezika, Veljko Kajtazi, A4, 210x280 mm, str.: 200, naklada: 3 000	10.000,00
2. Udruga žena Romkinja Hrvatske »Bolja budućnost«, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– »Budućnost/Anglunipe« – brojeva: 4, A4 format, 30-36 stranica, digitalne fotografije, višebojni, naklada: 1 000	75.000,00
RUSI	
1. Nacionalna zajednica Rusa Hrvatske, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Web-stranica udruge Nacionalna zajednica Rusa Hrvatske – brojeva: 12, A-4, color, 4 boje, naklada: 500	7.000,00
2. Savez Rusa Republike Hrvatske, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Ljetopis – brojeva: 4, A4, 32 str. color/cb, 4 boje, naklada: 500	80.000,00
– Kolobok – brojeva: 2, A4, 24 str. color, 4 boje, naklada: 300	17.000,00
3. Udruga ruskog govornog područja u Međimurju »Kalinka«, Čakovec	
INFORMIRANJE	
– Internet web-stranice, www.kalinka.hr, fotografije u boji, tekst crno, prijevod s ruskog, brojeva: 25, naklada: 1	6.000,00
ŽIDOVI	

1. Istraživački i dokumentacijski centar CENDO, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– web-stranica www.cendo.hr; tekst crno-bijelo i u boji, prijevod s engleskog, brojeva: 250, naklada: 1	10.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Židovi u Hrvatskoj – židovske zajednice, drugo, dopunjeno izdanje, dr. sc. Melita Švob, digitalno izdanje – Internet (pdf), str.: 1200	38.000,00
2. Udruga preživjelih Holokausta u Hrvatskoj, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– web-stranica www.preho.hr; tekst crno-bijelo i u boji, fotografije u boji, prijevod s engleskog, brojeva: 270, naklada: 1	15.000,00
3. Židovska općina Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Ha-kol – brojeva: 5, 21,6x28,5 cm, 56 str., boja, naklada: 1000	130.000,00
– Novi Omanut – brojeva: 4, 41,7x29, 16 str., c/b, naklada: 747	84.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Zastave Izraela, Željko Heimer, 15x25 cm, str.: 100, naklada: 400	30.357,00
4. Židovska vjerska zajednica Bet Israel u Hrvatskoj, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Ruah Hadaša – brojeva: 4, A4, 64 stranice, 24 stranice u boji, broj boja: 8, naklada: 350	100.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Ilustrirani Židovski kalendar, Aleksandar Srećković, 29,7 x 21 cm, str.: 16, naklada: 250	13.000,00
– Šalom Zagreb, Jasmina Domaš, 13x20 cm, str.: 130, naklada: 500	20.000,00
– Prosvodi za bolju zemlju – tekstovi i članci 1943. – 2017., Slavko Goldstein, 160x225 mm, str.: 356, naklada: 1000	35.000,00
Odluka o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2020. godini	Odobreni iznos u kn
ALBANI	
1. Unija Albanaca u Republici Hrvatskoj, Zagreb	
INFORMIRANJE	

– Informatorij – brojeva: 12, A4, 36 str., fotografije c/b, naklada: 1500	300.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Në kërkim të historisë mesjetare Arbërore, prof. dr. Jahja Drançolli, A5, str.: 515, naklada: 1500	40.000,00
a) Zajednica Albanaca Grada Zagreba i Zagrebačke županije, Zagreb	
IZDAVAŠTVO	
– »Rušenje etničkikh granica«, dr. Martin Berishaj, A5, str.: 500, naklada: 1.000 komada	30.000,00
b) Zajednica Albanaca Istarske županije, Pula	
IZDAVAŠTVO	
– Perralla dhe tregime per femije, Merita Hoxha, str.: 130, naklada: 500	20.000,00
2. Društvo albanskih umjetnika Hrvatske – DEA, Zagreb	
IZDAVAŠTVO	
– Špica, Ljiljana Koci, 16,5×24 cm, str.: 160, naklada: 500	25.000,00
3. Klub albanskih žena Hrvatske »Kraljica Teuta«, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Iliria – časopis za ženu i obitelj – brojeva: 2, A4, 40 str., color, naklada: 500	70.000,00
– Web-stranica časopisa Ilirije	7.000,00
4. Zajednica Albanaca Primorsko-goranske županije, Rijeka	
IZDAVAŠTVO	
– Predsjednički pregled albanske dijaspore (Veshtrim presidencial mbi diasporen shqiptare), dr. sc. Dashnim Hebibi i dr. sc. Jeton Arifi, 25×30 cm, str.: 300, naklada: 500	20.000,00
– Prijenosna Domovina (Atdheu portativ), dr. sc. Dasnim Hebibi, 25×30 cm, str.: 400, naklada: 500	20.000,00
BOŠNJACI	
1. Bošnjačka nacionalna zajednica Hrvatske, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Bošnjački glas – brojeva: 6, A4, 40-50 str., c/b, korice četiri boje, naklada: 850	100.000,00
2. Bošnjačka nacionalna zajednica za Grad Zagreb i Zagrebačku županiju, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Bošnjačka pismohrana – brojeva: 1, 16,8×23,5 cm, 350 str., c/b, naklada: 700	170.000,00

IZDAVAŠTVO	
– Bosanskohercegovačka prezimena III, Amira Turbić-Hadžagić i Elvir Musić, A5, str.: 350, naklada: 500	30.000,00
– Božanske duše, Mehmed Sadović Hadžibegović, 203×127 mm, str.: 100, naklada: 500	20.000,00
3. Bošnjačka zajednica kulture »Preporod« Dubrovnik	
IZDAVAŠTVO	
– Zavičaj mog čeifa i kismeta, Kemal Tursunović – Zmaj, 25×17 cm, str.: 300, naklada: 200	25.000,00
4. Kulturno društvo Bošnjaka Hrvatske »Preporod«, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Behar – brojeva: 6, A3, 32 str., c/b, dvobojno, naklada: 1000	160.000,00
– Preporodov Journal – brojeva: 6, A4, c/b, dvobojno, naklada: 1000	260.000,00
– Jasmin – brojeva: 2, A4, 24 str., color, naklada: 500	25.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Jesen u mojoj kasabi (izabrane pripovijesti), Zija Dizdarević, 12,5×23 cm, str.: 150, naklada: 500	25.000,00
– Raskrivanje spornih vela, Enes Karić, 14×21 cm, str.: 270, naklada: 500	25.000,00
– Kalemi i biljezi, studije o književnosti, Almir Bašović, 14×21 cm, str.: 180, naklada: 500	25.000,00
5. Sabor bošnjačkih asocijacija Hrvatske – SABAH, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– SABAH info – brojeva: 10, A4, 32 str., fotografije 10×15 cm u boji, sve u boji, naklada: 2000	250.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Faktografija Bošnjaka u Istri, Mehmed Džekić, A4, str.: 400, naklada: 500	30.000,00
BUGARI	
1. Nacionalna zajednica Bugara u Republici Hrvatskoj, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Časopis «Rodna riječ» – brojeva: 4, 28,5×21 cm.; 40 str.; full color, naklada: 350	105.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Mojih 20 godina novinarskog rada u Hrvatskoj, Diana Glasnova, 14×20 cm., str.: 250, naklada: 200	25.000,00

CRNOGORCI	
1. Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Crnogorski Glasnik – brojeva: 6, A4, 48-56 str., naslovica u boji, ful color (4 stranice), naklada: 1000	160.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Doba države, prof. dr. sc. Dragutin Lalović, 15×21 cm, str.: 315, naklada: 350	25.000,00
– Crnogorska politika, Rade Bojović, 15×21 cm, str.: 290, naklada: 350	25.000,00
– Za jednom kapi čistog života, dr. sc. Goran Sekulović, 10×20 cm, str.: 120, naklada: 350	20.000,00
– Blagi dani, dr. sc. Lidija Vukčević, 14×21 cm, str.: 110, naklada: 350	25.000,00
MAKEDONCI	
1. Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Makedonski glas – brojeva: 6, A4; str.: 40; fotografija: boja; broj boja: sve u boji, naklada: 800	230.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Na obali, Milena Zlateska, 13,5×19 cm, str.: 200, naklada: 800	25.000,00
– Makedonija tako daleka, a tako bliska, Dragoljub Siljanoski, 17×24 cm, str.: 120, naklada: 300	30.000,00
NIJEMCI I AUSTRIJANCI	
1. Njemačka zajednica – Zemaljska udruga Podunavskih Švaba u Hrvatskoj, Osijek	
INFORMIRANJE	
– Deutsches Wort – Njemačka riječ – brojeva: 4, A4, str.: 36; knjižni blok: c/b, korice: 4/1, naklada: 1500	180.000,00
– Godišnjak Njemačke zajednice 2019. – DG Jahrbuch 2019 – brojeva: 1, B5; str.: 400, fotografije: c/b, knjižni blok: c/b, korice: 4/0, naklada: 350	40.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Koch Buch 1.8.7.3, Anamarija Lukić, B5, str.: 250, naklada: 150	30.000,00
– Zagrljaj milijuna, Zvonko Penović, A5, str.: 120, naklada: 300	15.000,00
2. Zajednica Austrijanaca i Nijemaca u Hrvatskoj, Osijek	
IZDAVAŠTVO	

– Das Tagebuch eines Orgelbauers, Franz Metz, A4, str.: 352, naklada: 500	25.000,00
3. Zajednica Austrijanaca u Hrvatskoj, Zagreb	
IZDAVAŠTVO	
– prof. dr. Ljiljana Marks: Agramer Kochbuch – dodir tradicija	15.000,00
POLJACI	
1. Poljska kulturna udruga »Mikolaj Kopernik«, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Kopernik – brojeva: 5, A4, stranica 26-48, full color, naklada: 150	40.000,00
ROMI	
1. Savez Roma u Republici Hrvatskoj »Kali Sara«, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Časopis Phralipen – glasilo romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj – brojeva: 4, 220×320 mm, 84 str.+ovitak, autorske fotografije, četiri boje, naklada: 1500	130.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Zbornik – Svjetski dan romskog jezika 2019. godine, Maja Grubišić, A4, str.: 120, naklada: 600	30.000,00
2. Udruga žena Romkinja Hrvatske »Bolja Budućnost«, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Budućnost – brojeva: 4000, A4, 30-36 str., digitalne fotografije, višebojni, naklada: 1000	85.000,00
RUSI	
1. Nacionalna zajednica Rusa Hrvatske, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– web-stranica Zajednice	10.000,00
2. Savez Rusa Republike Hrvatske, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Ljetopis – časopis ruske nacionalne manjine u RH – brojeva: 4, A4, 52 str., color fotografije, 4 boje, naklada: 500	90.000,00
– Kolobok – časopis za djecu – brojeva: 2, A4, 24-28 str., color fotografije, 4 boje, naklada: 300	20.000,00
IZDAVAŠTVO	

– 33 i $\frac{1}{2}$ recepta ruske povjesne kuhinje, Katarina Todorcev Hlača, 230×230 mm, str.: 100, naklada: 700	15.000,00
3. Udruga ruskog govornog područja u Međimurju »Kalinka«, Čakovec	
INFORMIRANJE	
– Web-stranica www.kalinka.hr	9.000,00
ŽIDOVI	
1. Istraživački i dokumentacijski centar Cendo, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– web-stranica www.cendo.hr	20.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Židovi u Hrvatskoj, dr. sc. Melita Švob, pdf, str.: 645, naklada: digitalizacija-online	50.000,00
2. Udruga preživjelih Holokausta u Hrvatskoj, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– web-stranica www.preho.hr	20.000,00
3. Židovska općina Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Ha kol – brojeva: 5, A4, 60 str., naklada: 700	130.000,00
– Novi Omanut – brojeva: 4, A3, 16 str., c/b, naklada: 700	84.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Roš Gadol (Velika glava), doslovni naslov izvornika, Roi Yozevitch, 21×13,5 cm, str.: 350, naklada: 200	35.000,00
4. Židovska vjerska zajednica Bet Israel u Hrvatskoj, Zagreb	
INFORMIRANJE	
– Ruah Hadaša – brojeva: 4, A4, 64 str., 24 stranice u boji, broj boja: 8, naklada: 350	100.000,00
IZDAVAŠTVO	
– Ilustrirani Židovski kalendar 2020/2021 – 5781., Aleksandar Srećković i Kotel Da-Don, 29,7×21 cm, str.: 16, naklada: 250	15.000,00
– Kadišl i nebeski putnici, Jasmina Domaš, 13×20 cm, str.: 200, naklada: 500	20.000,00
– Upoznajemo Židovstvo (dio 1, dio 2, dio 3), Julija Koš, naklada: 500 DVD-a	40.000,00

– Antisemitizam u Hrvatskoj od srednjega vijeka do 1918. godine, Ivo Goldstein, 215×290 mm, str.: 450, naklada: 300	30.000,00
Odluka o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2021. godini	Odobreni iznos u kn
ALBANCI	
1. Unija Albanaca u Republici Hrvatskoj, Zagreb	
INFORMIRANJE	
- Informatorij – brojeva: 12, A4, naklada: 1500	300.000,00
IZDAVAŠTVO	
- Marëdhënjet e hershme kulturo-historike të Shqipërisë me Kroacinë, prof.dr.sc. Jahja Drançolli i dr.sc. Muhamet Mala, A5, 500 str., naklada: 1000	35.000,00
a) Udruga Albanaca Istarske Županije, Pula	
IZDAVAŠTVO	
- Anekdoa dhe fjale te urta popullore, Merita Hoxha, 150 str., naklada: 500	20.000,00
b) Zajednica Albanaca Grada Zagreba i Zagrebačke županije, Zagreb	
IZDAVAŠTVO	
- Kosovo 1990-1993, Llukman Halili, A5, 320 str., naklada: 1000	25.000,00
- Dvorac (ne)dogovora, Adnan Merovci, A5, 440 str., naklada 1000	25.000,00
c) Zajednica Albanaca Primorsko-goranske županije, Rijeka	
IZDAVAŠTVO	
- Profesor Tom Berisha i njegova djela, prof.dr.Martin Berishaj, A5, 250 str., naklada: 500	25.000,00
- Priča o nedovršenom ratu, Ilire Zajmi, 85 str., naklada: 300	30.000,00
2. Albansko dramsko društvo u Hrvatskoj "Mergimtari", Zagreb	
INFORMIRANJE	
- web stranica Albanskog dramskog društva Mergimtari	15.000,00
3. Društvo albanskih umjetnika Hrvatske - Dea, Zagreb	
INFORMIRANJE	
- web stranica: Dea- kulturna mreža	10.000,00
IZDAVAŠTVO	
- Cicatrina De Dur, Ljiljana Llilli Koci, 14,8x21 cm, 312 str., naklada: 500	25.000,00
- Dardanska božica, Edi Shukriu, 16,5x24 cm, 170 str., naklada: 500	25.000,00
4. Klub albanskih žena Hrvatske "Kraljica Teuta", Zagreb	
INFORMIRANJE	
- Iliria - brojeva: 2, A4, 40 str., color, naklada: 500	60.000,00
- web stranica Iliria – www.iliria.com.hr	20.000,00
5. Zajednica albanske nacionalne manjine otoka Krka, Krk	
INFORMIRANJE	
- Bilten – brojeva: 4, A3, 8-10 str., color fotografije, naklada: 200	20.000,00
BOŠNJACI	
1. Bošnjačka nacionalna zajednica Hrvatske, Zagreb	
INFORMIRANJE	
- Bošnjački glas – brojeva: 6, B5, 45-50 str., crno-bijela tehnika, korice dvobojne crna i zlatna boja, naklada: 850	100.000,00
2. Bošnjačka nacionalna zajednica za Grad Zagreb i Zagrebačku županiju, Zagreb	
INFORMIRANJE	
- Bošnjačka pismohrana – brojeva: 1, 16,8x23,5 cm, 330 str., c/b, naklada: 700	170.000,00
IZDAVAŠTVO	
- Bosanskohercegovačka prezimena II, svezak 2., Amira Turbić-Hadžagić i Admir Muratović, A5, 350 str., naklada: 500	30.000,00
- Ninočka, dr. sc. Emsud Sinanović, A5, 240 str., naklada: 500	20.000,00
3. Kulturno društvo Bošnjaka Hrvatske "Preporod", Zagreb	

INFORMIRANJE		
- Behar – brojeva: 6, A3, 32 str., c/b, dvobojno, naklada: 1000	160.000,00	
- Journal – brojeva: 6, A4, 83 str., c/b, dvobojno, naklada: 1000	260.000,00	
- Jasmin – brojeva: 2, A4, 23 str., color, višebojno, naklada: 1000	30.000,00	
- web portal Behar	15.000,00	
IZDAVAŠTVO		
- Zapadno-istočni divan, J.W.Goethe, 12,5x21 cm, 270 str., naklada: 500	40.000,00	
- Poste Restante Osijek, Nenad Rizvanović, 12,5x22 cm, 80 str., naklada: 500	25.000,00	
- Ibrica Jusić - Biografija, Amer Tikveša, 12,5x23 cm, 240 str., naklada: 500	25.000,00	
- Čovjekova porodica, Tvrtnko Kulenović, 12,5x23 cm, 240 str., naklada: 500	25.000,00	
4. Kulturno društvo Bošnjaka "Preporod" Split		
IZDAVAŠTVO		
- Prizivanje duha bosanskog i duha hercegovačkog, Ibrahim Duraković, A5, 250 str., naklada: 600	20.000,00	
5. Sabor bošnjačkih asocijacija Hrvatske - SABAH, Zagreb		
INFORMIRANJE		
- Sabah Info – brojeva: 10, A4, 36 str., 10x15 cm, u boji, naklada: 2000	270.000,00	
IZDAVAŠTVO		
- Hamajlija za bosansku kuću, Esad Kopić-Osmanović, A5, 256 str., naklada: 500	25.000,00	
- Bošnjaci u nemilosti rata, Mesud Bužimkić, A4, 224 str., naklada: 500	25.000,00	
6. Udruga mladih Bošnjaka i prijatelja grada Rijeke i Primorsko-goranske županije, Rijeka		
IZDAVAŠTVO		
- Monografija Bošnjaci u Hrvatskoj, Šuhret Dumanić, B5 položeno, 120 str., naklada: 300	25.000,00	
BUGARI		
1. Nacionalna zajednica Bugara u Republici Hrvatskoj, Zagreb		
INFORMIRANJE		
- Rodna riječ – brojeva: 4, 28,5x21cm, 40-45 str., u boji, naklada: 300	111.000,00	
IZDAVAŠTVO		
- Mojih 20 godina novinarskog rada u Hrvatskoj, Diana Glasnova, 14x20 cm, 250 str., naklada: 200	21.000,00	
CRNOGORCI		
1. Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske, Zagreb		
INFORMIRANJE		
- Crnogorski glasnik – brojeva: 6, A4; 48-56 str., naslovica u boji, ful color (4 stranice), naklada: 1000	140.000,00	
- Ljetopis crnogorski – brojeva: 1, 21x27 cm; 140 str., ful color (2 stranice), naklada: 300	30.000,00	
IZDAVAŠTVO		
- Likovni zapisi u doba korone, Dimitrije Popović, 14,5x20,5 cm, 160 str., naklada: 350	23.000,00	
- Post-realizam i globalno upravljanje, Stipe Buzar, Petar Popović i Damir Mladić, 15x21 cm, 350 str., naklada: 350	25.000,00	
- Crnogorska politika, Rade Bojović, 15x21 cm, 290 str., naklada: 350	25.000,00	
- Ludi pozvaše, još luđi se odazvaše, Marinko Mijović, 12x20 cm, 270 str., naklada: 350	12.000,00	
- Tebi, a sebi, Ljubica Perović Katić, 12,5x20 cm, 145 str., naklada: 350	10.000,00	
MAKEDONCI		
1. Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, Zagreb		
INFORMIRANJE		
- Makedonski glas – brojeva: 6, A4, 40 str., u boji, naklada: 800	240.000,00	
IZDAVAŠTVO		
- Na kauču Sigmunda Freuda, Julijana Mladenovska-Tešija, A5, 148x210 mm, 120 str., naklada: 600	25.000,00	
NIJEMCI I AUSTRIJANCI		
1. Njemačka zajednica - Zemaljska udruga Podunavskih Švaba u Hrvatskoj, Osijek		

INFORMIRANJE		
- Deutsches Wort - Njemačka riječ – brojeva: 4, A4, 36 str., knjižni blok: c/b, korice: 4/1, naklada: 1000		180.000,00
- Godišnjak Njemačke zajednice 2020. - DG Jahrbuch 2020 – brojeva: 1, B5, 400 str., fotografije: c/b, knjižni blok: c/b, korice: 4/0, naklada: 350		40.000,00
IZDAVAŠTVO		
- Osijek gradonačelnika Hengla, Ana-Marija Lukić, A5, 250 str., naklada: 100		25.000,00
2. Udruga Nijemaca i Austrijanaca Vukovar		
INFORMIRANJE		
- web stranica www.uniavukovar.com		5.000,00
POLJACI		
1. Poljska kulturna udruga "Mikolaj Kopernik", Zagreb		
INFORMIRANJE		
- Kopernik – brojeva: 5, A4, 26-48 str., tisak potpuno u boji, naklada: 150		55.000,00
- web stranica Kopernik		13.000,00
ROMI		
1. Savez Roma u Republici Hrvatskoj "Kali Sara", Zagreb		
INFORMIRANJE		
- Phralipen - glasilo romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj – brojeva: 4, 22x32 cm, 84 str. + ovitak, autorske fotografije, četiri boje, naklada: 1500		130.000,00
IZDAVAŠTVO		
- Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/ Samudaripen, Maja Grubišić, A4, 120 str., naklada: 600		30.000,00
- Romska pisana riječ: Iz sjene na svjetlo (radni naslov), Selma Pezerović, Maja Grubišić, B5, 256 str., naklada: 1000		35.000,00
2. Udruga žena Romkinja Hrvatske "Bolja budućnost", Zagreb		
INFORMIRANJE		
- Časopis "Budućnost/ Anglunipe" – brojeva: 4, A4, 30-36 str., višebojne fotografije, naklada: 4000		85.000,00
IZDAVAŠTVO		
- Hamo i Jezida, Mana Selim Demaj, A5, 130 str., naklada: 50		15.000,00
RUSI		
1. Nacionalna zajednica Rusa Hrvatske, Zagreb		
INFORMIRANJE		
- web stranica Nacionalne zajednice Rusa Hrvatske		15.000,00
2. Savez Rusa Republike Hrvatske, Zagreb		
INFORMIRANJE		
- Ljetopis – brojeva: 4, A4, 40-44 str., fotografije u boji, 4 boje, naklada: 500		100.000,00
- Kolobok – brojeva: 2, A4, 32 str., fotografije u boji, 4 boje, naklada: 300		20.000,00
IZDAVAŠTVO		
- Ako bi to bilo moguće, Katarina Todorcev Hlača, 23x27 cm, 80 str., naklada: 300		20.000,00
3. Udruga ruskog govornog područja u Međimurju "Kalinka", Čakovec		
INFORMIRANJE		
- web stranica www.kalinka.hr		12.000,00
ŽIDOVICI		
1. Istraživački i dokumentacijski centar CENDO, Zagreb		
INFORMIRANJE		
- web stranica www.cendo.hr		24.000,00
IZDAVAŠTVO		
- Židovi u Hrvatskoj, dr. sc. Melita Švob, 24x17 cm, 645 str., naklada: 500		50.000,00
2. Udruga preživjelih Holokausta u Hrvatskoj, Zagreb		
INFORMIRANJE		
- web stranica www.preho.hr		24.000,00

3. Židovska općina Zagreb	
INFORMIRANJE	
- Novi Omanut – brojeva: 4, 29x42 cm, 16 str., c/b, naklada: 450	90.000,00
- Ha kol – brojeva: 5, 21,5x28,4 cm, 60 str., kolor, naklada: 500	140.000,00
4. Židovska vjerska zajednica Bet Israel u Hrvatskoj, Zagreb	
INFORMIRANJE	
- Ruah Hadaša – brojeva: 4, A4, 64 str., 24 stranice u boji, broj boja 8, naklada: 350	110.000,00
IZDAVAŠTVO	
- Zelda, Zelda Schneurson Mishkovsky, 13x20 cm, 150 str., naklada: 500	50.000,00
- Željna sam svega, Slava Flesch, 14x21 cm, 120 str., naklada: 300	25.000,00
- Kamen i biseri, Julija Koš, 25x16 cm, 250 str., naklada: 600	30.000,00
- Židovski ilustrirani kalendar 5782 - 2021/2022, Kotel Dadon i Aleksandar Srećković, A4, 16 str., naklada: 250	15.000,00

**Prilog 4. Izvješće o predmetima koji su vođeni ili su mogli biti vođeni na manjinskom jeziku
2019.-2021.**

IZVJEŠĆE O PREDMETIMA KOJI SU VOĐENI ILI SU MOGLI BITI VOĐENI NA MANJINSKOM JEZIKU od 01.01.2019. do 31.12.2019.

MANJINSKI JEZIK	VRSTA SUDSKOG POSTUPKA											UKUPNO VODENIH	UKUPNO STRANKA ODBILA PRAVO		
	KAZNENI		PARNIČNI		VANPARNIČNI		OSTAVINSKI		ZEMLIJIŠNOKNJIŽNI		PREKRŠAJNI				
	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO			
TALIJANSKI JEZIK	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	12	12	15	12	
MAĐARSKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	
ČEŠKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
SLOVAČKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
RUSINSKI JEZIK	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	
UKRAJINSKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
SRPSKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27	25	27	25	
UKUPNO	4	0	3	0	0	0	0	0	0	0	40	37	47	37	

IZVJEŠĆE O PREDMETIMA KOJI SU VOĐENI ILI SU MOGLI BITI VODENI NA MANJINSKOM JEZIKU od 01.01.2020. do 31.12.2020.

MANJINSKI JEZIK	VRSTA SUDSKOG POSTUPKA											UKUPNO VODENIH	UKUPNO STRANKA ODBILA PRAVO		
	KAZNENI		PARNIČNI		VANPARNIČNI		OSTAVINSKI		ZEMLIJIŠNOKNJIŽNI		PREKRŠAJNI				
	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO			
TALIJANSKI JEZIK	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	3	4	
MADARSKI JEZIK	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
ČEŠKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
SLOVAČKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
RUSINSKI JEZIK	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	
UKRAJINSKI JEZIK	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	
SRPSKI JEZIK	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	10	10	10	11	
UKUPNO	11	1	0	0	0	0	0	0	0	0	11	14	22	15	

MANJINSKI JEZIK	VRSTA SUDSKOG POSTUPKA											UKUPNO VOĐENIH	UKUPNO STRANKA ODBILA PRAVO		
	KAZNENI		PARNIČNI		VANPARNIČNI		OSTAVINSKI		ZEMLJIŠNOKNJIŽNI		PREKRŠAJNI				
	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO			
TALIJANSKI JEZIK	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	6		
MAĐARSKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
ČEŠKI JEZIK	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0		
SLOVAČKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
RUSINSKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
UKRAJINSKI JEZIK	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0		
SRPSKI JEZIK	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3		
UKUPNO	5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	6	5	9		

Prilog 5. Agencija za elektroničke medije, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija – dodijeljena sredstva za 2019., 2020. i 2021. godina

Elektroničke publikacije 2019	Broj planiranih članaka	Broj kartica	Ukupno tražena sredstva (Kn)	Dodijeljena sredstva
2019				
Demokratska zajednica Mađara Hrvatske (DZMH)				
Új Magyar Képes Újság	800	1000	130.000,00	52.313,62
Savez Roma u Republici Hrvatskoj "Kali Sara"				
Phralipen	260	780	130.000,00	52.824,83
Udruga za nezavisno kreativno djelovanje - ACT				
Značajni pripadnici nacionalnih manjina u RH	40	120	130.000,00	51.802,41
Zajedničko vijeće općina Vukovar				
Tu gdje živimo	100	150	130.000,00	56.232,88
2019 Ukupno	1200	2050	520.000,00	213.173,75
2020				
Demokratska zajednica Mađara Hrvatske (DZMH)				
Új Magyar Képes Újság	800	1000	130.000,00	52.313,62
Savez Roma u Republici Hrvatskoj "Kali Sara"				
Phralipen	260	780	130.000,00	52.824,83
Udruga za nezavisno kreativno djelovanje - ACT				
Značajni pripadnici nacionalnih manjina u RH	40	120	130.000,00	51.802,41
Zajedničko vijeće općina Vukovar				
Tu gdje živimo	120	185	130.000,00	56.232,88
2020 Ukupno	1220	2085	520.000,00	213.173,75
UKUPNO	2420	4135	1.040.000,00	426.347,50

Neprofitni proizvođači 2019 i 2020	Broj planiranih emitiranja	Ugovorenog trajanje emisija	Ukupno tražena sredstva	Dodijeljena sredstva
2019	20	15	100.000,00	38.546,36
Institut Saveza za tranzicijska istraživanja i nacionalnu ekdukaciju – Institut STINE	20	15	100.000,00	38.546,36

MANJINSKI RADIO FORUM – Izazovi multietničnosti u hrvatskom društvu	20	15	100.000,00	38.546,36
2020	20	15	100.000,00	38.546,36
Institut Saveza za tranzicijska istraživanja i nacionalnu edukaciju – Institut STINE	20	15	100.000,00	38.546,36
MANJINSKI RADIO FORUM – Izazovi multietničnosti u hrvatskom društvu	20	15	100.000,00	38.546,36
UKUPNO	40	30	200.000,00	77.092,71

Dodijeljena sredstva radio 2019 i 2020	Ukupno tražena sredstva	Dodijeljena sredstva	Broj planiranih emitiranja / članaka	Ugovoreno trajanje emisija
2019 Ukupno				
DIFUZIJA d.o.o.	33.000,00	25.959,62	12,00	30,00
SPEKTAR	33.000,00	25.959,62	12,00	30,00
GLAS PODRAVINE d.o.o.	38.000,00	27.995,67	37,00	30,00
CIVILIAN	38.000,00	27.995,67	37,00	30,00
GRADSKI RADIO d.o.o.	55.580,00	24.814,34	43,00	20,00
UJEDINJENI U RAZLIČITOSTI	55.580,00	24.814,34	43,00	20,00
HILARIS d.o.o.	40.500,00	27.995,67	12,00	20,00
ZAJEDNO	40.500,00	27.995,67	12,00	20,00
HRVATSKI RADIO VUKOVAR d.o.o.	60.000,00	27.995,67	20,00	30,00
MOZAIK 8	60.000,00	27.995,67	20,00	30,00
ILOK TON d.o.o.	31.215,10	30.540,73	52,00	60,00
VYSIELANIE V SLOVENSKEJ REČI	31.215,10	30.540,73	52,00	60,00
INFANTINFO d.o.o.	63.038,68	21.633,02	24,00	20,00
U MANJINI	63.038,68	21.633,02	24,00	20,00
INFORMATIVNI CENTAR VIROVITICA d.o.o.	30.700,00	27.995,67	24,00	25,00
Nek se čuje i naš glas	30.700,00	27.995,67	24,00	25,00
KRUGOVAL 93,1 MHZ d.o.o.	61.585,27	26.086,87	35,00	20,00
KONAC	61.585,27	26.086,87	35,00	20,00
Kulturno informativni centar Gospić	20.928,80	20.928,80	17,00	15,00
MANJE NIJE UVIJEK MALO MEDULINSKA RIVIJERA d.o.o.	20.928,80 25.394,00	20.928,80 25.394,00	17,00 38,00	15,00 30,00
Plus	25.394,00	25.394,00	38,00	30,00
MOSLAVAČKI LIST d.o.o.	25.000,00	24.305,33	12,00	25,00
MOZAIK	25.000,00	24.305,33	12,00	25,00
MT ETER D.O.O.	98.300,00	26.850,39	40,00	30,00

RODNA GRUDA (NA JEZICIMA MANJINACA)	98.300,00	26.850,39	40,00	30,00
NOVI RADIO d.o.o.	40.000,00	25.832,37	25,00	10,00
MOST	40.000,00	25.832,37	25,00	10,00
RADIO BANSKA KOSA d.o.o.	34.400,00	26.086,87	48,00	20,00
ISTOČNI TOKOVI	34.400,00	26.086,87	48,00	20,00
RADIO BARANJA d.o.o.	48.750,00	28.504,68	39,00	30,00
BARANJSKE MANJINE	48.750,00	28.504,68	39,00	30,00
RADIO ĐAKOVО d.o.o.	54.100,00	28.504,68	41,00	30,00
ZVEČERA JE NAŠA PIESEN	54.100,00	28.504,68	41,00	30,00
RADIO GRUBIŠNO POLJE d.o.o.	45.000,00	25.450,61	12,00	30,00
ČEŠKA REČ	45.000,00	25.450,61	12,00	30,00
RADIO LABIN d.o.o.	74.695,00	29.395,45	48,00	29,00
SETTIMANALLE ALBONESE	74.695,00	29.395,45	48,00	29,00
RADIO NAŠICE d.o.o.	35.000,00	30.540,73	40,00	30,00
KVAPKA SLOVENSKEHO ŽIVOTA	35.000,00	30.540,73	40,00	30,00
RADIO PITOMAČА d.o.o.	43.470,00	28.631,93	46,00	20,00
EMISIJA NA MAĐARSKOM JEZIKU	43.470,00	28.631,93	46,00	20,00
RADIO POSTAJA NOVSKA d.o.o.	7.000,00	7.000,00	24,00	20,00
NAŠI KORIJENI	7.000,00	7.000,00	24,00	20,00
Radio Prkos j.d.o.o.	100.000,00	19.087,96	25,00	15,00
Poštujmo različitosti	100.000,00	19.087,96	25,00	15,00
RADIO SISAK d.o.o.	55.000,00	27.359,40	12,00	40,00
MANJINSKI PARLAMENTARAC	55.000,00	27.359,40	12,00	40,00
RADIO SJEVEROZAPAD d.o.o.	35.850,00	22.269,28	17,00	30,00
BOLJI ŽIVOT - I MI SMO TU UZ VAS	35.850,00	22.269,28	17,00	30,00
RAPSODIJA d.o.o.	35.500,00	25.895,99	21,00	30,00
BAŠTINA SLATINSKI INFORMATIVNI CENTAR d.o.o.	35.500,00	25.895,99	21,00	30,00
Slovaci	46.500,00	26.723,14	43,00	40,00
SLAVONSKA POSAVINA d.o.o.	180.074,98	25.450,61	41,00	15,00
ŽIVOT, A NE SUŽIVOT	180.074,98	25.450,61	41,00	15,00
SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU	49.600,00	25.450,61	15,00	15,00
BOGATSTVO RAZLIČITOSTI	49.600,00	25.450,61	15,00	15,00
2020 Ukupno	1.530.980,60	770.012,72	879,00	763,00
DIFUZIJA d.o.o.	33.000,00	25.959,62	12,00	30,00

SPEKTAR	33.000,00	25.959,62	12,00	30,00
GLAS PODRAVINE d.o.o.	38.800,00	27.995,67	38,00	30,00
CIVILIAN	38.800,00	27.995,67	38,00	30,00
GRADSKI RADIO d.o.o.	55.580,00	24.814,34	40,00	20,00
UJEDINJENI U RAZLIČITOSTI	55.580,00	24.814,34	40,00	20,00
HILARIS d.o.o.	40.500,00	27.995,67	12,00	20,00
ZAJEDNO	40.500,00	27.995,67	12,00	20,00
HRVATSKI RADIO VUKOVAR d.o.o.	60.000,00	27.995,67	20,00	30,00
MOZAIK 8	60.000,00	27.995,67	20,00	30,00
ILOK TON d.o.o.	31.215,10	30.540,73	52,00	60,00
VYSIELANIE V SLOVENSKEJ REČI	31.215,10	30.540,73	52,00	60,00
INFANTINFO d.o.o.	63.038,68	21.633,02	24,00	20,00
U MANJINI	63.038,68	21.633,02	24,00	20,00
INFORMATIVNI CENTAR VIROVITICA d.o.o.	30.950,00	27.995,67	25,00	25,00
Nek se čuje i naš glas	30.950,00	27.995,67	25,00	25,00
KRUGOVAL 93,1 MHZ d.o.o.	59.565,30	26.086,87	33,00	20,00
KONAC	59.565,30	26.086,87	33,00	20,00
Kulturno informativni centar Gospic	24.174,56	24.174,56	20,00	15,00
MANJE NIJE UVIJEK MALO	24.174,56	24.174,56	20,00	15,00
MEDULINSKA RIVIJERA d.o.o.	25.394,00	25.394,00	37,00	30,00
Plus	25.394,00	25.394,00	37,00	30,00
MOSLAVAČKI LIST d.o.o.	25.000,00	24.305,33	12,00	25,00
MOZAIK	25.000,00	24.305,33	12,00	25,00
MT ETER D.O.O.	99.200,00	26.850,39	40,00	30,00
RODNA GRUDA (NA JEZICIMA MANJINACA)	99.200,00	26.850,39	40,00	30,00
NOVI RADIO d.o.o.	40.000,00	25.832,37	25,00	10,00
MOST	40.000,00	25.832,37	25,00	10,00
RADIO BANSKA KOSA d.o.o.	37.900,00	26.086,87	48,00	20,00
ISTOČNI TOKOVI	37.900,00	26.086,87	48,00	20,00
RADIO BARANJA d.o.o.	48.750,00	28.504,68	39,00	30,00
BARANJSKE MANJINE	48.750,00	28.504,68	39,00	30,00
RADIO ĐAKOVO d.o.o.	55.150,00	28.504,68	42,00	30,00
VEČERAS JE NAŠA PIESEN	55.150,00	28.504,68	42,00	30,00
RADIO GRUBIŠNO POLJE d.o.o.	45.000,00	25.450,61	12,00	30,00
ČEŠKA REČ	45.000,00	25.450,61	12,00	30,00
RADIO LABIN d.o.o.	74.695,00	29.395,45	48,00	29,00
SETTIMANALLE ALBONESE	74.695,00	29.395,45	48,00	29,00
RADIO NAŠICE d.o.o.	35.000,00	30.540,73	43,00	30,00

KVAPKA SLOVENSKEHO ŽIVOTA	35.000,00	30.540,73	43,00	30,00
RADIO OGULIN d.o.o.	49.900,00	26.086,87	12,00	15,00
IZA ZAVJESE! (NPL)	49.900,00	26.086,87	12,00	15,00
RADIO PITOMAČA d.o.o.	44.415,00	28.631,93	47,00	20,00
EMISIJA NA MAĐARSKOM JEZIKU	44.415,00	28.631,93	47,00	20,00
RADIO POSTAJA NOVSKA d.o.o.	7.000,00	7.000,00	24,00	19,00
NAŠI KORIJENI	7.000,00	7.000,00	24,00	19,00
Radio Prkos j.d.o.o.	100.000,00	19.087,96	25,00	15,00
Poštujmo različitosti	100.000,00	19.087,96	25,00	15,00
RADIO SISAK d.o.o.	55.000,00	27.359,40	12,00	40,00
MANJINSKI PARLAMENTARAC	55.000,00	27.359,40	12,00	40,00
RADIO SJEVEROZAPAD d.o.o.	35.850,00	22.269,28	17,00	30,00
BOLJI ŽIVOT - I MI SMO TU UZ VAS	35.850,00	22.269,28	17,00	30,00
RAPSODIJA d.o.o.	35.500,00	25.895,99	21,00	30,00
BAŠTINA	35.500,00	25.895,99	21,00	30,00
SLATINSKI INFORMATIVNI CENTAR d.o.o.	46.500,00	26.723,14	43,00	30,00
Slovaci	46.500,00	26.723,14	43,00	30,00
SLAVONSKA POSAVINA d.o.o.	184.302,96	25.450,61	41,00	15,00
ŽIVOT, A NE SUŽIVOT	184.302,96	25.450,61	41,00	15,00
SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU	49.600,00	25.450,61	15,00	15,00
BOGATSTVO RAZLIČITOSTI	49.600,00	25.450,61	15,00	15,00
UKUPNO	2.999.162,43	1.510.692,80	1.742,00	1.522,00

Dodijeljena sredstva TV 2019 i 2020	Broj planiranih emitiranja	Ugovoreno trajanje emisija	Tražena sredstva	Dodijeljena sredstva
2019	242	149	1.694.463,00	766.773,58
DIADORA MEDIA d.o.o.	34	24	200.000,00	93.402,19
ŽIVOT MANJINA	34	24	200.000,00	93.402,19
KA-VISION d.o.o.	47	20	400.000,00	103.909,93
IVER	47	20	400.000,00	103.909,93
OTVORENA TELEVIZIJA ZAGREB d.d.	22	25	202.760,75	150.319,14
MANJE JE VIŠE	22	25	202.760,75	150.319,14
TV ISTRA D.O.O.	48	30	385.426,85	129.595,53
PRIČE BEZ GRANICA	48	30	385.426,85	129.595,53
TV NOVA d.o.o.	44	25	199.000,00	154.697,37

COMUNITA	44	25	199.000,00	154.697,37
Z1 TELEVIZIJA d.o.o.	47	25	307.275,40	134.849,41
Nacionalne manjine	47	25	307.275,40	134.849,41
2020	247	149	1.698.551,78	766.773,58
DIADORA MEDIA d.o.o.	39	24	200.000,00	93.402,19
ŽIVOT MANJINA	39	24	200.000,00	93.402,19
KA-VISION d.o.o.	47	20	400.000,00	103.909,93
IVER	47	20	400.000,00	103.909,93
OTVORENA TELEVIZIJA ZAGREB d.d.	22	25	202.760,75	150.319,14
MANJE JE VIŠE	22	25	202.760,75	150.319,14
TV ISTRA D.O.O.	48	30	389.515,63	129.595,53
PRIČE BEZ GRANICA	48	30	389.515,63	129.595,53
TV NOVA d.o.o.	44	25	199.000,00	154.697,37
COMUNITA	44	25	199.000,00	154.697,37
Z1 TELEVIZIJA d.o.o.	47	25	307.275,40	134.849,41
Nacionalne manjine	47	25	307.275,40	134.849,41
UKUPNO	489	298	3.393.014,78	1.533.547,16

Elektroničke publikacije 2021.	Broj planiranih članaka	Ugovoreni broj kartica	Ukupno tražena sredstva	Dodijeljena sredstva
Demokratska zajednica Mađara Hrvatske (DZMH)	300	310	130.000,00	50.144,43
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj				
Új Magyar Képes Újság	300	310	130.000,00	50.144,43
Savez Roma u Republici Hrvatskoj "Kali Sara"	180	400	90.000,00	44.866,07
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj				
Phralipen	180	400	90.000,00	44.866,07
Srpsko privredno društvo "Privrednik"	40	120	130.000,00	43.986,34
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj				
Živjeti jedni s drugima, a ne jedni pored drugih	40	120	130.000,00	43.986,34
Zajedničko vijeće općina Vukovar	140	280	130.000,00	43.986,34
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj				
Tu gdje živimo	140	280	130.000,00	43.986,34
Ukupno	660	1110	480.000,00	182.983,18

Neprofitni proizvođači 2021.	Broj planiranih emitiranja	Ugovorenog trajanje emisija	Ukupno tražena sredstva	Dodijeljena sredstva
Institut Saveza za tranzicijska istraživanja i nacionalnu edukaciju - Institut STINE	24	15	50.000,00	25.000,00
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	24	15	50.000,00	25.000,00
MANJINSKI RADIO FORUM – Izazovi multietničnosti u hrvatskom društvu	24	15	50.000,00	25.000,00
Ukupno	24	15	50.000,00	25.000,00

Nakladnici radija na lokalnoj i regionalnoj razini te nakladnici neprofitnog radija 2021.	Broj planiranih emitiranja	Ugovorenog trajanja emisija	Ukupno tražena sredstva	Dodijeljena sredstva
Antenna d.o.o.	40,00	20,00	28.315,96	21.871,75
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	40,00	20,00	28.315,96	21.871,75
Etnix	40,00	20,00	28.315,96	21.871,75
DIFUZIJA d.o.o.	12,00	30,00	33.500,00	26.092,61
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	12,00	30,00	33.500,00	26.092,61

SPEKTAR	12,00	30,00	33.500,00	26.092,61
GLAS PODRAVINE d.o.o.	37,00	30,00	34.000,00	27.627,47
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	37,00	30,00	34.000,00	27.627,47
CIVILIAN	37,00	30,00	34.000,00	27.627,47
GRADSKI RADIO d.o.o.	20,00	48,00	81.350,00	24.941,47
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	20,00	48,00	81.350,00	24.941,47
UJEDINJENI U RAZLIČITOSTI	20,00	48,00	81.350,00	24.941,47
HILARIS d.o.o.	12,00	20,00	40.500,00	27.627,47
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	12,00	20,00	40.500,00	27.627,47
ZAJEDNO	12,00	20,00	40.500,00	27.627,47
HRVATSKI RADIO VUKOVAR d.o.o.	20,00	30,00	80.000,00	28.394,90
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	20,00	30,00	80.000,00	28.394,90
MOZAIK 8	20,00	30,00	80.000,00	28.394,90
ILOK TON d.o.o.	52,00	60,00	31.867,98	24.174,04
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	52,00	60,00	31.867,98	24.174,04
VYSIELANIE V SLOVENSKEJ REČI	52,00	60,00	31.867,98	24.174,04
INFANTINFO d.o.o.	25,00	20,00	63.038,68	21.488,03
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	25,00	20,00	63.038,68	21.488,03
U MANJINI	25,00	20,00	63.038,68	21.488,03
KRUGOVAL 93,1 MHZ GAREŠNICA d.o.o.	34,00	20,00	66.871,00	26.092,61
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	34,00	20,00	66.871,00	26.092,61
KONAC	34,00	20,00	66.871,00	26.092,61
Kulturno informativni centar Gospic	20,00	15,00	24.474,56	19.953,17
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	20,00	15,00	24.474,56	19.953,17
MANJE NIJE UVIJEK MALO	20,00	15,00	24.474,56	19.953,17
MEDULINSKA RIVIJERA d.o.o.	38,00	30,00	31.824,00	22.255,46
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	38,00	30,00	31.824,00	22.255,46
Plus	38,00	30,00	31.824,00	22.255,46
MOSLAVAČKI LIST d.o.o.	12,00	20,00	25.000,00	24.557,75
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	12,00	20,00	25.000,00	24.557,75
MOZAIK	12,00	20,00	25.000,00	24.557,75
NOVI RADIO d.o.o.	25,00	10,00	40.000,00	26.092,61
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	25,00	10,00	40.000,00	26.092,61
MOST	25,00	10,00	40.000,00	26.092,61
OSJEČKI RADIO d.o.o.	43,00	15,00	61.500,00	26.092,61
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	43,00	15,00	61.500,00	26.092,61

GLAS JEDNAKOSTI	43,00	15,00	61.500,00	26.092,61
RADIO BANSKA KOSA d.o.o.	48,00	25,00	33.000,00	26.860,04
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	48,00	25,00	33.000,00	26.860,04
ISTOČNI TOKOVI	48,00	25,00	33.000,00	26.860,04
RADIO BARANJA d.o.o.	19,00	30,00	37.300,00	28.011,19
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	19,00	30,00	37.300,00	28.011,19
BARANJSKE MANJINE	19,00	30,00	37.300,00	28.011,19
RADIO DARUVAR d.o.o.	365,00	30,00	60.000,00	29.162,33
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	365,00	30,00	60.000,00	29.162,33
ČESKÉ VYSÍLÁNÍ	365,00	30,00	60.000,00	29.162,33
RADIO ĐAKOVO d.o.o.	40,00	30,00	52.950,00	28.011,19
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	40,00	30,00	52.950,00	28.011,19
VEČERAS JE NAŠA PIESEN	40,00	30,00	52.950,00	28.011,19
RADIO GRUBIŠNO POLJE d.o.o.	12,00	30,00	45.000,00	25.708,90
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	12,00	30,00	45.000,00	25.708,90
ČEŠKA REČ	12,00	30,00	45.000,00	25.708,90
RADIO LABIN d.o.o.	49,00	29,00	70.117,00	29.929,76
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	49,00	29,00	70.117,00	29.929,76
SETTIMANALLE ALBONESE	49,00	29,00	70.117,00	29.929,76
RADIO OTOK KRK d.o.o.	12,00	10,00	15.000,00	15.000,00
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	12,00	10,00	15.000,00	15.000,00
OČIMA VJERE	12,00	10,00	15.000,00	15.000,00
RADIO PITOMAČA d.o.o.	36,00	20,00	50.820,00	28.778,62
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	36,00	20,00	50.820,00	28.778,62
EMISIJA NA MAĐARSKOM JEZIKU	36,00	20,00	50.820,00	28.778,62
Radio Prkos j.d.o.o.	24,00	15,00	50.000,00	19.185,74
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	24,00	15,00	50.000,00	19.185,74
Poštujmo različitosti	24,00	15,00	50.000,00	19.185,74
RADIO SISAK d.o.o.	12,00	40,00	55.000,00	27.243,76
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	12,00	40,00	55.000,00	27.243,76
MANJINSKI PARLAMENTARAC	12,00	40,00	55.000,00	27.243,76
RADIO SJEVEROZAPAD d.o.o.	15,00	30,00	34.310,00	23.022,89
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	15,00	30,00	34.310,00	23.022,89
BOLJI ŽIVOT - I MI SMO TU UZ VAS	15,00	30,00	34.310,00	23.022,89
RAPSODIJA d.o.o.	21,00	30,00	30.000,00	26.476,33
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	21,00	30,00	30.000,00	26.476,33

BAŠTINA	21,00	30,00	30.000,00	26.476,33
SLATINSKI INFORMATIVNI CENTAR d.o.o.	51,00	50,00	46.500,00	26.860,04
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	51,00	50,00	46.500,00	26.860,04
Slovaci	51,00	50,00	46.500,00	26.860,04
SLAVONSKA POSAVINA d.o.o.	40,00	15,00	151.022,00	26.092,61
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	40,00	15,00	151.022,00	26.092,61
ŽIVOT, A NE SUŽIVOT	40,00	15,00	151.022,00	26.092,61
Ukupno	1.134,00	752,00	1.373.261,18	707.605,35